

Příloha č.5: Přepis rozhovoru – Respondent 1

Jak dlouho pracujete v médiích?

Já pracuji v médiích od roku 2005 na plný úvazek, předtím nějaký stáže sice, ale 2005 prosinec.

A bylo to vždycky v Českém rozhlasu?

Ne. Já jsem začínal v novinách, které se jmenovaly Nedělní svět, které už nejsou. Nebo na stážích jsem pracoval v Mladé frontě, Nedělní svět, potom časopis Týden. Potom jsem šel na rok do Rozhlasu, potom na čtyři roky do Lidových novin, a když je koupil Andrej Babiš, tak jsem se vrátil do Rozhlasu.

Jaké máte vzdělání?

Středoškolské vzdělání.

Můžete mi popsat hierarchii newsroomu?

Ono to všechno vychází z kodexu Českého rozhlasu, ten říká, že za zpravodajství a publicistiku je zodpovědný šéf redaktor, takže koho on pověří, že je ta jeho prodloužená ruka vlastně ve vysílání, tak ten přebírá jeho pravomoc, tzn. že oprávnění, 100% odpovědný za to vysílání v daných časových úsecích je editor vysílací. Na Radiožurnálu máme toho ranního, pak dva přes den a jednoho v noci, tak ti jsou odpovědní za vysílání. A stejně tak to má Český rozhlas plus, my tam máme navíc ještě jednu pozici, která se jmenuje šéfeditor a jejím hlavním úkolem je efektivita a koordinace a synergie celé té výroby. Protože Radiožurnál, lépe řečeno zpravodajství Českého rozhlasu, vytvoří asi 250 tisíc materiálů během jednoho roku. Protože to je samozřejmě pro Radiožurnál, Plus, pro regionální stanice a ostatní celoplošné stanice, tak aby se všechno dostalo včas, tak je tam ta druhá síť, která je výrobní a ta je vlastně z jednotlivých redakcí. Ty mají svého koordinátora, který řídí tu část a nad ním je vlastně ten šéfeditor. Šéfeditor může zasáhnout i do vysílání, ale pouze v případech, kdy dochází k synergii těch stanic, tak abychom někde neudělali nějakou technickou chybu. Přesně to jsou třeba ty tiskové konference, že on si to v tu chvíli odřídí tak, aby ty stanice propojily. To, co by mělo samozřejmě být víc znát, tak ten šéfeditor by měl víc komunikovat taky s další stanicí, která vznikla u nás nově, což je Radiožurnál Sport. Má mít přehled o tom, co vysílají všechny ty stanice a zároveň je tu i ten web, protože my samozřejmě máme otisky v tom on-linu. Pak vysílací editor je zodpovědný za daný svůj vysílací blok, který má, ať už to jsou odpolední,

dopolední, a to včetně zpráv. Potom jsou tam teda koordinátoři, ti mají na starost tu výrobní část, to znamená, ti odpovídají za to, že materiály, který odchází, na jednotlivé stanice, jsou jak obsahově, tak formálně v pořádku a zároveň jako koordinují vstupy jednotlivých reportérů z terénu.

Dám příklad, bude-li soud s Davidem Rathem, tak určitě budou mít vstupy Radiožurnál plus, regiony i rádio DAB Praha, takže těch stanic bude velký množství, tak aby se vlastně potkali, aby se tam člověk vlastně nezbláznil, protože by měl vstupovat na víc stanic naráz. Další struktura, která tam je, tak to jsou přílohníci, ti mají vlastně na starost zpracovávat témata, u kterých my nejsme v terénu a vstupovat s nimi do vysílání a pak samozřejmě hrozně důležitá zpravodajská směna, jejímž úkolem je, ty zprávy, které se objeví v průběhu dne, tak je prvotně ověřovat. To je hrozně důležitý, protože u nás máme hrozně přísný to pravidlo na ověřování zpráv, aby se nedostalo do vysílání nic, co není ověřené. Já vždycky na přednášce se studenty, uvádím typický příklad, bude někde hořet fabrika a reportér sice jede do terénu, ale ta směna už obvolává hasiče, továrnu samotnou, nějaký management, v případě nějakého veřejného ohrožení klidně i starostu a další, kteří do toho můžou vstoupit, tak abychom opravdu věděli, že ta situace je takhle vážná, plus ověřují věci, který se objevují všude jinde kromě těch agenturních informací, který my bereme jako za ověřené. To znamená ČTK. Samozřejmě je to i pro nás, v dobrém slova smyslu takový inkubátor těch reportérů budoucích. Když se ještě vrátím ke struktuře Radiožurnálu, tak ta je velmi jednoduchá. Nás je paradoxně málo je to šéfredaktor stanice, vedoucí programu, zprávaři a editoři. Moderátoři jsou externisté, takže ten tým je poměrně malý.

Jaké jsou nejčastější zdroje pro zprávy?

V ideálním případě je to namixovaný, že zhruba polovinu věcí. Část je vlastní zjištění, na kterým pracují naši zpravodajové nebo lidi, kteří jsou v zahraničí, v regionech. Zbytek jsou agentury – samozřejmě máme ČTK, to je agentura, kterou platíme a kterou využíváme a samozřejmě i zahraniční agentury, ať už je to Reuters nebo podobný renomovaný agentury zpravodajský. Všechno ostatní je pro nás nějaký impuls teprve k ověření, ve chvíli, kdy se to objeví na nějakém jiném zpravodajském serveru nebo jiným médiu, tak u nás platí, že si všechny zprávy musíme ověřit.

Nejčastější případ, který byl teďka takový viditelný, může působit až zvláště, ale jestli si vzpomínáte, tak se řešilo několik úmrtí, kde se objevila nějaká zpráva, ne příliš dobře ztrojována na nějakém zpravodajském serveru a u nás opravdu platilo to, že pokavaď jsme neměli opravdu někoho, kdo může ověřit to úmrtí té slavné osobnosti, tak jsme to možná hráli později než

ostatní, protože si právě v tomhle tom uvědomujeme tu obrovskou zodpovědnost, kterou máme. Před pár lety média pohřbila pana Forejta, protože se prostě objevila jedna zpráva, kterou bývalý ministr napsal na Twitter a současný tiskový mluvčí hradu ji přesídlil. Všichni to, nebo velká část médií, to brala za dva zdroje, šla s tím ven, i když na začátku byla jen nějaká šeptanda, ale ve výsledku to bylo opačně. Maminka pana Forejta byla v nemocnici a krátce potom, co jí řekli, že její syn přežije, tak krátce na to se v médiích objevily zprávy, že její syn je mrtvý. Což nebyla pravda. Je jediná věc, kde nemáme tu zprávu ověřenou z víc zdrojů a kde jdeme do vysílání okamžitě, to se týká dopravního zpravodajství, takový ty věci, kdy jde o ohrožení života, akutní, auto v protisměru na dálnici atd., tak jdeme s nějakou licencí toho, že se může stát, že to není pravda, ale buďte opatrní, páni řidiči. Protože tam kdybychom to ověřovali, tak už v tu chvíli může někdo zemřít. A u toho dopravního zpravodajství je to vlastně jediný. Takže tak napůl, snažíme se vycházet ze svých zdrojů a ověřovat věci, který se objeví někde jinde.

Co ovlivňuje pořadí zpráv?

Kodex Českého rozhlasu říká, že máme řadit zprávy podle očekávaného vlivu na život obyvatel ČR, samozřejmě s přihlédnutím na kontext celosvětový a podobné věci. Tohle je pro nás na jednu stranu jednoduché, ta zprávařská profese má jednu obrovskou nevýhodu. Často nám posluchači říkají, že se nám ty zvuky často opakují ve zpravodajství, hlavně ti, co nás poslouchají ve větším časovém úseku. Radiožurnál má zhruba mezi dvěma a třemi hodinami poslechu, ale často se tak děje, že ty tři hodiny jsou rozmístěny do driving timu. 72 % lidí poslouchá v autě a plno lidí jezdí ve stejný čas do práce a z práce, takže pro ně je to občas nevděčné, že mají pocit, že se v těch zpravodajských relacích opakují zvuky, jsou si podobné. Na druhou stranu je to podobné právě z toho důvodu, že si nemůžeme říct – hele, tak sice tohle jsme už hráli teďka víckrát, tak to dáme pryč, když je to zpráva, že bude nouzový stav v ČR a má to maximální dopad na životy, rozpočty daní na příští rok a podobné věci, které zasáhnou velkou část společnosti. Ale jejich role je vlastně nezaměnitelná v tom celém systému, protože oni jsou z velké části nositelem té důvěryhodnosti. Jsou autoři každé té zpravodajské relace zvlášť, protože je to stabilní tým. Jsou to také závěrečné oči na celou tu relaci, přepisují si ty zprávy, aby se jim to dobře říkalo, aby ty věci byly stravitelné a srozumitelné. Určitě to není žebříček, ty zprávy, aby to znělo tak, že teďka si seskládáme ty zprávy tak, co má největší vliv a takhle to poskládáme. To je spíš důležité, že je to vždy v nějakých blocích řazené. Jsou důležité ty otvíráky, aby se nestalo, že nám ta zpráva vypadne z té relace a bude na konci jako tečka. Na konci se dávají takový tečky, které jsou určitým předělem, je to určitá zajímavost.

V tom rádiu, se k těm věcem nedá vracet, nemůžete si vybírat. V novinách si projíždíte stránky a čtete si jenom, co chcete. Tady dáváte ten výběr celý rovnou posluchači.

Jaké jsou předpoklady pro práci zprávaře?

Určitě je důležitý hlasový projev, vzdělání a zájem o tu práci. Hodí se i předchozí zkušenost na pozici zprávaře. My je spoustu věcí dokážeme naučit, jak skládat tu relaci a vybírat témata. Je dobré, když zprávař dokáže vycházet s kolegy, má nějaký přehled a chuť na sobě pracovat. Ale ten projev je nejdůležitější, ten člověk se musí dobře poslouchat a nesmí mít třeba vadu řeči.

Příloha č. 6: Přepis rozhovoru – Respondent 2

Kdy vzniklo centrum zpravodajství?

Já jsem sem přišel z Lidovek v prosinci 2013 už v tu chvíli nějaký verze center byla, protože tehdy vedl centrum zpravodajství Tomáš Pancíř. Pokud si to vybavuji, tak už byl projekt těch center, ale vlastně byly stanice mimo běžně, že byl jen stanice a pro ty dodávalo centrum zpravodajství zprávy a další věci. Zatímco teď, pokud to správně řeknu, tak když je Ondřej, ředitel zpravodajství, tak pod ředitelem zpravodajství jsou teď stanice. Je tam na úrovni stanic i zpravodajství jako takový s velkým Z, které vede Julie Stejskalová. A to je možný, že to vzniklo při volbě nového generálního ředitele. Ta myšlenka určitě vznikla už dřív před rokem 2013, bylo to ještě asi za Petra Duhana. Tehdy to nějak vzniklo, ale bylo to trochu jiný podobě než teď. Po jeho úmrtí, a to vedl krátce Karel Zýka, tak se to takto transformovalo do této podoby. Takže je možný asi použít obojí.

Takže teď je pod centrem zpravodajství Radiožurnál, ČRo Plus a iRozhlas.cz a k tomu je ještě zpravodajství zvlášť?

Rozdíl je, že dřív to byly skutečně centra, ale teď je to podle mě normálně divize zpravodajství, která má svého ředitele. Ale naše divize je zpravodajství, už to vlastně není centrum. Říká se tomu divize jako je divize program a další. Pod zpravodajstvím jsou zpravodajské stanice, tudíž Radiožurnál, ČRo Plus a digitální Radiožurnál sport. A potom je tam iROZHLAS jako web a pak je tady Zpravodajství a Publicistika. Což je tedy pod Julií Stejskalovou. Provoz zpravodajství – to je Martin Schulz jako šéf produkce.

Kolik má divize Zpravodajství zaměstnanců?

Já myslím, že používáme 300. 330 je možná přesnější, samozřejmě to různě koliduje, ale když zaokrouhlujeme na stovky tak říkáme 300.

Můžete krátce popsat vysílací schéma Radiožurnálu?

Řekněme si tedy, že Radiožurnál je proudové zpravodajské rádio, jednička na trhu, která má 50 % mluveného slova a 50 % hudby. Důležitý je pro nás prime time, což je v rozhlasové branži ranní vysílání, kde se nabírá nejvíc posluchačů – u nás se to čas pět až devět. Hodně se přemýšlí o tom, jestli ta pátá ráno ještě funguje, protože zejména v Praze v pět ráno moc lidí nevstávají.

Přesto je to tak letitě dáno, že máme ranní Radiožurnál, jak se jmenuje ten náš ranní blok od pěti do devíti. Potom, abychom trochu ten informační tok a přísun nových informací rozředili a posluchačům trochu ulevili.

Ted' udělám takovou malou odbočku – hlavní motto Radiožurnálu, jak v proudovém vysílání, tak ve zprávách je, že bychom to měli radě trochu sendvičově. Když máme informacemi nabitě ráno pět až devět, tak dáváme hodinku, na náš nejposlouchanější pořad, což je Host Lucie Výborné, který se vysílá mezi 9 a 10. Pak přecházíme do dopoledního vysílání. Ten blok je aktuálně 10 až 13. Na starosti ho má ted' od prázdnin Jirka Chum. Tam je vlastně cílem ukázat, že jsme všude po republice živě u těch událostí. Máme ambici, aby to bylo poskládáno skutečně z toho, co se zrovna děje a my jsme mohli prodat, že tam máme reportéry, ať už sportovní, domácí, regionální, na místě, nebo i zahraniční zpravodaje.

Ráno musí být z podstaty věci často hodně stočené a udělané s lidmi, kteří jsou na ranní směně, tak dopoledne je skutečně ten druhý prime time, kdy máme už reportéry v terénu a snažíme se to všechno zpracovat a přinést tak, aby tam byl i ten náš highlight – to jsou ve 12 hodin hlavní zprávy následované publicistickou částí Hlavních zpráv. V tuto chvíli je to nejposlouchanější pořad úplně toho celého dne. Pak už přecházíme do dvou odpoledních bloků 13 až 16 a 16 až 20. Už někdy po těch druhých hlavních zprávách a publicistice v 18:30 přecházíme k označení večerní Radiožurnál. To je všechno až do půlnoci. Poslední část je noční Radiožurnál mezi půlnocí a pátou hodinou ráno, což je vlastně něco, co nás odlišuje od řady ostatních rádií, že jedem skutečně ve formátu 24/7 nonstop. Není chvíle, kdy bychom tam neměli zprávaře, moderátora a osádku newsroomu, protože naše hlavní devíza je, že dokážeme kdykoliv přepnout do speciálního vysílání nebo zkrátka pořad držíme prst na tepu doby a reagujeme na aktuální dění.

Jak jsou v Newsroomu konkrétně rozdělené pravomoci?

Samozřejmě se okolo toho vedou různé polemiky. Radiožurnál jako stanice má svého šéfredaktora. Tím je ještě pořad Ondra Suchan a má svoji hierarchii, kdy vlastně my říkáme, že zodpovědný za to vysílání je vždycky editor. Je to tak i podle kodexu. Editor si řídí vysílání proudové i zprávové. My tam máme vlastně na větší část dne to spojeno od dopoledne až do osmi do večera. To už záleží na střídání jednotlivých dvojic, jestli jeden editor má na starosti jenom proudy, nebo jestli se střídají po blocích. Je ale dané, že oni zodpovídají za to, schvalují, to, ví, co se tam děje, řeší veškeré věci, které jsou s tím vysíláním spojené.

Funkce šéfeditora vznikla v průběhu fungování. Dřív mělo svého šéfeditora jak centrum zpravodajství, tak stanice. Nakonec se z toho stala jedna pozice, kde my se pořad dohadujeme,

co je její hlavní náplní a jak by se to mělo vykonávat. Šéfreditor by měl být garantem vlastně takovým jako ředitelem v newsroomu a měl by garantovat to, že je dobře propojen obsah jednotlivých stanic, tudíž Radiožurnálu a Plusu, ale nově i Radiožurnálu sport. On řekne – my máme rozhovor s Jágreem na Sportu – stříhnete z toho něco do vysílání Radiožurnálu, nebo to může anoncovat i. Plus. Je to člověk, který by to měl propojovat, takže ví, co je v publicistické části a předává to těm editorům na jednotlivých stanicích, aby oni věděli, na co poutat. Ten člověk taky vede koordinátory, kteří mají na starosti zpravodajskou směnu.

Hlavním pánem je editor a zprávař je mu podřízený. Editor je tím garantem, který by měl vědět, co v těch zprávách je, a zodpovídá za to. Tudíž i když odvysíláme nějakou nepravdu, tak já volám tomu, kdo sedí na místě editora a ptám se, proč jsme to odvysílali.

Jako my paradoxně, byť jsme nejsilnější hráč a jednička na trhu, tak Radiožurnál nemá moc zaměstnanců. Kromě šéfredaktora je to vedoucí programu. Pak jsou tu zprávaři a editoři. Moderátoři jsou externisté. Šéfreditori spadají přímo pod Ondru Suchana jako ředitelé a jsou mimo hierarchii. A zpravodajství to vede Julie Stejskalová a pod ní jsou zařazení jednotliví redakce.

A koordinátoři směny?

Ti spadají pod Julii Stejskalovou, tedy zpravodajství. Zkusím to ještě zjednodušit – stanice jsou bokem, protože to jsou skutečně jenom jako editoři, zprávaři. Všichni další v Newsroomu patří pod zpravodajství. Šéfreditor je vlastně vyhozený mimo to všechno, protože on spadá pod ředitele zpravodajství, ale není na úrovni šéfredaktorů. Je skutečně jako bokem. V praxi to funguje tak, že zodpovídá za provoz, tudíž když něco potřebuje koordinátor nebo směna, tak to řeší nejčastěji s šéfreditorem.

Hierarchicky právě řešíme to jejich zakotvení a vznikají často spory. My řešíme, že když má editor jiný pohled na složení hlavní relace, jestli má mít právo veta šéfreditor nebo ne. Někdy to vlastně řeší až šéfredaktor nebo vedoucí programu – musí zasáhnout a říct, tohle tam nedávej, tohle naopak ano. V běžném provozu to nějak funguje, ale někdy ty případy nastanou. A to je dané tím, že v Newsroomu není přesně daná hierarchie, a ještě to komplikuje ten provoz – zatímco v pracovním týdnu by se šéf mohl tvářit, že je nad editory, tak o víkendu tím, jak jsou poskládané služby, on často plní roli domácího editora, což je v uvozovkách podřízený Radiožurnálovému editorovi. Ale všechno toto je vlastně jenom z hlediska provozu. Jinak ten vztah je mimoběžný. Ani jim vlastně domácí editor není podřízený někomu z Radiožurnálu – to Zpravodajství vytváří věci pro tu konkrétní stanici. Není to lineární, že bychom si řekli,

šéfreditor, pak editor, jde to spíš paralelně. V podstatě bych začal tím, že jsou to trochu dva světy, dvě roviny – newsroomová a pak je manažerská, a tam to lineární je.

Jak se plánuje denní program?

Základem všeho při té novinářské práci je plánování. U nás vlastně jsou dva základní denní časy si porad, což je 8:45 ranní porada a 15:30 odpolední porada. To jsou porady na denní bázi, kde už si říkáme po redakcích jednotlivé záležitosti, události, aktivity, o kterých víme, které sami připravujeme nebo které chceme zmapovat. Pravidelně tam jede kolečko domácí redakce, přes zahraniční regionální, kulturní, sportovní, máme k nim i iROZHLAS. Všechno je ale lehce předfiltrované tím, že ideální stav z nás v úterý, kdy máme každý týden ve 14 hodin pravidelně týdenní plánovací poradu. Tam scházejí všichni vedoucí jednotlivých rubrik, redakcí a stanic. Tam řešíme, co nás čeká od středy do dalšího úterý, následujících sedm dní.

Když si vzpomenu na minulou poradu, tak jsme věděli, že v sobotu bude demonstrace odborů na Václavském náměstí. Dopředu se tak řešilo, kdo tam bude za domácí redakci, jestli potřebujeme ochranku, jestli tam budeme posílat KV, jak to budeme dělat, jestli si to do vysílání budou chtít převzít další regiony. V zahraničí jsme řešili, že bude muset být zpravodaj v Rakousku, protože se tam rozhodují prezidentské volby – otázky kdo vyhraje, kdy do kdy jsou otevřené místnosti, kdy očekávat výsledky. Je to nekonečný koloběh toho, že člověk musí plánovat jak krátkodobě na denní bázi, tak na střednědobé týdenní bázi a k tomu přichází další, celoroční, měsíční projekty. Už teď víme, že 17. listopadu nabídneme další živou rekonstrukci, což se musí nějak připravovat. Přemýšlíme a budeme se bavit, jak pokryjeme 28. říjen a předávání státních vyznamenání na Hradě.

Nelze najít začátek toho procesu, protože když do toho člověk skočí, tak musí nějak začít od prostředka nabalovat to, že musíme mít připravený, co budeme dělat další den, další týden a další měsíc. V průběhu těch porad se o tom bavíme a do toho samozřejmě padají aktuální věci. Dneska jsme nečekali, že většina agendy bude dána tím, jak budeme reagovat na ruské útoky na Ukrajině. To samozřejmě potom tu agendu různě přeskupuje a posouvá. A kdybych měl říct vlastně, co rozhoduje o tom, co se probouje do toho vysílání, do zpráv nebo do proudu, úplně marginálně, lapidárně řečeno je to editoriální politika našeho baráku nebo těch lidí, kteří jsou profesionálové a musí rozhodnout, co je důležité podle kodexu pro vlastně největší část posluchačů a podle toho řadíme jak zpravové vysílání, tak proudové.

Ve zprávách se tradičně musí začínat tím, co je nejaktuálnější a zasahuje největší část obyvatel. Nejčastěji jsou to teda domácí události, byť válečný konflikt na Ukrajině to samozřejmě v tom proudovém vysílání občas přebije.

Od roku 2016 máme takový must, kdy víme, že i v té hodině, kam se nám teď vejdou čtyři příspěvky – tudíž Radiožurnál to má nastavené tak, že hraje příspěvek cca. v 10:10, 20, 40 a 50. Místo 10:00 můžeme dohodit vlastně libovolnou hodinu, ale vždycky je to v tom čase 10, 20, 40, 50. A kdybych to hodně zjednodušil a schematizovat, tak 50 časy nejčastěji patří sportu, naopak desítkovým i tzv. otvíráky. nabízíme tu nejdůležitější agendu – nejčastější domácí, politickou, zdravotnickou nebo něco, co se dotýká hodně lidí. Dvacítkový čas patří nejčastěji zahraničí, čtyřicítkový, regionům a kultuře, ale může se to měnit. To řazení je podobně jako v novinách noviny, tam vlastně otevírají nejčastěji domácí agendou. Pak přijde nějaká ekonomika, zahraničí, pak trochu kultura a zpravidla to uzavírá sport.

Kdy se vysílají hlavní zprávy?

Nejvíce pozornosti se zaměřuje na zprávy ve 12 a v 18, ale musím se přiznat, že určitě zprávy v 8 máme s přízviskem hlavní zprávy taky, možná i v sedm. Ale to je výsledkem práce užšího týmu. Když je porada v 8:45 tak tam se nejvíce řeší, jak se bude dělat dvanáctka. V 15:30 se nejvíce dělá osmnáctka, tam je skutečně kulatý stůl všech vedoucích, tak ty mají jako největší vážnost. Zprávy v osm a sedm, zprávaři taky představují jako Hlavní zprávy, byť je sestavuje jenom editor a zprávař a ti, kdo jsou zrovna v Newsroomu. My to nemáme nikde asi úplně uzákoněno. Primárně nebo nejvíce péče nasazením lidí a formou mají zprávy ve 12 a v 18.

Kolik je teď na Radiožurnálu zprávařů?

Aktuálně šest kmenových, někteří mají zkrácený úvazek, další 4 jsou externisté – ti jsou zaměstnaní zpravidla na jiné stanici nebo mají hlavní pracovní náplň jinde, ale ve volných chvílích nám pomáhají vykrýt ta místa, protože by se nám to při těch šesti úvazcích a přitom, že vysíláme vlastně nonstop i o víkendu, nestačilo pokrýt.

Existuje pro zprávaře nějaký manuál, návod na to, jak skládat relaci?

My to nemáme nikde úplně dané. Když jsme přijímali někoho na noční záskoky, tak se ptali na nějaký must. My máme štěstí, že ten tým se delší dobu neměnil. Ti, kdož tam zprávaři – já jsem v ČRo od roku 2013 - tak za tu dobu vlastně nikdo na plný úvazek za tu dobu nenastoupil. My společně spíš tak stárneme a jenom víme, že nás výhledově čeká nějaká obměna, abychom ty hlasy trochu omladili. Tím, když už to někdo dělá deset, tak tam nikomu moc manuál vymýšlet nemusíme. A když sem někdo přichází, tak ono je to spíš taková jako ústní lidová slovesnost, že si to předáváme při těch poradách a přes ty vedoucí pozice, když řešíme nějaké

výslovnosti nebo když řešíme, koho necitovat nebo koho nebrat jako respondenta do zpráv (bereme jen lidi, kteří zastávají nějakou pozici nebo jsou relevantní k tématu).

Je tam pár základních momentů, třeba že musí vědět, že skutečně to chceme řídit sendvičově, aby to nebyly jenom tvrdé zprávy, ale naředit to ideálně nějakou oddychovější nebo aby nebyly jenom telefonáty. Po živáku je někdy dobré dát čtenou zprávu, jako trochu ten rytmus, aby se udržela pozornost posluchače tou sendvičovou metodou. Je to taky výsledek debaty s editorem, která může být někdy živější, někdy jako delší, ale většinou jde o tom, že si to zprávař seřadí a editor se podívá a buď to odsouhlasí nebo třeba prohodí pořadí zpráv. Musí sledovat i to, co je v proudu, aby témata nekolidovala s tím, že hrajeme pořád to samé.

Jsme dost závislí na tom nejenom, co se děje, ale tak na tom, co redakce vyrobí, protože vlastně všechno by měl zprávař dostat hotové, neměl by si psát své věci, už jenom proto, že to píše přímo do relace a nikdo to nekontroluje. My jinak jedeme systém dvojí kontroly – to, co někdo vyrobí, tak schválí koordinátor nebo editor, a ještě to vidí další oči. To je naše devíza v tom, abychom nechybovali.

Podle čeho zprávaře vybíráte? Co by ten člověk měl umět?

Určitě je důležité, aby uměl pracovat s jazykem a měl by mít nějakou zkušenost na té pozici. Není jednoduché, řekl bych až nemožné, aby tam někdo skočil, nevěnoval se tím zprávám denně a měl skvělý projev, což je asi na prvním místě. Když bude mít uvěřitelný seriózní profesionální projev, tak má z půlky vyhráno, protože tu druhou půlku, nějakou podporu, tu už tady my máme. Ty zprávy jsou většinou schválené, takže by měly být přesné, pravdivé, faktické, správné, hotové a on by je měl jenom řídit. Samozřejmě si je zprávaři různě upravují do pusy, to ale nelze definovat, že bychom na začátku řekli – musíš si umět přepsat zprávu. Někdo si to upraví sám, někdo řekne, ať to upraví autor zprávy, ale to už jsou spíš lidské vlastnosti.

Taky by měl umět práci s lidmi v kolektivu, protože pořád s těmi lidmi pracuje. Projev je ale na prvním místě, ale ani tohle nemáme úplně definováno. Většinou si toho člověka poslechneme, posoudíme celkovou úroveň projevu a zkusíme to různě naslepo, případně v těch méně poslouchaných časech, protože ono se to neukáže jinak, než že ten člověk začne tu práci skutečně vykonávat. Je to svým způsobem risk, protože tam nikdo nezaručí ani tím, když to dělal 10 let v jiném rádiu, že to splňuje ty naše standardy, byť jsou nepsané. Uchazeč to musí umět prodat, musí se dobře poslouchat, nesmí dělat chyby, musí s ním vyjít ostatní, prostě to musí zafungovat.

Příloha č. 7: Přepis rozhovoru – Respondent 3

Jak dlouho pracujete v médiích?

Od roku 1997, když jsem začínal v novinách.

Vždycky v rozhlase?

Ne, nikdy. Já jsem si vlastně tu novinářinu prošel tak říkajíc úplně celou. Od novin počínaje, kdy jsem psal o malý sloupky nějaký ve Večerní Praze. Pak jsem vlastně v roce 2000 nastoupil do de facto třetí soukromý televize v ČR, což byla TV3, a pak už to byly další televize, televize Prima a TV Nova. No a vlastně od roku 2012 jsem tady v rádiu.

A tady jste zastával vždycky tu pozici šéfreditora?

Já jsem tady v roce 2012 přišel vlastně jako poradce generálního ředitele pro zpravodajství. Měli jsme vlastně za úkol nějakým způsobem udělat tu restrukturalizaci celého zpravodajství. A krátce na to, vlastně když tato mise skončila, to bylo vlastně je pár měsíců, když tato mise skončila, tak mi nabídli vlastně stálou směnu.

Jaké máte vzdělání?

Středoškolské.

Můžete je popsat, jakou pozici zastáváte v rámci Newsroomu a co to obnáší?

Já zastávám pozici šéfredaktora zpravodajství ČRo, to znamená šéfreditor zpravodajství, který má na starosti jak výrobu zpravodajství, tak vysílání dvou stanic celoplošných, a to je Radiožurnál a Český rozhlas Plus. Vlastně, co to obnáší, je, že se starám o denní chod toho zpravodajství v tom smyslu, že ho nějakým způsobem koriguji, vedu porady a namátkově kontroluji, protože samozřejmě nemůžu nikdy to zkontrolovat celý nebo ta pozice to nemůže někdy zkontrolovat celý, ale namátkově to kontroluje a hlídá vlastně zdroje a propojenost mezi těma dvěma stanicemi. To znamená, když se na jedné natočí nějaký rozhovor, který je použitelný i pro druhou stanicí, tak aby tam ta synergie prostě mezi těmi stanicemi byla.

S jakými pozicemi jste v kontaktu nejčastěji?

No v podstatě jsou to jsou to editoři obou stanic, je to kompletní výroba a jsou to šéfové jednotlivých redakcí, kteří ale nesedí v newsroomu a vlastně je to kompletně celý ten newsroom. Vlastně se nedá úplně říct, že bych byl s někým víc v kontaktu s někým méně jsem vlastně v kontaktu tak jako skoro se všemi, tak nějak nastejno.

Kdo je váš nadřízený?

Oni ti šéfeditoři jsou historicky jsou vlastně z celý té struktury trošku vyndaný a jsou přímo pod ředitelem zpravodajství.

Účastníte se nějakých porad?

Vlastně se účastním na denní bázi i na té plánovací bázi úplně všech porad, co tady jsou. To znamená, že když to vezmu od té nejdelsí, to znamená od týdenní porady, která se koná vlastně každé úterý. Pak je nějaká porada vedení, ta se koná jednou týdně ve čtvrtek a pak jsou denní porady, a to je ranní v 8:45 a pak je odpolední plánovací porada, která je v půl čtvrtý.

Vy je vedete?

Vedu ty denní. Tu velkou plánovací ne, protože tu vede vedoucí programu. Tu plánovací zase ředitel zpravodajství.

A kdo se jich účastní?

Na té denní bázi se jich účastní vlastně šéfové redakcí. Na ranní poradě se účastní koordinátoři, aby koordinátoři věděli, co je naplánovaný z předešlého dne. Tak tam jsou koordinátoři, koordinátoři těch stanic. Nebo takto, aby to bylo úplně přehledný. Zpravodajský den nezačíná v ten den, kdy byste si myslela. Začíná v podstatě odpoledne, den před tím, protože rádio je specifický v tom, že má prime time ráno, na rozdíl třeba od televize nebo i vlastně novin, který se dodělávají večer. A tím, že to je celý takto převrácený, tak my začínáme v podstatě v půl čtvrté odpoledne. Začínáme nějakou plánovací poradou na další den, hlavně na další ráno, to naplánujeme. Ten den vlastně, který jsme si naplánovali, tak pak se sejdeme v 8:45 ráno už s těmi koordinátory, kteří se fyzicky o ten den budou starat – o ty redaktory, směnaře a budou vlastně koordinovat a kontrolovat jejich práci, kterou jsme naplánovali. Něco ještě doplňujeme, když se něco objeví, a tak a řekneme si vlastně jako detaily toho. Oni potom pracují a už ví, s čím pracují. Záměrně pak nechodí na tu odpolední plánovací poradou, protože se starají pořád o ten den, který běží. Ale tam chodí ty šéfové, který to plánu na ten den dopředu. Ty šéfové těch

redakcí. Já jí vedu tu poradu, ale té po té porady se většinou účastní i někdo z vedení zpravodajství, ale v podstatě oni jenom poslouchají, oni jenom jako přihlížejí tomu, občas do toho vstoupí.

A těch týdenních?

Těch se účastní v podstatě zúčastní úplně všichni šéfové těch jednotlivých redakcí. Účastní se toho produkční, účastní se toho šéfeditor, účastní se toho šéfredaktorka zpravodajství. Účastní se toho vedoucí programu, šéfredaktoři žurnálu a plusu se toho účastní. A jsou tam samozřejmě k tomu už jsou přizvaný i takový redakce, na který běžně nechodí na denní bázi. A to je třeba investigativní redakce, RŽ sport a tam už se plánuje opravdu takový ty dlouhodobější, věci. A my ještě tuto velkou plánovací poradou máme vlastně rozdělenou na nadvakrát. První týden v měsíci je tzv. měsíční – tam si řekneme úplně ty největší highlighty, co nás, co nás čekají ten měsíc. Typově třeba 17. listopadu, když se připravuje velký projekt, rekonstrukce. Tam si řekneme tyto veliký věci a co je k tomu potřeba udělat, přestože je to třeba až za měsíc. A pak jdeme po těch dnech vlastně a plánujeme, začínáme v úterý, takže plánuji až středa, čtvrtek až do toho dalšího úterý. Je to velmi hrubý plánování, ale vlastně máme aspoň nějaký přehled, jestli máme nějaký vlastní téma, jestli jsi tam je naplánovaná nějaká velká věc, nějaký summit nebo nějaká sportovní, velká věc a tak. Takže máme nějaký přehled, co asi tak ten týden budeme dělat.

Kdo má v newsroomu finální slovo?

No je to takto – ten šéfeditor za to zodpovídá. V jeho popisu práce je, že za to zodpovídá za obě ty stanice, zodpovídá za tu vysílání. Samozřejmě, že se někdy může stát nějaký střet jako dvou názorů, a to je pak na nějakým šéfredaktorovi nebo na řediteli zpravodajství, aby to, aby to nějakým způsobem jako rozsoudil. Pořád je tam někdo, kdo o tom rozhodne. Většinou se nějak dohodneme a vyřešíme to prostě ke spokojenosti posluchače.

Příloha č. 8: Přepis rozhovoru – Respondentka 4

Jak dlouho pracujete v médiích?

Já jsem začala pracovat v médiích v roce 2016, od té doby jsem v Českém rozhlase, to je šest let.

Jaké máte vzdělání?

Vysokoškolské

Co obnáší vaše pozice v newsroomu?

Práce koordinátora Newsroomu. Ta náplň se liší podle toho, v kterou denní dobu tam je. Je to práce na třísměnný provoz. Ve dne – na ranních a odpoledních službách má člověk na starosti domácí směnu, kde je potřeba ve spolupráci s vysílacími editory Radiožurnálu a Plusu koordinovat vznik těch zpravodajských příspěvků. Domácí koordinátor se rozhoduje, komu z té směny zadá tu práci, tak aby byla ta práce rovnoměrně rozložená. Zároveň zodpovídá za ten výsledný produkt, protože ho schvaluje, je tam potřeba dělat kontrolu fakticity těch příspěvků, jestli je to obsahově a stylisticky v pořádku. Dohlíží na to, aby ty příspěvky byly odevzdané v čas, tak jak jsou naplánované do vysílání. Takže je to zadávání témat, kontrola té výsledné práce, a ve dne se to vztahuje na domácí směnu.

V noci je to odlišné, tam edituji drtivou většinu těch zpravodajských příspěvků, mám pod sebou i zahraniční redakci a směnu. Ta noční náplň práce je hlavně ve schvalování příspěvků na další den, včetně regionálních redakcí. Součástí práce je taky to, že pokud si redaktor není jistý, tak musí odpovídat na dotazy a nejasnosti. Zároveň má rozhodovací pravomoc v případě, že je tam nesoulad v představě redaktora a editorů stanice, která si příspěvek objednala. V mých očích ten koordinátor existuje proto, že má zajistit, aby odevzdaný příspěvek byl ve formě, která může jít rovnou do vysílání. To znamená, že ulehčuje vysílacímu editorovi, který skládá ten bod'ák a zařazuje tam ty výsledky. Tak aby ten editor s tím neměl žádnou práci. Koordinátor je nárazový bod, nebo filtr mezi redaktorem a vysílání samotným.

S jakými pozicemi spolupracujete?

Nejvíce jsem v kontaktu s tou domácí zpravodajskou směnou v Newsroomu, se kterou řeším, kdo to bude dělat a jak. Pak staniční editoři Radiožurnálu a Plusu, kteří mají svoji představu o tom, co by si chtěli do vysílání zařadit a jak. Potom jsou to zprávaři, se kterými se často

domlouvám na tom, kdy, který příspěvek půjde, v kolik hodin, taky řešíme stopáž, aby to odpovídalo té relaci. Zároveň pokud se něco změní, tak ty příspěvky upravujeme podle aktuálního dění, tak aby věděli, že mají použít ten upravený příspěvek. V noci pak ještě v tom newsroomu jsem v kontakt s tou zahraniční směnou, regiony a občas i redaktory kultury a vědecké redakce. Ještě občas jsem v kontaktu domácí redakce, kteří komunikují s redaktory v terénu – často řešíme, jestli někdo bude událost řešit v terénu nebo ji obvoláme my z newsroomu.

Účastníte se porad?

Ne, my nechodíme, jenom výjimečně, pokud by nemohl koordinátor domácí redakce.

Příloha č. 9: Přepis rozhovoru – Respondentka 5

Jak dlouho pracujete v médiích?

Od roku 2015, začínala jsem na regionální stanici České rozhlasu v Brně. Když jsem dodělala bakalářské studium v Brně, tak jsem se přesunula do Prahy, a po škole jsem začala pracovat v zahraniční redakci, to bylo od roku 2019.

Jaké máte vzdělání?

Vysokoškolské

Co obnáší vaše pozice v newsroomu?

Já jsem začínala na takové té třísměnné pozici zpravodajské, které se říká Zetko. Tam to vypadá opravdu ranní, odpolední, noční. Náplní té pozice je opravdu psaní čtených zpráv do relací, pak když se člověk trochu vymluví, tak začne dělat i vlastní balíčky a editaci zvuků. Důležitá součást je taky odbavování materiálů od stálých reportérů v zahraničí, kteří na e-mail posílají vstupy a my je musíme dávat do těch dvou systému Dalet a Open Media.

Teď jsem na pozici příložníka, to je pozice, která má dvě denní směny, ta první začíná v 5:00 a končí ve 12:00, ta druhá začíná ve 12:00 a končí ve 20:00. Hlavní náplní příložníka je dělat vstupy do proudového vysílání, dostane téma, které musí rychle zpracovat, ideálně si tam dát zvuky a pak to jde přečíst do studia jako rozhovor s moderátorem. Další náplní práce je dělat ty zvukové zprávy do hlavních zpráv ve 12 a 18 a pomáhat zbytku týmu zahraniční redakce.

S jakými pozicemi spolupracujete?

Zetko nejčastěji spolupracuje s celou zahraniční redakcí v Newsroomu – tedy příložníkem a Káčkem, což je taková dvojfunkce – koordinátora a editora v jednom. Ten člověk jednak schvaluje příspěvky a taky domlouvá časy pro jednotlivé vstupy těch zahraničních reportérů. Kromě toho spolupracuje Zetko i se zpravodaji nebo lidmi z redakce, kteří jsou na služební cestě. Domlouvá s nimi třeba detaily vstupů. Případně pokud je potřeba zavolat na nějaké instituce nebo zahraniční úřady, tak to je taky jeho další úkol.

To samé platí pro příložníka, který spolupracuje s moderátory a domlouvá se s koordinátory obou stanic. I příložník volá na různé úřady, pokud je to potřeba. Pro všechny funkce platí to,

že musí zpravodajům pomáhat se zvukovým servisem, to znamená, že zajišťují dabingy, případně nahrávat tiskovky živě na internetu nebo shánět zvuky, které zpravodaj potřebuje.

Účastníte se porad?

Ne.

Jak spolupracujete se zprávaři?

Docela často, hlavně spíš, když si zprávař řekne. Většinou poprosí o něco do relace, případně nějaký update, kterého jsme si nevšimli. Případně je potřeba nějak upravit zprávu, protože se něco vyvinulo jinak – třeba u katastrof, jak se posouvá číslo těch zraněných. My na druhou stranu zprávaři jdeme říct, že se něco stalo nebo, že bude mít zprávu k něčemu, co se děje, aby věděli, že jim to třeba stihneme napsat a připravit do relace.

Příloha č. 10: Přepis rozhovoru – Respondent 6

Jak dlouho pracujete v médiích?

24. rokem.

A bylo to vždycky v ČRo?

Ne, dva roky jako externista ve sportovní redakci Práva a ten druhý rok už se krylo jako externista ve sportu, v rozhlase a vlastně od té doby, což je od prosince 99, pracuji v ČRo.

Na jakých pozicích jste pracoval?

Nejdřív jako sportovní redaktor, reportér a posléze od roku 2017 jako koordinátor newsroomu od listopadu 2021 jako domácí koordinátor.

Jaké máte vzdělání?

Bakalář žurnalistiky.

Říkal jste, že jste na pozici koordinátora domácí redakce, lidí, co jsou v terénu. Co vaše pozice všechno obnáší?

Jeden nejmenovaný editor Radiožurnálu o ní prohlásil, stejně jako všech podobných, že to je pozice seržanta v americký armádě. Štvou mě ty nahoře, a já štvu ty dole. Pracovně to spočívá v tom, že pokud chce některá ze stanic ČRo vysílat nějaké téma, když mám reportéra v terénu, tak mi řekne, jak si to představuje ten dotyčný tu připraví. Ideálně po konzultaci se mnou a já to potom označím, že to schválený podle všech pravidel kodexů, postupů českého rozhlasu a naší redakce podle mého a jejího nejlepšího vědomí a svědomí. Čímž toto odevzdám jako hotové dílo odvysílání. Co si s tím potom udělá stanice, tu už mi celkem může být jedno teoreticky, leč většinou není. Pokud se tam něco změní, tak by to mělo být taky po konzultaci se mnou. To zadávání práce není nahodilé, řídí se to plánem redakce, který vychází z nějakých už domluvených požadavků stanic. Aktuální věci tam jsou taky, ale většinou už o nich víme, že se stanou, a pokud je to nahodilé, tak to většinou mimo mě už nespadá, pokud tam nepošíláme na poslední chvíli reportér. Pokud je to nahodilá akce, tak to většinou řeší newsroom telefonáty a příložnický. Málokdy tam reportér, pokud ano, je to moje.

Ale vy sám ta témata nenavrhujete?

Teoreticky můžu. Pokud přijdu na něco ať už z denního plánu nebo co se děje, řeknu hele, toto je zajímavý, nebo toto bychom mohli udělat, zkonzultuji to jak se šéfredaktorem, tak s editory stanic, pokud by o to byl zájem, protože nemá smysl hnát někde reportéra na vysílání do zdi. Musím to probrat i se svým vedoucím, a pokud na tom zavládne shoda, tak se tam někdo pošle.

A kdo je váš vedoucí?

Můj přímý nadřízený je vedoucí domácí redakce Každá redakce, která má v newsroomu koordinátora, tak koordinátor spadá pod ní (redakci). Zahraničáři pod šéfa zahraničního, já s kolegou pod domácí redakci, sportáři ty patří pod sportovní a regionální pod regionálního. Jediný koordinátor newsroomu nepatří pod nikoho, ale přímo pod šéfredaktorku zpravodajství. Tam je vynechaný jeden stupeň řízení a je to kvůli tomu, že vlastně je ve skupině šéfredaktorů, protože vlastně se střídá s šéfredaktorem. Newsroomový střídá šéfredaktora. Ono se to málo ví, ale ve své podstatě je koordinátor newsroomu, druhý šéfredaktor a teoreticky, když je tam v noci, tak on je ten šéfredaktor. Nikoliv editor Radiožurnálu. V noci je nejvyšší velitel českého rozhlasu koordinátor newsroomu. Dokonce ono se to ví málo a moc se to nezdurazňuje zprávařům, protože když koordinátor newsroomu ze svého popisu práce řekne něco zprávařům, tak zprávař ho teoreticky musí poslechnout.

S kým nejčastěji spolupracujete?

Editoři Radiožurnálu, zprávaři, stejně tak editoři a zprávaři Plusu.

Můžete mi popsat, co vlastně řešíte? A vlastně editor Radiožurnálu a vy, to není na stejné úrovni?

Ne, je na úplně jiný úrovni, protože Radiožurnáloví editoři spadají přímo pod stanici. Stejně jako zprávaři. Je to úplně jiný útvar. Hierarchie je ve své podstatě hrozně jednoduchá. Kdyby to bylo, ryze podle harmonogramu a toho, jak je definováno, co to zpravodajství nějakým manuálem, který se posílal kdysi někdy mezi Vánocemi. Mě v Newsroomu může teoreticky úkolovat jenom šéfredaktor, který by měl vědět o všem, kdo co dělá. A stanice by vlastně teoreticky měly věřit šéfredaktorovi a ten by mě měl zadat práci nebo říct, měl bych to probrat s ním, protože šéfredaktor musí zkoordinovat vysílání a redaktory. No a když dojdeme k nějakým závěrům, tak to probereme s tou stanicí. Prakticky by to byla komplikace, takže se domlouváme přímo s editory, ale vychází to z ranní plánovací porady.

Když vlastně Žurnál něco chce, já to mám člověka v terénu – tak editor si řekne, co třeba chce do hlavních zpráv ve 12, protože si to řekli už ráno na poradě a ty konkrétnější obrysy si pak domlouvá vlastně s koordinátory. Příklad je tiskovka kohokoliv z vlády bude ale až po 12. Takže přijde editor a ptá se, co se tam bude řešit. Já řeknu, co tam je, ale budeme to mít až po 12. Editor řekne jasně, chápu, dáme si to tam třeba jako předpovídačku, vybereme z toho tento bod, na tomto to chci postavit. Já to proberou s redaktorkou, které je na vládě. Já to zase proberu s editorem, pak redaktorkou a domluvíme se. Redaktorka to odevzdá, já tomu dám zelenou. Editor už pak třeba upraví ohlášení, protože to třeba na něco navazuje. Stejně tak je to vlastně u proudu.

Editor Radiožurnálu je samozřejmě ten poslední člověk, který má ten nárok říct takto to chci, takto to nechci, protože on je zodpovědný za vysílání stanice. Takže může říct, hele mě se to takhle nelíbí. Já s ním můžu diskutovat, může z toho zase vzejít něco trošku upraveného. Ale ve finále vlastně, když to není definovaný jako přímo hierarchií, tak musím sklapnout paty, uděláme to teda takto. Ale zase to musí odpovídat všem těm standardům. Takže ta koordinátorská pozice je vlastně dát dohromady vnitřní obsah, aby nebyl v žádném z konfliktů, těch standardů, aby odpovídal žurnalistickým zásadám.

A pokud si řekne editor stanice, chci, aby to bylo zaměřené tímto směrem, tak řeknu OK, do obsahu si vlastně můžeš mluvit, ale má to taky své limity a nemůže si vymýšlet cokoliv, protože v tomhle mu můžu oponovat. Tam je jasně nastavený, co má kdo dělat, i ti editoři. Je otázka nakolik je to od toho vydání manuálu a jak to dodržují. Já to řeknu natvrdo, některý na to kašlou a nechávají to plynout – obecně editoři i ostatní. Jsou to povahy lidí, a je jedno na které jsou pozici. Ale pokud by to někdo chtěl ovlivnit čistě za sebe, tak tím, kolik lidí tam je, kolik jich do jedné zprávy mluví, tak by tam dlouhodobě nevydržel. Kdyby byl takový solitér, že by šel vždycky proti všem, tak to nemůže psychicky unést. Ty ostatní mu řeknou – to je blbost a jsou schopni se s ním hádat. Nikdy tam nejsou všichni jenom psychopati, kteří by byli spolu kamarádi nebo všichni hodní.

Třeba u psané zprávy – někdo ji zadá, jde to přes koordinátora, někdo jiný ji napíše, koordinátor to schválí, pak si to vezme zprávař, ten třeba řekne, že to takhle nechce, jde to zpátky ke koordinátorovi, pak to řeší editor a ve chvíli, kdy to řeší tato trojice, tak do toho zasáhne ještě šéfeditor. Takže jedna zpráva, která má 25 vteřin, tak do ní může oprávněně zasáhnout 5 lidí. Jedna zpráva je tak kolektivní dílo. Ale my máme za úkol napsat to zprávaři na klíč, aby on to nemusel řešit a neudělal chybu a my jsme nemuseli k soudu. ten stupeň kontrol je tam hodně výrazný, ale stejně záleží na tom, s kým tam člověk sedí. Tím, že tam těch lidí je víc, tak to vždycky drží tu formu, kterou to má mít.

Jak komunikujete se zprávaři?

Se zprávaři je to tak, že když už někdo je v terénu, tak kromě těch proudů tomu vyrábí ty zprávy. Já si s ním dohodnu, že třeba – když jsem byl u té vládní tiskovky – je tam víc témat, tak se dohodneme, ale i s editory, jako čemu dáme přednost a to, čemu dáme obvykle přednost, tak z toho vznikají zvukové zprávy – klasická někdo něco řekl, a buď to stříhne směna nebo to stříhne ten člověk, který na té vládě je. Zprávař už to dostane komplet. A zprávaři, protože ty mají uzávěrku vlastně každou půlhodinu nebo i dřív, tak ty si to vezmou tak, jak to je. V případě, že se jim zase něco nezdá, tak se ozvou. Někteří se ozývají častěji, některý míň. Některý si víc diktují to, co by chtěli mít – se slovy hele tohle mi chybí, můžete mi tohle napsat, případně, proč jste mi to ještě nenapsali. Jiní zprávaři zase mají jiný styl práce. A oni jsou schopný, vzít tu zprávu dejme tomu z ČTK, napsat si ji sami a pak plně za tu zprávu zodpovídají. Když udělají chybu, je to na nich. Když píšeme zprávu my, je schválena ode mě, tak za chyby odpovídá vlastně já a částečně ten autor. Ale jde to na můj vrub, protože já to mám chytit. A ve chvíli, kdy si do mnou schválený zprávy zprávař, jakkoliv sáhne a je tam pak nějaká nepřesnost, tak pardon.

Když se vrátíme k těm poradám, jak často se jich účastníte?

Je rozdíl porada a porada. Porad ČRo ve zpravodajství obecně je podle mě víc, než by bylo zdrávo. O tom by líp popovídali vedoucí redakcí, který jsou prakticky neustále nějakých poradách. Stěžejní pro vysílání daného dne je porada v 8:45, kterou vede šéfreditor dne a osobně jsou na ní přítomní koordinátoři všech redakcí, který jsou v newsroomu, tak že to domácí i zahraniční, regionální. Je tam sporták, je tam vlastně vedoucí redakce vědy. Je tam ten den, kdo má na starosti kulturu. Pak tam chodí iROZHLAS a chodí tam jeden z editorů Radiožurnálu, ten, který má zprávy většinou a chodí tam odpolední editor Plusu.

Fyzicky tam hodně často chodí šéfredaktorka Zpravodajství a další jsou připojený telefonicky. A to by měli být, pokud fyzicky přítomný, tak vedoucí redakcí a ty teda bývají většinou po telefonu. Všichni vedoucí redakcí – to jest domácí, regiony, zahraničí. A pak je tam ještě připojený vedoucí programu Radiožurnálu a bývá tam připojený hodně často ředitel Zpravodajství.

Tu poradu vede šéfreditor denní, nejdřív probere, když něco zbylo z předchozího dne nebo, co mu předá předchozí. Pak otevře témata, který jsou dejme tomu highlighty, ale nemusí tím začít. A obvykle dostává jako první slovo domácí zpravodajství, co má připravený. Teoreticky bych tam neměl jenom přečíst plány, kdo kdy kde je, ale i říct, o čem to je – aspoň to tak dělám. Snažím se vyloženě nečíst, ale říct, co by z toho mohlo být.

Načež editoři hlavně žurnálu a Plusu, tak i pro ně je to vodítko, protože si pak vybírají, co chtějí a můžou mi říkat i časy. Ale vylezou z toho nějaký priority, které jsou ty 2-3 body hlavní body toho vysílání. O zbytku se třeba rozhodujeme, co z toho dáme, až podle výstupu, který z toho je. Příklad tiskovka ministra zdravotnictví – my víme, že to bude něco s očkováním, ale nevíme, jestli tam řeknou, že přivezli novy vakcíny, anebo jestli to jenom kampaně jich v dobrým slova smyslu. A to se rozhodujeme až podle toho, co z toho vyleze.

A ta druhá porada?

Tam chodí nebo se vzdáleně připojují vedoucí, případně i zástupci, který plánují ranní vysílání a dopolední na další den. Takže by tam měl být připojení vedoucí redakcí a plánují ráno, to, co je potřeba. My samozřejmě nevysíláme jenom pro Plus a Žurnál, ale i pro regiony jakýkoliv. I třeba stanice Brno je braná stejně důležitě jako stanice Radiožurnál. Byť ano – když má mít někdo živák na Radiožurnálu, tak ten má přednost. Ale pokud se něco týká a nejvíc si říkají Středočeši, ať už je to DAB Praha anebo region středočeský. A ten živý vstup se víceméně dělá copy paste pro ně, případně se personalizuje jako pro ně, že se tam dává něco dopředu. A funguje to vlastně podle té rukověti. Stanice si objedná a my jsme ten dodavatel, který to dodá.

Můžete popsat pozici regionálního koordinátora?

Funguje to velmi podobně, až na to, že systém těch služeb je takový, že je sladěn systém služeb domácího a regionálního koordinátora, protože je to vlastně čtyřtýdenní cyklus a každý z nás, protože jak domácí, tak regionální jsou dva, tak vychází, že na jeden víkend z těch čtyř tam jsme. Střídá se domácí, regionální, domácí, regionální, takže tyto naše rozpisy sedí. A když tam jsme o víkendu, tak domácím koordinátorem je šéfeditor. A i když já jsem jako pod domácí redakci, tak koordinuji regiony. Je to v podstatě práce velmi podobná. Ve chvíli, kdy je někdo v terénu, tak to schvaluji pro Žurnál a pro Plus. Hlavně je tam změna v tom, že ten regionální víkendový, když má službu v sobotu a v neděli, tak zároveň schvaluje pro všechny stanice zpravodajství. Jinými slovy, když vyrobí něco v práci, hraje se to pro stanici ČRo Karlovy Vary, tak on nevolá svému regionálnímu koordinátorovi nebo šéfovi, ale volá mě. Takže já to schvaluji i pro ostatní stanice.

A přes týden?

To mají svého šéfa v regionu, který tam funguje jako jejich koordinátor. Takže příklad, když jsou plánované akce, tak oni někde jedou a ví, co po nich chce stanice to řešit separátně. Když po nich chce něco Radiožurnál nebo Plus, tak si řekne tomu koordinátorovi a on se domluví s tím člověkem. A případně když je tam nějaká kolize vysílacího času, tak se domlouvá nejenom přímo s redaktorem, ale i s tím regionálním šéfem. Tam jsou vlastně na regionech tři různé situace, který vychází z nějakého plánu objednávání. Pokud je to nějaká akce, o které se ví, že tam někdo pojedou, tak regiony to nabízejí vedoucímu regionální redakce, který ten den velí, takže k němu se to sejde. Nebo už je to třeba na týdenní Plánovačce rozdělený, ale ví se, že tady se bude dít toto, toto, toto, nebo to regiony samy nabídnou. A na týdenní plánovač se v úterý odpoledne toto vytáhnou a Žurnál řekne jo to chci. Takže oni už dopředu ví, že je potřeba zpracovat to i pro něj. Oni to ví a podle si naplánují vysílání i regionální stanice.

Ve chvíli, kdy se stane něco, dejme tomu, ale srážka vlaků, tak je to tak, že si buď všimne jako první z někoho v té redakci, protože oni mají ty svoje kontakty, nebo si toho někdo všimne tady nebo si to vezme s nějakým jiným. Ale kdo první, tak funguje komunikace s tím regionálním koordinátorem. Pokud něco vidíme my v newsroomu, v tu chvíli ten regionální koordinátor, pokud je to všední den, pracovní doba, zavolá regionálnímu šéfovi. Ten ví, kde má lidi svoje, který točí, a někoho tam pošleme. Může to fungovat obráceně – regiony zavolají, posílám tam toho a toho. Bude vám pak k dispozici. A v tu chvíli se to podřizuje těm celoploškám – takže Radiožurnál, pak Plus a toho člověka, obvykle koordinuje ten regionální člověk. Ve chvíli, kdy v 19:00 odejde, tak přebírá regiony koordinátor newsroomu a v tu chvíli on i jeho nadřízený. Oni mají nastavený systém pohotovostí.

Příloha č. 11: Přepis rozhovoru – Respondentka 7

Jak dlouho pracujete v médiích?

V ČRo, což je první médium, do kterého jsem nastoupila, pracuji od roku 2014, to znamená 8 let. Ve zpravodajství od roku 2018, začala jsem pátý rok.

Jaké je vaše vzdělání?

Vysokoškolské.

Jakou zastáváte pozici a co obnáší?

Já jsem si prošla Zetkem, který sleduje agenturní zpravodajství, pak jsem byla příložník, což je člověk, který zpracovává agenturní zpravodajství a teď jsem koordinátor, což je člověk, který schvaluje zprávy. Zahraniční redakce totiž funguje specificky, jinak než domácí redakce. Je to proto, že my pracujeme se zpravodaji po celém světě, a je tam jiný časový posun. U nás jsou proto i směny posunuté – zatímco všude je to od 06:00 do 14:00, 14:00 do 22:00 a od 22:00 do 06:00, tak u nás je to o hodinu posunutě. Zároveň u nás se na tom Zetku, což je vlastně třísměnný provoz, jsme vždycky tři lidi na ten den, tak i v noci se kvůli tomu časovému posunu pořád něco děje. V domácí redakci je to výjimečné, ale u nás je to celkem běžné - např. USA a volby. To Zetko funguje specifičtěji, na denní směně je jednom jedno. Celou tu zahraniční směnu v newsroomu tak obslouží tři lidi, jedno Zetko, jeden příložník a jeden koordinátor.

Co přesně teda dělá Zetko?

Zetko hlídá agenturní zpravodajství, to znamená ČTK, Reuters a neplacený obsah AP nebo AFP. Do toho sleduje média a e-mail, protože odbavuje, to, co pošlou zahraniční zpravodajové. Ty posílají zprávy a podklady pro vstupy, Zetko vytahuje ty věci, zadává je do systému, a ještě vlastně píše krátké čtené zprávy nebo rozdává dabing. To je spíš taková hodně support činnost. Vždycky komunikuje s koordinátorem – buď vlastním nebo newsroomovým, to je v noci. Pak s příložníkem, pokud potřebuje s něčím pomoc a pak se zahraničními zpravodaji nebo v terénu.

A jak je na tom příložník?

Příložník většinou už vypracovává další příspěvky do porodu na žádost editora nebo koordinátora, co si vedoucí vysílání přeje. Děje se nějaký aktuál, a on na základě informací z jiných médií, telefonátů nebo vlastní rešerše nebo agentur to zpracuje na 1:30 až 4 minuty podle

toho na kterou stanici to je. Pak dělá zvuky do hlavních zpráv ve 12 a 18. Tam komunikuje nejčastěji jenom přes svého koordinátora, i když po něm něco chce editor. V noci pak přes newsroomového koordinátora, protože zahraniční koordinátora chodí až na 8:00 a příložnická směna začíná v 05:00.

A koordinátor?

Je to člověk, který má na starosti jak to Zetko, tak příložníka, lidi v terénu, zahraniční zpravodaje a lidi v redakci. Každý den má na starosti úplně všechny, kteří vytváří zahraniční zpravodajství. Chodí na 8:00, má dvanáctihodinové směny. Schválí to, co už je tam hotové nebo má jít brzy do vysílání a jde na poradu, kde se dozví, co nabízí redakce ten den. Tam většinou řešíme, kdy můžeme jednotlivé vstupy nabídnout, to už řešíme s editorem, co chce do zpráv, nebo vysílání. To se rozhodí mezi lidi, kteří to zpracovávají. Pak kontroluje obsah příspěvků a hlídá ty agentury. Zároveň říká Zetku, co by chtěl napsat. To je distribuční práce. Koordinátor je od toho, aby schvaloval práci, která jde k editorům. Nesmí tam být faktické nebo gramatické chyby, ale i technické chyby – pokud je to živý vstup, tak tam nesmí chybět telefonní číslo na toho respondenta. Baví se taky se zprávařem, který si může říct, co chce do vysílání. Ono to většinou funguje tak, že jak všichni sedí v tom jednom newsroomu, tak ten zprávař se otočí a řekne: můžu tuhle zprávu na 9 nebo 10, můžu mít zahraničního reportéra na 11 živě? Pak je jasný, že to Zetko to napíše, pokud jde o čtenou zprávu, pokud je to někdo v terénu, tak to zadá ten koordinátor. Jako ale třeba s šéfeditorem komunikujeme málo, ten tam většinou sedí a přiznám se, že moc nevím, co tam dělá.

Účastní se koordinátor porad?

Ráno ano, odpoledne chodí jenom, pokud nemá čas šéf zahraniční redakce. Jinak žádné porady nemáme, ani vlastní redakční, která padla s korunou. U nás často ještě ten koordinátor často funguje jako podpora pro lidi v terénu – ukázalo se to při pohřbu královny třeba. Na místě jsme měli dva redaktory – jeden byl v Londýně a druhý byl v tom panství ve Skotsku. Neměli ale informace o tom, kdy přiletí třeba rakev. A od toho je tam ten koordinátor, aby říkal ty informace, které ten reportér říká do vysílání. A občas se stává, že člověk je na akci, kde se nesmí natáčet, tak koordinátor to nahrává z televize v newsroomu a pak to tomu zpravodajovi pošle.

Příloha č. 12: Přepis rozhovoru – Respondent 8

Jak dlouho pracujete v médiích?

V médiích pracuji plus minus patnáct let.

A vždycky v Českém rozhlasu nebo i v nějakém soukromém médiu?

Ne.

Na jaké pozici?

Vystřídal jsem hodně pozic – moderátora, zprávaře, koordinátora Newsroomu, teď jsem editor.

Jaké máte vzdělání?

Střední školu.

Můžete mi popsat hierarchii/strukturu v Newsroomu?

Myslíte „work flow” toho, jak to funguje?

Ano, třeba s jakou pozicí jste nejčastěji v kontaktu? A můžeme to vzít z různých pohledů, jelikož děláte editora zprávařského i proudového.

Záleží na tom, s kým jsem v té partě, my to máme pokaždé jinak. Na základě toho, koho mám jako parťáka, podle toho vypadá i ten den. To, s kým komunikuji a s kým ne. Protože třeba s Pavlem jsme to měli rozdělené, že jeden dělá proudy a druhý jen zprávy.

A to tak není vždycky?

Ne, je to vždy na domluvě editorů, ale vždy tam musí být někdo, kdo bude hlídat obě ty složky. S někým to máme třeba tak, že jeden úsek dne děláme obojí. A ten druhý úsek dne dělá ten druhý. Já dělám celé dopoledne včetně zpráv, včetně proudu. Druhý editor si pak vezme dvanáctku včetně, hlavní relaci, a dělá celé to první dopoledne do tří. Ono to obojí má svou primární výhodu i nevýhodu. Když děláte jenom ty zprávy, tak dohlížíte na ty normální malé zprávy. Tam vcelku není potřeba moc zasahovat, pokud teda není zprávař neschopný. Což moc nejsou. Děláte dvě relace, dvanáctku a osmnáctku, ale máte čas se na to opravdu hodně soustředit. Ta druhá varianta je poctivější v tom, že můžete líp pracovat s vysíláním jako s

celkem, protože je lidem v podstatě jedno, jestli jsou to zprávy nebo proud, protože prostě poslouchají rádio. A obojí musí být dobrý. A to můžete využít a různě to provazovat spolu.

Víc pracovat s tím, že něco naznačíte ve zprávách a dořeknete to v proudu, rozvedete to, dáte tam nějaký background. To samozřejmě můžete dělat v obou těch pozicích, ale tady to od začátku můžete postavit tak, že dáme krátkou čtenou do celých, a potom to rozeberme se zpravodajem podrobněji a celé si to takhle od začátku naplánovat.

No, a jinak s kým primárně komunikuji. Vlastně úplně se všemi, což je víceméně vlastní všem těm pozicím. Teď jsem o tom nedávno přemýšlel, že si nedokážu představit jiné povolání, a to včetně těch mediálních, kde by člověk za jeden den komunikoval s tolika lidmi. Zkoušel jsem to spočítat a jsou to opravdu desítky lidí každý den. A každý den úplně jiní, tím, že lidé rotují v různých rytmech, které nejsou propojené (až třeba na týmy A/B v době covidu, ale to byla výjimka). Těch lidí, se kterými člověk pracuje jsou fakt desítky. A jako primárně samozřejmě ty odpovídáte za to vysílání, to znamená – váš je ten zprávař nebo ten moderátor, ale komunikujete se zvukařem, komunikujete se Zelenou vlnou, a pak zadáváte práci těm, kteří jsou odpovědní za to, že přinesou ten příspěvek. To znamená z našeho pohledu to je koordinátor domácí, zahraniční, newsroomový, sportovní. A pak samozřejmě komunikujete se šéfredaktorem, který rozhoduje sporné momenty, přichází s vlastními tématy, anebo tě k něčemu vede, co si myslí, že by bylo dobré, aby v tom vysílání zaznělo. S kým toho prohodím za směnu nejvíc? No, asi s partákem, že jo. Ale s kým dalším, to už asi nedokážu říct.

Potom jste zmiňoval koordinátory, s těmi jste v kontaktu?

S těmi bych neměl být, ale samozřejmě jsem. Oni ti koordinátoři a – vzhledem k tomu, že jsem to chvíli dělal – špatně nesou, když se člověk radí přímo s člověkem, kdo tu práci nakonec dělá, třeba s tím příložníkem nebo s tím redaktorem, protože odpovědný za to je ten koordinátor, ten tomu dává to razítko. A on musí být seznámený s tím, jaký je požadavek toho editora, což je pochopitelné. Ale v okamžiku, kdy jde o nějakou drobnost, třeba spíše o formu než o nějaký obsah, tak zejména s některými koordinátory je jednodušší se domluvit rovnou s tím redaktorem.

Takže je to o nějakém osobnostním nastavení?

Jo, jednak mezilidsky, kde tam aktuálně problém úplně není, ale taky třeba na základě toho, jaká je zrovna vytiženost toho koordinátora. V okamžiku, kdy se něco děje a blíží se ten vstup, tak už je samozřejmě jednodušší si tu formu vyříkat s tím, kdo to dělá, protože na to není čas.

Ještě mě zajímá, jestli se účastníte nějakých porad?

Denních porad toho vysílání.

V kolik to je?

V 8:45 a 15:30.

A kdo tam ještě je?

Tam je vždy šéfreditor toho dne a vedoucí redakcí. A ti směnaři, respektive editoři toho dne, jak my, tak někdo z Plusu.

Jen ti proudoví nebo i ti, co řeší zprávy?

Jen jeden. Druhý řeší vysílání, takže se to rozhodí.

Jak probíhá výběr těch témat? Jak to funguje na těch poradách?

Většinou to nabízí ti šéfové těch redakcí.

A vy si můžete říct, tohle chci, tohle mě zajímá?

Můžu. Tohle je zajímavé, to mě zajímá...

Takže oni přijdou s něčím, vyjmenují třeba deset témat...

Jasně, mají třeba něco, co se ví, že se druhý den bude dít.

A tam se plánuje na ten den nebo na den dopředu?

To je propojené. Těch 15:30 slouží, toho se zúčastňuji nejčastěji, to je porada před osmnáctkou, jak před zprávami, tak před publicistikou, to je přehled toho, co tam bude. A zároveň už se tam plánuje ten druhý den. To znamená – hlavně ráno. Takže proto tam je na dálku připojen i ten ranní editor. Jak Plusu, tak Radiožurnálu, většinou po telefonu a ti si říkají, co tam chtějí.

Takže vy si taky můžete říct, co v 18 chcete?

Jo, já tam říkám, co tam bude, protože já to řeším spíš, tu osmnáctku s tím Newsroomem, protože mně to bude odevzdávat ten koordinátor té redakce v tom Newsroomu. Takže to je spíš takový přehled, jak to má vypadat. Plánuje se víc spíš ten druhý den.

Jak funguje spolupráce se zprávaři?

Asi, jak komu. Je to na základě nějaké důvěry. A ta je samozřejmě daná – je tam nějaká úměra s tou dobou, jak dlouho tu práci dělají. Chodí nám tam zprávaři externisté nebo lidé, kteří to dělají jednou za čas.

A je v tom třeba rozdíl v tom, kdo je externista, a kdo je tam třeba každý den?

Jo, to je zásadní.

Takže ty, že lidi necháváte to skládat, jak oni chtějí. Ale sledujete tu relaci a víte o tom, co jde ven?

Ano, jsou situace, kdy tu relaci neuhlídám, protože řeším něco jiného, a ti zprávaři jsou lidé, kteří vědí, co dělají a vlastně to hlídáte jako druhé oko. Takže k nim mám důvěru, ale druhé oko se vždy hodí za prvé, za druhé si můžeš víc hrát, protože oni tam jsou hrozně krátký úsek toho dne, že. Ale ty jsi tam třeba týden, takže ty víš, co se dělo včera, především, co se dělo dopoledne. Občas se stane, že ČTK vychrlí zprávu, která je stará, protože je rozšířená o nějakou jednu větu na konci a tváří se jako nová, ale není. Tohle jsou přesně situace, kdy je dobré, že tam ten editor je a je dobré, když je tam delší časový úsek, což já moc nebývám, bohužel. Já to mám spíš rozlitané. Takže to není tak, že bych si myslel, že zprávaři jsou neschopní a já tam být musím, ale je to taková poslední kontrola předtím, než to jde ven. Plus tu dvanáctku a osmnáctku dělá jenom ten editor, do toho už zprávaři nezasahují.

Jakým zdrojům pro zprávy dáváte přednost?

Každá ta věc má jiný účel. Bez ČTK a Reuters bychom se neobešli, to je asi vše, co bych k tomu mohl říct. Kdybychom neměli zahraniční zpravodaje, tak furt to rádio vysílá hodně podobné věci, akorát bez té přidané hodnoty, že to je přímo z místa. U těch českých věcí by to už moc nešlo, nemít zpravodaje v parlamentu, to už se pak dělat nedá, zejména, když se děje něco objektivně podstatného. Třeba u toho sportu je to samozřejmě tak, že asi neexistuje žádná takhle velká sportovní redakce.

Příloha č. 13: Přepis rozhovoru – Respondentka 9

Jak dlouho pracujete v médiích?

Tři roky.

A pracovala jste vždycky v Českém rozhlase?

Ano, je to moje první práce.

A jaké je vaše vzdělání?

Jsem bakalář, zatím.

Jakou pozici v Českém rozhlase zastáváte?

Jsem redaktorka domácí směny. Takže já, když jsem tady v rozhlase na směně, tak tady mám v podstatě takovou pohotovost a sleduji to, co se aktuálně děje převážně v Praze a v okolí. A sedím u počítače, mám otevřenou ČTK, sleduji Twitter, sleduji ostatní, především on-line média. A zkrátka čekám, co na mě vyskočí, když to takto řeknu, a potom taky máme zapsané očekávané třeba tiskové konference, které potom sledujeme, ať už prostřednictvím nějakých našich ještě redaktorů anebo třeba v rámci v rámci televize a tak. Na zpravodajské směně sedím u počítače. To je vlastně moje pozice a z toho místa se snažím zjistit co nejvíc informací, ať už telefonicky, e-maily. A tím, že sledují třeba ten Twitter.

Směna má dvě pozice, liší se nějak?

Myslím si, že teď už ne. Ale dřív bylo „Erko“ vyhraněný na to, aby více pomáhalo regionům, aby zkrátka pokud se něco děje ve Zlíně, tak aby zkrátka člověk tady odsad' mohl nebo pomohlo obtelefonovávat třeba tu událost. Ale teď už si to vůbec nerozlišuje a řeší se to, spíš tak kdo jak má čas. Vesměs ty pozice jsou dost totožné, ale na „Erku“ tzv. sedí ty méně zkušené redaktory. Je to odlišné akorát v odpolední směně, kde směna. Děčková píše souhrnné zprávy, co se stalo za ten den. A člověk, který sedí na tom tzv. Erku, tak ten připravuje zprávy na další den, respektive připravuje takové krátké, zase takové před povídačky, souhrny toho, co se bude dít následující den. To využijí zprávaři ráno v takzvaných čtvrtkách. A taky připravuje takové výplňové volnočasové zprávičky pro moderátora na ráno.

S jakou pozicí nejčastěji komunikujete?

Nejčastěji komunikují ať už s kolegy, samozřejmě, pokud se domlouváme na rozdělení práce, anebo s koordinátorem, což je člověk, který po nás ty zprávy čte a kontroluje a v podstatě je odsouhlasí, aby mohli jít do zpráv. Zprávaři s námi komunikují ve chvíli, kdy po nás vyloženě chtějí nějakou zprávu oni sami, že jim něco chybí. Já komunikuji se zprávaři tímto směrem většinou, když mu oznamuji, aby s něčím do nějakých zpráv počítal, že se něco připravuje, aby to věděl. A s editory konzultujeme většinou zprávy, které se odehrávají ve 12 a v 18 hodin, to znamená v hlavních zprávách. A to jsou, pokud děláme třeba montáže, balíčky, tak ty zkrátka řešíme s editory, protože oni většinou o nich mají tu správnou představu nebo to, jak by to mělo vypadat.

Vy jste kromě směny taky na pozici domácího příložníka, můžete mi popsat, co to obnáší?

Jsou dny, kdy ty pozice – směna a příložník – vypadají úplně stejně, protože zkrátka takový je ten den. Většinu dnů je to tak, že příložník je tady od toho, abych chodil do studia. To znamená, pokud je nějaké obsáhlejší téma a zpracovává se ne do zpráv, ale právě do toho proudového vysílání, tak to je úkol příložníka. To znamená uchopit dané téma a více ho rozebrat s moderátorem ve studiu. To je jeho hlavní náplň, bych řekla. A potom samozřejmě připravovat právě ty montáže do hlavních zpráv, kde se zase to téma vezme z širšího pohledu, a tak jako komplexněji než to, že se napíše zpráva a někdo se k ní obvolá.

Ten rozdíl je hlavně v tom, že na příložníkovi se chodí do vysílání?

Přesně tak. Jsou více slyšet a chodí častěji na mikrofon. Jsou to tedy většinou lidi, kteří tady jsou déle než ti směnaři.

S kým na té pozici nejčastěji komunikujete?

Komunikuji taky nejčastěji s koordinátorem, protože i tyto vstupy on vlastně kontroluje po mně a vlastně tady na té pozici možná ještě trochu víc, to konzultuji s editorem, který sestavuje proudové vysílání. To znamená, že ten přijde z porady a má představu o tom, jak to má vypadat a často mi tu práci zadá právě on tyto proudové vstupy, ale kontroluje to po mně už ten koordinátor, který má důvěru toho editora.

Jste v kontaktu s šéfeditory?

Já si myslím, že to je specifický, protože my tady zkrátka máme jiný režim o víkendu a o víkendu je šéfeditor náš koordinátor. Ten člověk má dvě funkce v tu chvíli, takže o víkendu já s ním komunikuji maximálně. Je to člověk, se tím komunikuji asi nejvíc. Ale pokud se něco nestane ve vysílání, nějaký řekněme průšvih nebo tak, tak v podstatě já v běžný všední den s ním do kontaktu téměř nepřijdu. Je to zkrátka posunutý přes ty editory a koordinátory.

Příloha č. 14: Přepis rozhovoru – Respondentka 10

Jak dlouho pracujete v médiích?

23 let, v ČRo jsem posledních 15 let.

Vždycky to bylo na pozici produkční?

Ano, těch posledních 15 let ano.

Jaké máte vzdělání?

Středoškolské.

Co obnáší vaše pozice v newsroomu?

Já jsem produkční newsroomu – v rozhlase má každá produkční specifikaci a ty pozice se poměrně dost liší, i když se jmenují stejně. V podstatě, já jsem produkční Radiožurnálu, starám se o hladký chod vysílání a zprostředkovávám komunikaci mezi studiem, moderátorem, zvukařem a editorem – častěji teda editorem proudového vysílání. Řeším s nimi třeba to, že slyším, že se editoři baví o vývoji nějaké situace ve světě, nějaká rychlá akce, tak to jdu naznačit do studia, že bude právě teď a měnit se nějak ten příspěvek, že bude ta změna. Nebo, že do studia nepřijde ten člověk fyzicky, protože bude na telefonu. Já pořád sleduji ten chod v tom newsroomu. Když přijde host, tak musím zjistit, jestli ten člověk bude ve studiu fyzicky nebo bude živě třeba ze Senátu, aby to věděli zvukaři, ve kterém studiu bude moderátor. Případně toho hosta vyzvednout na vrátnici, když přijede autem, tak zařídit parkování. Řeším takové ty technické věci, jako když nefunguje tiskárna, není papír apod. Když jsou významný dny, tak dopředu informuji, aby si moderátoři prostudují plány, abych jim řekla, že je to jiný než ve všední den, nebo že je nemocný moderátor, tak do studia přijde někdo jiný.

S kým nejčastěji spolupracujete?

Nejvíce komunikuji s editorem Radiožurnálu s tím proudovým, ale i se zprávaři, ale nejsme v tak úzkém kontaktu, musím mu třeba podávat informace o tom, jak mají být dlouhé zprávy, když je nějaký stočený pořad, aby věděl, koho má nahlásit, aby se nestalo, že by řekl něco, co neví, nebo co se změnilo. A s moderátorem a zvukařem.

Příloha č. 15: Přepis rozhovoru – Respondent 11

Jak dlouho pracujete v médiích?

15 let.

Vždycky to ve sportovní redakci?

Ano, od začátku.

Jaké máte vzdělání?

Vysokoškolské.

S kým v newsroomu komunikujete nejčastěji?

Nejčastěji, mluvím s lidmi, kteří pracují na sportovní stanici. Máme tam trochu jiný přístup k tomu všemu. Od zřízení té sportovní stanice, což byl květen 2021, se to trochu změnilo. Do té doby to bylo v podstatě jen a pouze na trase služba – zprávař. Bylo tak kvůli tomu, že služba řešila jen a pouze věci, které půjdou do zpráv.

Jak komunikujete se zprávaři Radiožurnálu?

Ve chvíli, kdy si dělám svoji práci, komunikuji s nimi téměř minimálně. Jsou i směny, kdy za 8 hodin neprohodím se zprávařem Radiožurnálu ani slovo. Naše komunikace je komunikace je čistě založená na tom, že já jim pošlu zprávy a oni to přečtou, a to je celé. Případně jim pošlu zprávy, které oni zařadí do relace a já si je přečtu. U sportu je to jiné tím, že sportovní redaktoři si čtou ty zprávy sami. Ta komunikace je proto malá, krátká nebo téměř žádná. Mnohokrát to závisí i na tom, kolik tito lidé rozumí sportu. Mnohdy mu nerozumí ani editoři Radiožurnálu.

Někdy je ta komunikace delší, a to ve dny, kdy tam zprávaři nemají 10 minut před zprávami ty sportovní události, které se mají konat. Z čehož plyne, že tomu prostě nerozumí a neví, co mají v těch zprávách za sport, protože nerozumí tomu, v jaké fázi je například fotbalové utkání a podobně. Většina fotbalových zápasů, které začíná v celou totiž končí třeba 7 nebo 8 minut před celou a zprávař, který tomu nerozumí vyžaduje, aby tam už třeba 10 nebo 15 minut před celou ty výsledky byly. Některým se ani roky nedaří vysvětlit, že tam nemůžou mít výsledky něčeho, co neskončilo. Takže tento problém tam kolikrát nastává.

Příloha č. 16: Přepis rozhovoru – Respondentka 12

Jak dlouho pracujete v médiích?

Od roku 1993. To je hodně dlouho, skoro 30 let.

Jak dlouho pracujete pro Český rozhlas? Pracovala jste předtím jinde?

Právě jsem byla v soukromém médiu. To jsem byla v Plzni v rozhlase, když jsem ještě vlastně studovala výšku. Potom jsem přišla sem do Prahy na Frekvenci 1. No a potom si mě našel Vít Kolář, se kterým jsem dělala BBC do té doby, než českou redakci BBC zrušili. No a potom jsem teda, když skončilo v BBC, tak jsem se šla zeptat sem a tady mě vzali. A pro Radiožurnál pracuji od roku 2006.

Dělala jste vždycky zprávařku?

Já jsem na tom privátu v podstatě dělala zprávařku i reportérku. Tam jsme dělali všechno, jsme ty služby měly různě. Nějaký den jsme byli zprávaři, nějaký den jsme chodili točit rozhovory, a v podstatě jako hlavní, co mě nejvíc jako bavilo, no tak to byla ta zprávařka. A pak už vlastně o té Frekvence, to už jsem dělala jenom ty zprávy včetně toho BBC.

Jaké je vaše vzdělání?

Já mám nedokončenou VŠ pedagogickou fakultu, angličtinu, češtinu. Takže vlastně středoškolské.

V Českém rozhlase jste na pozici zprávařky, co všechno to obnáší?

Skládáme ty relace ve spolupráci s editorem, společně s redakcemi shromažďujeme věci, ze kterých my si vybíráme. Co jako je důležité, co není důležité.

Můžete z vašeho pohledu popsat hierarchii newsroomu?

Tak tam je ten šéfreditor, ten z mého pohledu má hlavní slovo šéfreditor, že ten zadává, co se bude dělat na základě těch porad. Pod ním jsou ty editoři, no a potom vlastně ten zprávař si to tam taky částečně může koordinovat, že může v té domácí redakci, nebo té zahraniční, říkat co jako potřebuje. Takže v podstatě takto jako asi. Pak jsou tam ti koordinátoři, a to už vlastně jde trochu mimo. Hlavní je ten šéfreditor, editor a ten zprávař v podstatě si tak jako musí vybírat věci a může si zadávat tu práci.

Jak spolupracujete v rámci newsroomu?

Nejvíc jsem v kontaktu asi s tím editorem, že se domlouváme. Já jsem nejvíc na ty rána, takže to vlastně je jenom jeden ten editor a vlastně s ním se domlouváme nebo on v podstatě zadává to jak, on by si to představoval. A jinak v těch denních službách si myslím, že stejně jako s tím editorem, co má na starosti zprávy – protože oni jsou jeden proudový a jeden zprávařský. Když třeba člověk neví, co a jak, tak se domluví s ním.

A jak jste v kontaktu se směnou nebo koordinátory?

Přiznávám, že záleží na tom, kdo tam sedí na té pozici toho koordinátora, že to jenom říkám, prostě, že to tak je. Prostě někdy s některými komunikuji, víc, s některými jinými míň. Což asi není ideální stav, že by to mělo být tak, že je jedno, kdo tam sedí. Ale pro mě třeba to jedno není.

Ovlivňuje vaši práci to, že pracujete pro veřejnoprávní médium?

Určitě, člověk třeba vidí, že to je dobrý v tom, že tam je ta vyváženost a takový věci. Dřív třeba v tom privátním rádiu třeba když bylo před volbami. Tak šéf toho soukromého rádia měl nějaký kontakty s někým, tak my jsme s nimi prostě dělali primárně třeba rozhovory. Zní to hrozně takto, ale že jsme dělali prostě s nějakým uskupením, který my jsme preferovali jako to rádio, tak jsme dělali těch rozhovorů víc. Pochopitelně dělali jsme i jiný rozhovory, ale vůbec to nebylo vyvážený. Byly tam takový tlaky, který jsme vnímali. V tomto jsou veřejnoprávní média lepší, že člověk má to zázemí. Nikdo ho k ničemu takovému nenutí, že toto budeš říkat, protože tady je náš politický cíl.

Takže v rozhlase jste ty tlaky nikdy nezaznamenala?

Myslím si, že ne, že jsem si toho nikdy nevšimla.

Jsou nějaké dokumenty, kterými se v práci musíte řídit?

Tak je to Kodex Českého rozhlasu, to je jasný. No a jinak to občas bývá k volbám nebo nějakým událostem.

Máte představu o cílovém posluchači?

Jako úplně konkrétně ne, ale v takových věcech, jako třeba, že člověk zvažuje, jestli tam dá nějakou pražskou věc, která by jako ho zajímala. Třeba věkový rozložení asi taky, ale v podstatě takový ty věci, že nejede linka C tolik nezajímá lidi, co žijí v Brně.

Takže tomu nějak přizpůsobujete ty věci, když řadíte relaci?

To jo, ale nemám tu představu, jako že bych věděla, že mě poslouchá babička z Horní Dolní nebo že mě poslouchá nějaký teenager.

Co děláte, když přijdete do práce?

Podívám se, co vlastně tam je v té nabídce a nějak se jako si sumíruji v hlavě, co by jako mělo být ta priorita, k čemu bychom měli mít třeba víc věcí, než tam třeba je. A pak na základě toho, že už jako předem vím z té nabídky, kterou tam mám, tak vím, co asi dneska budeme hrát. Takže nejdůležitější je teda zjistit, co tam vlastně jako v tom je. No a pak už to doladíme za pochodu. Důležitý je pro mě taky třeba ráno ten proud, když mi dá editor, ten plán toho proudu, abych věděla, co bude hrát, abychom tam neměli po sobě prostě to samý.

Co je priorita?

To je zase na základě té debaty s tím editorem a takového toho pocitu, který člověk za ty léta má asi, no, ale na základě toho, že je nějaká porada, ta něco řekne a editor ví, co bychom jako měli hrát a k tomu přidáme ten svůj jako veřejnoprávní cit pro to, co jako je důležitý a co není.

Co jsou zdroje pro vaše zprávy?

Hlavní věc je většinou nějaká naše agenda, ale pochopitelně se sleduje, co se mezitím děje. A doplňuje se to třeba i agenturníma zprávami. A pak zase na to navazuje to, že když něco vyleze z těch agentur, co třeba náš zpravodaj nezjistil, tak se kontaktujeme třeba zpravodaje někde, třeba v cizině, aby se na to zaměřil. Ale jako primárně by to měla být ta naše agenda a jako doplněno těmi agenturními věcmi.

Jaké agentury se nejvíc využívají?

V tom českém je to ČTK. No a jinak určitě Reuters, ale to by řekli ti lidi ze zahraniční redakce.

Sledujete, co se děje u konkurence?

No, hlavně ta soukromá rádia a konkurence to člověk moc dlouho nevydrží. Ale snažím se občas třeba, když jedu autem, tak jako různě přepínám. Ale ne že bych systematicky doma si každý večer sedla a monitorovala cizí rozhlasový stanice?

Máte jako zprávaři porady?

No, výjimečně. Když je něco nějaká mimořádnost nebo před volbami nebo když něco. Jako není to pravidelně, že by to bylo třeba každý měsíc. Máme prostě, když je něco důležitého, co nám šéf chce sdělit tak prostě nás svolá. Ale o tématech v podstatě ne. To jde mimo nás, že my vlastně z těch porad, editorů my se vlastně dozvíme, co je pro nás prioritou ten den, co budeme hrát.

Podle čeho si vybíráte, jakou tu zprávu do toho vysílání zařadíte?

No, je to hloupý říct, ale že prostě člověk za ty léta má ten pocit, co jako je dobrý. A myslím si, že jako když to potom srovnávám třeba s jinými lidmi, že jako máme ten pocit takový stejný. Pro rozhlas je důležitý, co dělá vláda, co dělá parlament, i když někdy třeba se to může zdát, že to může být pro lidi nudný, ale to tam musí být.

A je to kromě vlády ještě něco dalšího?

Jsou to věci, třeba i nějaký živelní pohromy. My musíme informovat a my musíme být, ve kterých jim řeknou, co se tam přesně děje, aby věděli. A řídit se tím, že my vlastně ty lidi musíme informovat o těch věcech, který jsou pro ně důležité.

Je určený podíl zpráv z domácí/zahraniční/rubriky?

Je to tam trošku jako tak jako že daný, že se většinou jako důležité věci z domova třeba, ale dá se to prostě variovat podle situace, že když potom se něco důležitého stane v té cizině. Tak třeba člověk tam dá tři čtvrtě zpráv z ciziny. Ale jinak jako obecně, když je normální situace, platí, že třeba víc těch domácích zpráv. Je třeba jedna, dvě ze zahraničí.

Je nějaká příručka na to, jak zprávy dělat?

To já vlastně nevím, tam vlastně to většinou funguje tak, že někdo přijde, sedne si tam a dívá se a je to zase na tom, jak on má to své vzdělání v tom, že...Musí mít nějaký vzdělání, ale musí jako v nasát tu atmosféru. Tím, že tam bude ten člověk sedět, tak vlastně asi pozná, jak to zpravodajství funguje a ví, že nedá na začátek zpráv, že je výstava květin někde. A to, že musí mít částečně daný i tím, že musí na to mít jako talent nebo musí vědět, co tam jako dávat, a navíc to vyzpozoruje třeba od těch svých starších kolegů.

Takže ta veřejnoprávnost se dá naučit tak, že člověk to od začátku pozoruje a učí se to od starších kolegů?

Já si i myslím, že důležitý třeba to rádio poslouchat a mít nějaký přehled. A vědět.

Kdo rozhodne o tom, v jakém pořadí se ta zpráva odvysílá? Jaká je míra autonomie?

Já si to většinou sestavím tak, jak si jako myslím, že by mělo být a jenom v nějakých výjimečných případech třeba přijde editor a řekne – hele, já bych to tam takto nedal. A třeba se domluvíme, že to nějak vyměníme. Ale on je ten, kdo má to poslední slovo. Takže já si myslím, že většinu těch relací sestavuji, jakože já, ale i na základě třeba toho, že vím, co on tam dává nebo, co bylo na té poradě a co se řeklo, že bude jako pro nás důležitý.

Ovlivňuje vás nějak osoba konkrétního editora?

Jako já si to dělám tak jako podle sebe, ale vím, že třeba předem, že někdo se mnou bude něco mít. Anebo vím, že když tam bude sedět někdo jiný konkrétní, tak třeba to bude úplně jedno a nechá to vlastně na mě. A že si potom já třeba pak někdy budu říkat — no tak já bych se ho zeptala, ale ono je to jako jedno. Tam zase záleží na těch lidech a že většině z nich na tom jako záleží a řeší to a dívají se na to, ale některý to tak mají, že si to tam tu relaci prostě naskládají a nějak to tam je. A řeknou mi ať si to dělám taky nějak, protože to taky umím a prostě to mám nějak dodělat.

Je to tím, že tu profesi děláte dlouho?

Určitě, myslím, že kdyby tam někdo seděl měsíc nebo dva, tak by ta kontrola byla větší.

Dostáváte zpětnou vazbu?

Od mého šéfa spíš ne. Od editorů někdy, někteří řeknou – jo toto je hezký, to se ti povedlo, ale některý třeba neříkají nic. Spíš potom se dozvíte, když se stane nějaký průšvih, tam je ta zpětná vazba lepší, než že by ti někdo řekl – ježíš, ty jsi udělala úžasnou relaci nebo něco takového.

A uvítala byste zpětnou vazbu častěji?

No někdy by to nebylo od věci, ať už negativní nebo pozitivní. Že člověk si třeba řekne, že tohle se povedlo. Ale taky bez toho to jde, ale je lepší cítit tu interakci, vidět, že ten člověk to s vámi sleduje a společně se o to zajímá. Že to není, že si tam každý sedíte nějak a on si udělá, co potřebuje a je mu to jedno.

Stalo se vám někdy, že bylo nějaké téma, které byste do vysílání nezařadila, protože nebylo v souladu s vašimi osobními hodnotami?

Tam nemůžu své osobní hodnoty asi zohledňovat. Tam je to tak, že prostě do toho se nemůže tohle promítat, že třeba člověk, já nevím, nemá rád nějaký politika, tak to tam nechce. dávat. To je blbost, tím spíše že je to veřejnoprávní rozhlas, tak to nejde takto. A ani nevím, že bych něco tam musela dávat, co z mého nějakého osobního přesvědčení, to jako nejde.

Bylo něco, u čeho jste si řekla, že to rozhlas neměl odvysílat?

Možná ve výjimečných případech něco, že si v duchu jako říkám ano, takto bych to asi nedělala, ale to je spíš výjimečně jenom nepatrně ke konkrétní. Občas to jsou některé nápady editorů, je to třeba dva dny starý, řeknu i zahraničáře, že už jsme to dávali, ale editoři to chtějí. A člověk radši, než aby to nějak jako řešil, jestli jo nebo ne, tak řekne jo. Já si myslím, že je tam těch lidí dost, co to hlídají. Jako nevím o ničem, nenapadá mě nic konkrétního odznaku.

Řídíte se nějak kodexem i ve svém vlastním životě?

Já jsem takový ten asociální typ, že nemám žádný pomalu sítě. Takže já tak já s tímto to na sítích neřeším, protože tam nefunguji. Ale třeba když šli kamarádi na nějakou demonstraci proti Babišově vládě, tak já jsem říkala, já tam prostě asi nemůžu jít. Nebo takový milion chviliek. To prostě si říká člověk, to nemá cenu se tam objevit, aby oni pak někde napsali, že ona tam byla, i když jako my nejsme tak mediálně známý, jako třeba někteří moderátoři nebo kdyby tam šel třeba politický komentátor.

Píšete si zprávy někdy sama?

Píšu si je někdy sama, když to třeba potřebuji rychle a vím, že tam je někdo, kdo to rychle neudělá. Třeba z té četky, když se domluví na ano, toto důvěryhodně, že to můžeme napsat. Anebo třeba v tom ránu do těch čtvrtek jsou často věci, že mám tam třeba chvíle na to, abych si tři řádky napsala sama, tak si je napíšu, než abych tam prosila někoho, kdo má třeba jinou práci. Já s tím problém nemám a píšu si to někdy i ráda, protože si to napíšu pro sebe. Ten editor se pak na to po mě koukne, aby se něco nezanedbalo. Jsem ráda, když tam mám další kontrolu a neudělám chybu.

A tyhle zprávy editor kontroluje?

Když je to nějaká drobnost někam, tečka, něco tak ne. Ale když jste třeba něco, co je důležitý, tak vždycky řeknu hele, přečti mi to, koukni se mi na to třeba. Zvláště, když je to v rychlosti, a potřebujeme to dostat do vysílání.

Kontrolujete si faktickou správnost těch zpráv?

No, když to mám schválený od koordinátora, tak jako často se spolehnu na to, že to opravdu tak je, když potom kontroluje několik lidí. Ale ne vždycky se to vyplatí, ve výjimečných případech je to třeba špatně a v tom časovém presu, tam já nemám prostor na to, abych si hlídala všechno, jestli to je ověřený zdroj nebo není. Od toho tam jsou jiný lidi, který jsou za to jako zodpovědný za toto. Ale pochopitelně, když na první pohled uvidím, že to je špatně, tak je upozorním, řeknu jim to. Dneska se stalo ve sportu, že oni mi tam omylem napsali, že je to turnaj mistrů a nebyl. Toto já prostě nemám kapacitu odhalit.

Jak funguje řazení relací?

Řadím to podle té závažnosti, ale ne do kategorií, jako že bych musela mít dvě domácí, jednu zahraniční a pak zase domácí. Takto to nefunguje, když možná to tak někdo dělá, ale myslím si, že tam je pak jedno, jestli člověk má otvírák ze zahraničí nebo z domova. Když je to důležitý, tak nerozlišuji, jestli je to domov nebo zahraničí, ale když je to důležitý, tak je to na začátku.

Jsou nějaké situace, kdy nějakým zprávám musíte podřídít podobu relace?

Někdy je to třeba dítě v ohrožení – to my jako musíme splnit, protože to tak je. Ale někdo to tu relaci prostě zkrátí. Ale někdy třeba v situacích, když jsou třeba povodně nebo něco, tak třeba ty zprávy jsou jenom ty povodně. Ale jsou tam z různých míst, z různých pohledů a nedá se tam se třeba vůbec nic jiného než to, když to hodně důležitý, tak se jede třeba jenom jedno téma.

Jak jsou dlouhé relace?

Do té stopáže se nějak vejít musíme. Zprávy v celou jsou dlouhé šest minut, hlavní zprávy ve 12 a 18 mají 10 minut, ale ty já už dostanu nachystané od editora a vůbec neřeším řazení nic, maximálně si to upravím na pusu. Ty zprávy v celou jsou třeba pět a půl minuty, a to si sestavím sama a jako prioritu se tam také vlastně stanovím sama. Ale na základě toho ostatního vysílání, že si já neřeknu, že se mi líbí něco, tak si to tam dám. Je to kombinace čtených a zvukových zpráv. A zase je snaha, aby když třeba jsem omezená tou stopáží, že třeba zkombinuji zvuk a

čtenou, aby tam neměla jenom tu zvuky. O půl jsou to pak čtený, krátký, 3 nebo 4 zprávy. Čtvrtky jsou pak dvě. V podstatě vím nějaký scénář toho dne a na základě toho si prostě sestavím, jak to bude, od nejdůležitějších přes méně důležité, ale třeba že se mi tam vejde něco jako tečka. A sestavím to prostě na základě toho, co se právě děje a případně to, co se právě je doplníme i něčím, co je jako nějaká naše agenda. K čemu třeba máme průzkum, ten se dá prolínat celým dnem. Ale důležitý je tam hlavně zanést to, co se právě děje a co je teď důležitý.

Je pro vás klíčová důležitost?

Ano, takže se někdy může třeba stát, že někdo něco vytvoří, a pak se to nezahraje a odsunuje se to, někde na nějaký odpolední večerní hodiny, že není to tak, že je tam 20 zpráv a všechny musím odehrát. Někdy ta zahraniční mráz může přebít tu domácí, ale v podstatě jako většinu ve většině případů to tak, že to pro nás je důležitější to Česko. Ale pochopitelně, pokud se něco děje v cizině důležitého, tak jako je to priorita.

Příloha č. 17: Přepis rozhovoru – Respondentka 13

Jak dlouho pracujete v médiích?

Od roku 1998, to znamená 24 let.

A bylo to vždy v rozhlase?

Ne. Po nějaký lehký počáteční zkušenosti v rozhlase, kdy v té instituci vládly úplně jiné poměry než dneska a nebylo možný se tam učit jiný věci, než na které byl člověk přijatý, tak jsem se sebrala a odešla do soukromých médií a pracovala jsem v soukromých rádiích. Psala jsem do novin a zkusila jsem točit ekonomický zpravodajství pro televizi, ale protože mě vždy bavilo zpravodajství, tak jsem od začátku věděla, že se zřejmě do toho rozhlasu vrátím, akorát to u mě bylo závislý na tom, že jsem si dlouho myslela, že toho vím strašně málo a chtěla jsem do toho rozhlasu přijít s tím, že jsem platný člen a něco přináším, a ne že se tam jako učím.

V kterém roce jste se tam vrátila?

Před patnácti lety? 2008, tak 14.

Od té doby už jste dělala zprávařku?

Ne, byla jsem sice přijatá jako zprávařka, protože tehdejší šéfka žurnálu Hanka Hejkalová, si mě vyposlouchala na soukromým rádiu a chtěla, abych hlasově obohatila žurnál, ale tehdejší šéfka zprávařů to neakceptovala, takže jsem byla dlouho dobu takový zvláštní univerzál, kdy jsem dělala všechno, počínaje směnařem, příložníka, rosničku atd.

Jaké je vaše vzdělání?

Střední s maturitou.

Můžete popsat pozici zprávařky? Co to všechno obnáší?

Já myslím, že je to rozdělený na dvě části. Jedna je individuální pro každého člověka, který tu práci dělá, je asi nějakým způsobem unikátní. To znamená, co osobně pro mě ta práce znamená je to, že si nedovoluji vypadnout z nějaký velmi pečlivý informovanosti o všem, co se děje nejenom v ČR, ale všude po světě. Dovoluji si to maximálně na 1-2 týdny v roce, kdy vezmu telefon a všechno vypnu, protože potřebuju informační detox, ale jinak to, že nejsem zrovna na Vinohradech a nesloužím, tak ten režim v přijímání informací se mi nemění, mám ho plus

mínus pořád stejný, jenom nemám otevřenou Četku a další tiskový agentury, ale hrabu se pořád v telefonu nebo notebooku a ty informace k sobě pouštím záměrně a kromě toho, na úplným počátku jsem se musela naučit mluvit, protože jsem přišla ze soukromých médií a měla jsem spoustu mluvních zlovyků, takže jsem chodila k paní lektorce, která mi je odstranila. Pak pro mě ta práce znamená, kromě toho, že neustále sosám informace, tak ta práce mě i zpětně obohacuje. Nezakrňuji a pro mě osobně je to dobrý z toho důvodu, troufale si myslím, že není úplně jednoduchý, abych uvěřila nějakým bludům, že čím víc informací mám, tím víc jsem schopná o těch věcech přemýšlet a neskákat na špek komukoliv z mého okolí.

A technicky to pro mě znamená ta každodenní rutina té práce je to, že přicházím do práce, co se děje, co se asi dít bude. Když se přihlásím do systému redakčního a vysílacího, tak si projedu celou nabídku zpráv, která je už vyrobená a na to mi dost dobře funguje krátkodobá paměť, že mám pro tu službu věci v té palici uložené, a i když jdu na terasu věnovat se neřestem, tak to mám v hlavě a můžu i v tomhle tom čase mimo ten newsroom si tu další relaci skládat. V Radiožurnálu jednotlivý zpravodajský relace by se měly klíčovat na proud, to znamená, aby se jedna a ta samá informace od jednoho mluvčího neopakovala v té zpravodajský relaci a těsně kolem ní v tom proudu, takže se člověk neustále kontroluje, co editoři sázejí do proudu a v průběhu služby se snažím neustále projíždět Četku a Reuters, i když mám za zády v newsroomu haldu skvělých směnařů, kteří dělají tu práci výborně, tak přeci jenom někdy tam jsou věci, který si do těch zpráv použiju sama, ale nechci s tím zatěžovat newsroom, protože toho mají mraky, takže některý informace z tiskových agentur si zpracovávám sama, což dělám hodně a neměla bych.

Můžete mi popsat strukturu newsroomu z vašeho pohledu?

Je to hodně lidí, moje nejčastější komunikace je s koordinátory, s nimi nejčastěji řeším, co bych ráda do zpráv, případně si ověřím, jestli na to někdo nepracuje.

S koordinátory směny a newsroomu?

Jo, domácí i zahraniční. Ve chvíli, kdy je to večer nebo kdy mám pocit, že daný koordinátor řeší něco jiného, tak nemám problém jít přímo za směnařem, ať už z domácí nebo zahraniční relace a domlouvat se přímo s nimi, není to bráno z mé strany, že bych tím cíleně obcházela koordinátory, ale já to spíš beru tak, že mám pořád pocit, že má ten newsroom tolik práce, že se snažím některýma věcmi je nezatěžovat, když to není úplně nutný a myslím si, když ses ptala, jak vnímám ten chod toho newsroomu. Tak si myslím, že ten newsroom je dlouhodobě přetěžovaný a že bychom měli začít třídit informace, který je nutný zpracovávat ve zvukový

formě a který stačí zaznamenat jenom krátkou čtenou, protože pak zůstává docela dost věcí zahraných jenom jednou, a to mi přijde jako totální plýtvání energií těch lidí, který by se mohli věnovat některým, fakt jako řeknu hodně důležitým věcem víc do hloubky.

Napadá vás, co to je za zprávy?

Zrovna dneska jsem vyhodila ze zpráv – a řekla jsem to i šéfredaktorovi, že to dělám a pídila jsem se, jestli to byla na zadání vyrobená záležitost nebo ne, ale byla tam zpráva o tom, že obchodáky v říjnu vydaly o pět procent víc papírových letáků než v tu samou dobu loni. Přitom v nich bylo míň slev. Což je za mě, za první věc, která absolutně nepatří do zpráv, takové statistické záležitosti. Zprávy mají mít relevanci, má to mít nějaký dopad na naše posluchače. Protože kromě toho, že to zpravodajství, samozřejmě je tam určitý procento zpráv, který musíme odvíšlat z toho důvodu, že jsme veřejnoprávní, to znamená různé politické záležitosti atd., tak bychom měli být hodně posluchačům užiteční. To zpravodajství kromě toho, že musíme informovat o událostech, který na ty lidi dopadají, ať už přímo, protože to je politický rozhodnutí český vlády anebo potažmo tím, že je svět globalizovaný. A co se děje třeba v Británii potom, co vystoupila z EU, tak stejně částečně ovlivňuje dění i u nás, tak to jsou věci, který těm lidem říkat musíme.

A pak jsou věci, kterýma bychom jim měli pomáhat, tzn. různé servisní záležitosti, měli bychom jim do určitý míry usnadňovat, co ty zprávy jsou schopni zvládnout, jim usnadňovat život a případně nějaký rozhodování. To znamená maximum relevantních informací podaný tou správnou neutrální cestou, kdy ty lidi nebudou mít návod, co si o tom myslet, ale budou mít tolik informací, že budou schopní sami s tím pracovat. A informace o tom, že obchodáky vydávají čím dál tím víc papírových letáků, a přitom mají míň slev, je pro mě neuchopitelná ať už z jakéhokoliv směru. Když by to bylo brané nějakým environmentálním způsobem, že obchodáky i přesto, jak se zaplat'pánbůh stále víc řeší klimatická změna, tak nešetří papírem a v dnešní digitalizovaný době, kdy máme všechno v telefonech, tak neustále u sebe, tak kácej lesy a vyráběj letáky, který někdo v lepším případě použije na to, když škrábe brambory, aby ty slupky neházel přímo do koše, tak si myslím, že tohle je blbě. Že tohle nepatří do zpráv z žádného důvodu.

Když se vrátím k té spolupráci – je tam ještě někdo? Třeba ti editoři, jak to s nimi funguje?

Víc se věnuji tomu, co mám v newsroomu za zády, což jsou koordinátoři a směnaři, než mám před čumákem, což jsou editoři. Protože editoři jsou v plánování toho proudu napřed, protože já nejsem schopná dělat víc relací zprávařských najednou, jdu prostě ta, která je nejbližší, tu zrovna dělám a ten proud už tam je vymyšlený, už je tam osázený. Maximálně, když není, tak se zeptám editora, co plánuje na ten daný čas v té hodině, ale většinou to vidím, takže podle toho si skládám ty relace. Což pro mě znamená, že nejsem tolik nucena s editory komunikovat, já s nimi nejvíc komunikuji ve chvíli, když spolu děláme hlavní zprávy, což je ve 12 nebo v 18 hodin, kdy tu relaci neskládám já, ale skládá ji právě editor. Tak tam právě bych řekla, že máme pracovní největší konverzaci mezi sebou. Nepracovní si myslím, že nemám problém s žádným z editorů, takže žvaníme... Ale není to pracovní záležitost. Ale v té pracovní rovině mluvím s editorem nejvíc ohledně těch hlavních relací a ve chvíli, kdy je prázdný místo v nějaký hodině, kde nevím, co tam bude, abych mohla na to naklíčovat zpravodajskou relaci.

Vy máte srovnání i se soukromými stanicemi, je tam nějaký rozdíl v tvorbě zpravodajství?

Obří rozdíl. Každý soukromý médium ze své podstaty má nějakého vlastníka, tak se velmi jednoduše může stát, že zájmy toho vlastníka nějakým způsobem promítají do toho zpravodajství.

Zažila jste to někdy?

Ano. Bylo to v době, kdy City rádio koupila jedna velká firma, která postupně takhle poskupovala po republice haldy různých rádií až z nich ve finále vytvořila síť. A měla tenkrát nějaký velký problémy s financováním a už si nepamatuji kdo, ale prostě hospodářky nebo někdo vyšťoural, že tam byly nějaký velký daňový úniky, no a my jsme to samozřejmě nehráli. Je pravda, že jako zpravodajství na City nebude nikdy na dřevě čehokoliv, na druhou stranu, tohle bylo explicitním příkladem toho, jak to vypadá, když má něco soukromého vlastníka.

A v Českém rozhlase?

Bohužel ano. Dvakrát za tu dobu, co jsem se tam vrátila. Bylo to v politickém směru, ale obě ty situace se vyřešily tím, že lidi, kterých se to týkalo, velmi rychle odešli.

Máte představu o cílovém posluchači Radiožurnálu?

Musím říct, že nemyslím na jednotlivce, to totiž z mého pohledu ani není možný, vzhledem k obřímu záběru, do kterého se v našem případě Radiožurnálu, vejdou posluchači od náct až do

nekonečna. Nejsilnější část posluchačů máme 40 plus do 65, tuším. Ale i přesto se nejde zaměřit na jednu, byť nejsilnější skupinu z posluchačského spektra, právě proto, že jsme veřejnoprávní. V ideálním případě, který neexistuje, to je utopie. To není možný toho docílit. Tak bychom měli být schopní v každou chvíli vysílat pro úplně všechny. To je nesmysl, to nejde, takže díky tomu, že vysíláme 24 hodin denně, jako furt, tak je ideální to prostřídávat, abychom měli v nějakým rozhodným období, ať už je to týden nebo měsíc, rok, to je jedno, že zvládneme zahrnout do toho, co vysíláme informace, který zajímají aspoň někoho z celého toho spektra těch posluchačů. Takže rozhodně nemyslím na jednotlivce, spíš se snažím myslet v té volnější části relace, to nejsou ty headlinové zprávy, tam si člověk moc nepomůže a moc toho nevymyslí, ale řekněme v té druhé polovině relace, se snažím variovat informace tak, abych věděla, že jednou to je pro zaměstnaného 45 letého dobře situovaného člověka, ať už je to info o tom, že skončila jedna z největších burz s kryptoměny, a po druhé zase, aby to bylo pro lidi, kteří žijí třeba někde na vesnici nebo jsem lehce ujetá na zprávy našich zemědělců, takže je vytěžuju v největším městě v republice, mě prostě baví hrát o tom, že sadaři nechali třetinu jablek v sadech, protože to nemají kde uskladnit a podobné věci. Takže se snažím spíš být tak jako mnohovrstevnatá v tom skládání těch jednotlivých relací, abych měla právě, dejme tomu za měsíc, že to bylo vždycky tak barvitý, a tak bohatý, že se v tom každý našel.

Sledujete, co se děje v jiných zpravodajských médiích?

Jo, ale přiznám se, že to je jenom omezená skupina.

Ovlivní to zařazení konkrétní zprávy do relace?

To ne, to si myslím, že se nedá říct takhle. To je čistě závislý na tématu té zprávy. Pak mi je celkem jedno, z jakého zdroje se to ke mně dostane. Pokud mám pocit, že to je něco, čemu bychom se měli věnovat, tak nehledě na původce, na ten původní zdroj. Samozřejmě se to musí ověřit, zpracovat tak, aby to u nás bylo vysílatelný, ale přiznám se, že málokdy se ke mně dostanou info z Blesku nebo z bulvárnějších médií jakéhokoliv typu, protože nejsem schopná tyhle věci k sobě pouštět. Protože já jsem totální idiot, co se týče nějakých společenských událostí, který jsou probíraný zejména v těch lehčích médiích nebo bulvárnějších, ale mile ráda se nechám inspirovat ať už Hospodářkami, Aktuálně, Deníkem N, klidně hlídacím psem, Fórem. Spíš sleduji ty „důvěryhodný zdroje“ než abych měla komplet záběr, toho ani nejsem schopná.

Sledujete někdy zpravodajství i doma?

Televizní nikdy už několik let. Tam jedu čistě na ČT24. S rádií to je těžký, tím, jak mám pocit, že musím do práce chodit připravená, a i když mám náhodou 2 týdny dovolenou, tak, než do té práce jdu, tak prostě večer ležím v médiích a dososávám informace, tak až na úplný výjimky, kdy si pouštím Spotify, poslouchám jenom žurnál nebo Plus. Takže jsem marná v té konkurenci v soukromí.

Máte jako zprávaři nějaké porady?

Ne.

Podle čeho si vybíráte to, jakou zprávu do vysílání zařadíte?

Ten důvod není nikdy jenom jeden, respektive zařadila bych to do takových tří hlavních kategorií. Jsou daný nějaký headlinový zprávy toho dne. Nejsou každý den, třeba dnešek byl na skládání zpráv strašně těžkej, protože se nic neděje ani doma ani ve světě, takže hrozný peklo. Ale jsou dny, kdy jsou události tak výrazný, že jsou prostě v každý zpravodajský relaci, nějakou formou jsou tam zmíněný. Pak je to obvykle otvírák, takže první místo v té zprávě. relaci je daný, protože to prostě nic jiného nepřebije. Jeden z nejvýznamnějších příkladů tohoto roku 24. února, když začala válka na Ukrajině, tak to samozřejmě nebylo tak, že byl otvírák válka na Ukrajině., ale celý ty relace byly jen Ukrajina, tak je určitý penzum zpráv, který nemůžete obejít, protože ten den je to to nejdůležitější. A je to ten den tak důležitý, že je potřeba to akcentovat v každý té relaci. Pak jak jsem zmiňovala, tak to částečně ovlivňuje to, jak je poskládaný proud okolo, tam když to není nic až tak strašně důležitého, tak se tomu v té relaci vyhnu. Kdybych měla pocit, že je to nezbytně nutný to v té relaci dát a zároveň vím, že je to třeba otvírák té proudový hodiny, tak to znamená, že je to 16:10 otvírací téma, tak naopak z toho můžu udělat výhodu a můžu to odanoncovat, že si tam dám ideálně ne ten samý zvuk, co půjde v tom proudu, anebo si dám aspoň čtenou a řeknu, že za chvíli se k tomu v odpoledním radiožurnálu vrátíme víc. A ten zbytek už jsem popisovala, je to hlavně o tom, abych neopakovala jednu a tu samou informaci nebo jeden a ten samý obor toho zpravodajství tematicky furt dokola, tak se snažím druhou polovinu relace variovat do té míry, aby to bylo zajímavý pro lidi, aby jim to něco dávalo, aby to byla užitečná informace nebo když ne, tak aspoň milá, aspoň něco, co ty lidi nenaštve, nezarmoutí.

Myslím si, že zpravodajství bylo od samého počátku vždycky spíš o negativních věcech, z různých důvodů to přitahuje pozornost, ale my teďka v posledních třech letech zažíváme extrémní období, který nemá konce, kdy drtivá většina zpravodajství je negativní, protože

původně to byly dva roky COVIDu, což bylo šílený, zoufalý a jsme určitě všichni rádi, že tohle téma jsme už opustili. A bohužel, než jsme to opustili, tak přišla válka na Ukrajině. A znova... každý den, když odcházím z práce, tak mám dobrý pocit z toho, když jsem tam zvládla napasovat opravdu nějaký milý informace. Víím, že to nedovážeš, nedovážeš hrůzy světa, ale nemůžou ty relace být jenom negativní, bylo by to k neuposlouchání. Stejně jako před covidem byla velká zásada, že nemůžou být zprávy těžký jenom politicky, že by to nikdo neposlouchal, to se změnilo v to, že nemůžou být jenom těžký obecně. Nemůžou to být jenom mrtví a nakažení, nebo mrtví v šíleným maglajzu, co se děje na Ukrajině

Takže je to vlastně sendvičová metoda?

Rozhodně.

Řídíte se tím?

Snažím se, aby fakt nebyly jenom hrůzy po sobě. Dřív, když jsme dělali zprávy ráno ve dvojicích, tak byly i delší stopáže a tam byl větší prostor dát klidně doprostřed zpráv tečku, čím to prostě rozbiješ, a pak se vrátit k těm relativně vážnějším zprávám. Tím, jak se nám zkracují stopáže jednotlivých relací, tak ji doprostřed nenarvu, takže aspoň ty konce se snažím. Kolikrát i zvolím něco opravdu šíleného, teď to nemyslím v negativním slova smyslu, ale buď je to totálně praštěná záležitost nebo ulítla nějakým způsobem, abych rozbila ty těžkosti, který v těch zprávách jsou a tři roky si nepamatuji, že bychom měli jenom pozitivní zprávy.

Podle čeho si vybíráte zprávy v klidných dnech?

Asi by to bylo líp na hodnocení někoho, kdo by udělal opravdu nějaký hluboký průřez třeba mým zpravodajským relacemi.

Myslím si, že po těch letech, jsem schopná hlídat sama sebe v tom, abych některý typ zpráv úplně neopomíjela. Abych i přesto, že mi to není nějak blízký, abych s tím pracovala a odehrávala to.

To je co?

Co to může být? Přiznám se třeba nějaký průzkumy, co zpracováváme. A teď nemyslím ty dnešní letáky v obchodech. Ale některý průzkumy jsem přesvědčená, že nemají ve zprávách moc svoje místo, ale právě protože už tomu někdo tu energii a čas věnoval, tak to zahrají. Nebudu z toho asi dělat otvírák ale. Samozřejmě něco jiného je, když si dělá Radiožurnál svoje vlastní průzkumy přes Medián, tak to je něco jiného. Ale tohle jsou spíš takový lehce

ekonomikou líznuté tématy, kterým rozumím naprosto přesně v proudu, ale myslím si, že to nemá příliš být ve zprávách. Tak i přesto, právě proto, že už je to vyrobený, tak to samozřejmě hraji, ale spíš se do budoucna budu snažit ovlivnit nějakou politiku v rozhlasu právě ohledně toho, co by se mělo zpracovávat a do jakých formátů. Protože jak říkám, spousta věcí je v pořádku v tom proudu, ale nemají být ve zprávách, už jen z podstaty toho, co to zpravodajství vlastně je.

Jak na té pozici vnímáte svou novinářskou autonomii – zasahují vám do práce editoři?

Vůbec. Ale nevím, jestli takhle do toho nezasahují nikdy nebo jenom mně, protože jsem megera a nedala bych se. Ale nezasahují.

Takže se nestává, že by za vámi přišel zprávařský editor a řekl, že by něco přehodil?

Ne, tohle ne. Tam jediný co, tak někdy mi editor řekne, že mi do zpráv objednal tohle. Tak řeknu, že super. Ale že bychom se přeli o pořadí – no, buď jsem to zapoměla, nebo fakt jako ne. Nebo minimálně ne do té míry, že by to bylo nějaký častý. Takže mám pocit, že jsem velmi autonomní. Stejně je důležitý, jak to zní z éteru směrem k posluchačům, ale vlastně ten zprávař je nejsvobodnější pozice v celém soukolí toho vysílání, protože směnaři mají víceméně daný, co budou dělat. Koordinátoři to mají dost striktně daný, co budou dělat. Editoři, ti si můžou říkat o témata, což já můžu taky, když mám pocit, že nám tam něco chybí. Ale víceméně to mají daný těmi poradami, mají to víc ovlivněný těmi poradami editoři než ty zprávaři. Právě proto, že ty zprávy reagují na aktuální dění i na to, co je mimo ty naše předpovědičky a moderátor ten dostane něco hotového a nazdar. Samozřejmě on do toho může sáhnout, upravit si to do pusy. Ale trpím utkvělou představou, že moje pozice je tam nejsvobodnější, že si můžu dost dělat, co chci. Je to jedna z těch věcí, proč ani po 14 letech na žurnálu mě to nepřestává bavit a furt mám pocit, že to má nějaký smysl a nevím, možná jdeme proti nějakým nařízením, ale když mi do toho nemají editoři tendenci vrtat, tak mám pocit, že to dělám plus mínus asi dobře.

Hraje v tom roli důvěra?

To doufám, že jo. Navíc já vlastně tím, že neustále poslouchám žurnál, tak mám výbornou kontinuitu, i když jsem dva dny nebyla v práci. Tak jsem schopná říct, že jsme něco hráli už před dvěma dny, protože tím, jaká je fluktuace lidí na jednotlivých pozicích, tak oni v dobrý víře někde najdou informaci, přijde jim to zajímavý, chtějí to dostat do vysílání, což je super, takhle to má být, ale tím, jak tam nejsme všichni pořád, tak oni neví, že už se to hrálo. Tak

editoři už vědí, že jsem pacient a poslouchám to furt, tak si myslím, že důvěra tam hraje velkou roli.

Dostáváte nějakou zpětnou vazbu?

Ne. Až na úplně extrémní výjimky ne.

A ocenila byste to?

Beru to tak, že pokud nezaznává kritika, tak to, co děláme, děláme dobře. Což si myslím, že je takovou nenápadnou, ale zpětnou vazbou to je. Možná bych víc uvítala, to je něco, co soukromý sektor vyznává docela tvrdě a tvrdě to aplikuje, to jsou tzv. airchecky, kdy se v soukromých rádiích dělají poslechy s konkrétními lidmi jejich konkrétní práce a říká se, co je na tom dobře a co špatně. Ať už z té obsahový stránky anebo se hodnotí ta forma, ten mluvní projev, což tady není vůbec. To musím říct, že by mi udělalo dobře. Já si ale dělám svoje vlastní airchecky, kdy si minimálně jednou za měsíc poslouchám svoje relace a snažím se sama odhalit, jestli tam dělám něco blbě, případně se na to víc soustředit. Docela to zní, že dělám jenom to, co souvisí s prací, ale není to tak.

Je nějaké téma, které byste do vysílání zpráv nezařadila?

Jako určitě za ty roky těch debat pár bylo a napadá mě jeden případ, který nakonec si myslím, že se hrál, ale až potom, co jsem odešla ze služby. Byla to nějaká vražda, a my máme plus mínus takový úzus, že domácí zabijačky a vraždy se jako nehrají a tenkrát argument ze strany šéfreditora byl takový, že se to má hrát jako násobná vražda, ale ona to pořád byla domácí zabijačka. Bylo to ve finále, že ten člověk zabil tři lidi z té rodiny a snad sám spáchal sebevraždu a hned to bylo jasné, že je to domácí zabijačka, bylo to přes den, ale nebylo to někde na ulici. Ano, máme výjimky, občas hrajeme vraždu, když se stane za bílého dne na ulici a policie nechytí pachatele, pak je v tom obecní ohrožení – jasně, to všechno uznávám, ale tenhle konkrétní příklad mě šel tak proti srsti, že naštěstí ta zpráva byla vyrobena před 15 hodinou a já jsem ve čtyři odcházela. Bylo to nakonec hraný, protože šéfreditor si to prosadil, ale s tímhle jsem měla velký problém.

Kdo má zodpovědnost za zprávy, pokud se odvysílá fakticky chybná věc?

Tak v případě sporný věci, jestli tak nebo tak, tak rozhodovací slovo má vždy šéfreditor a v případě zodpovědnosti se obávám, že to není úplně zcela jasné ani mně, ani nikomu dalšímu, protože já mám pocit, že nesu zodpovědnost za to, co říkám na mikrofon a co tam pouštím,

proto jsem až hystericky zabejčená a nechci chodit do studia s něčím, co jsem neviděla nebo neslyšela...

Kontrolujete si faktičnost zpráv?

Každý, kdo v tom rozhlase dělá, tak si myslím, že je natolik přičetný, že je zodpovědný za to, co dělá. Na druhou stranu, ta struktura je tam nastavená tak, že směnař nebo redaktor něco vyrobí a vždy má nad sebou koordinátora, který to má zkontrolovat jak po faktický, tak po formální stránce toho, jak to ve finále vypadá. Ale pak s tím pracuje ještě někdo další, buď editor do proudu nebo zprávař právě. Pro mě je to ten kus společný práce, že bych měla být schopná vychytat ještě nějaký chyby, který tam můžou i přes tu násobnou kontrolu být, protože jsme přeci jenom lidi, a dokud to za nás nebudou dělat mašiny, tak tam vždycky budou chyby. Samozřejmě nechtěný, není to nic, že by tam někdo záškodničil, ale vždycky se to stane. A mám radost z toho, když se mi podaří nějakou chybu zachytit a řeknu ne, takhle to není, protože pak mám pocit, že ta společná práce má smysl, protože tam nikdo nemůže být individualista, hvězda jasná na nebi, že tohle je největší smysl té práce, že všichni dohromady, každý tam děláme nějaký kus a na konci z toho na konci vypadne něco úžasného, co baví ty lidi poslouchat a oceňují to docela dlouho dobu. Ale kdyby došlo na lámání chleba, tak já nevím, za kým by to šlo. Netuším, nevím. Asi by se ta zodpovědnost rozložila mezi editora, zprávaře a koordinátora, ale nevím. Pracuji hodně se zprávami, ale že bych úplně ověřovala, jestli tam je správný číselný údaj podle četky, tak to ne. Spíš právě ono to všechno se vším souvisí a ve finále to dělá takovou kouli. Tím, že hodně poslouchám rádio, i když tam zrovna nejsem, tím že neustále nasávám mraky informací, tak si myslím, že faktický informace jsem schopná odchytil na daných událostech, neřeknu, že je tam blbě desetinný číslo, ale řeknu, že je to blbě nebo že jsme to někam posunuli, ale to je díky tomu, že mě to ještě nepřestalo bavit.

Zmínili jsme kodex. Řídíte se tím jím i v osobním životě?

To 100 %, až dokonce do té míry, že jsem téměř přestala postovat. Protože bohužel ta zprávařská pozice je navíc taková, že my jako nemůžeme k téhle práci dělat nic jiného, nemůžeme ani zabarvením hlasu dát při čtení zpráv najevo, jestli si o tom něco myslíme nebo nemyslíme, takže jakýkoliv názorový záležitosti, který bych chtěla dávat na soc. síť, tak bych si musela pořídit anonymní profil, který by nebyl spojitelný s tím, co dělám.

Píšete si někdy zprávy sama?

Ano.

V jakém případě?

V případě, že mám pocit, že je newsroom zahlcený jinou prací, tak jim ji nechci přidělovat. Nebo v případě toho, že se to snažím trošku rozbít něčím, co není jen hrozně vážný, hrozně politický, hrozných mrtvol a tak, tak když si v četce nebo z ověřeného zdroje najdu zprávu, která mi přijde zábavná, veselá, zajímavá z nějakého důvodu, ale myslím si, že by ji nechtěli hrát ostatní stanice, tak mi přijde nesmysl, aby na tom pracovali směnaři, když si to můžu napsat sama.

A řešíte to s někým? Nebo si prostě vyberete nějakou zprávu v četce, napíšete si ji a dáte si ji do vysílání?

Neřeším to s nikým. Editori to asi nevidí. Nepamatuji si, že by mi někdo řekl, že tam něco nemá být nebo to má být jinak.

Jak probíhá zaučování mladších kolegů?

Já jsem zaučovala několik kolegů a vždycky to fungovalo tak, že přišli a začali se dívat, jaké zprávy vybírám a jak je řadím do relací. Ale to se nedá úplně vysvětlit, opravdu se to musí nakoukat a člověk časem pochopí, co patří na první místo a co by tam třeba být nemělo.

Můžete mi ještě jednou popsat, jak uvažujete nad skladbou té relace?

Ve většině dnů je tam daný, co by v těch zprávách mělo být, protože to jsou headlinové záležitosti, který jsou tak důležité, že se prostě prolínají celým tím dnem, typicky ve chvíli, kdy o něčem podstatným jedná vláda nebo sněmovna. To se prolíná tím dnem celkově a příliš na tom nic nezměním, to prostě musím akceptovat a pracovat s tím v těch relacích. Pak se snažím, aby ty jednotlivý zprav. relace dobře obsažně doplňovali to, co se vysílá v proudu a pokud to čas a nabídka dovolí, tak se snažím zařazovat info, který ať už jsou odlehčenější nebo extrémně zajímavý něčím a není to jenom ta tvrdá politika, případně tvrdý geopolitický záležitosti, tak se snažím doplňovat ty relace tím.

Co pro vás znamená ta zajímavost?

Tak to je hodně individuální, myslím, že to jsou dvě věci, buď zajímavost, která není čistě zpravodajská ve smyslu, když někdo přeplave celou planetu na dřevěný bárci, tak si myslím,

že to není čistě zpravodajská záležitost pro ty tvrdý zprávy, ale je to zajímavost, tak to tam budu chtít dát, když, to jsem třeba měla dneska ve zprávách, právě kvůli zdražujícím se energiím, prostě sadaři nechali kus jablek v sadech, protože by museli vynaložit víc energií na jejich uchování v těch halách, tak i to je pro mě z nějakého důvodu zajímavá záležitost anebo třeba pár týdnů zpátky jsme hráli, že právě část sadařů nechává úrodu, nejenom jablka, v sadech a vybízí lidi k samosběru, protože tím, že je válka, tak mají málo sezonních pracovníků a neměl by to ovoce kdo sklídit, tak část sadařů to vyřešila tím, že dala relativně únosný ceny za to ovoce ve chvíli, kdy si to lidi nasbírají sami. Takovéto věci jsou pro mě jako věci, který mi rozbíjej ty relace, tu těžkost těch relací, aby si se to dalo poslouchat. A samozřejmě různý kulturní záležitosti, různý, když archeologové vykopou něco fakt unikátního. Nějakým způsobem, alespoň pro část lidí, kteří nás poslouchají, tak abych si uměla obhájit, že by to pro ně mohlo být zajímavý.

Je něco, co byste chtěla dodat? Třeba k řazení zpráv, výběru témat, co vám přijde důležité?

Myslím, že ne. Do určitý míry je to rutinní záležitost, jenom obsahově se to mění. A co mě baví na těch zprávách, je ta proměnlivost jako i konkrétně s jednou událostí v jednom dni, protože ve chvíli, kdy začne hořet Výstaviště v Praze, a to je blbý, to by hořelo asi tři dny. dobře, tak nějaký velký požár někde, tak samozřejmě se to stane otvírákem ve chvíli, kdy se to děje a hasiči vyhlásují nějaký stupeň poplachu a sjíždí se tam jednotky profesionální a dobrovolný z celého kraje, klidně i z okolních krajů a v tu chvíli to má tu prioritu a postupem času, jak se to daří likvidovat a pak už jsou jenom dozvuky, že se třeba Policie snaží dopátrat, proč to začalo hořet a hasiči vyčíslují škoda, tak se to vlastně propadá ve zpravodajské relaci na nižší a nižší místo, pak je to tečka, a pak to už není vůbec, takže zajímavý pro mě je, a je to skvělý a je to rozdíl oproti soukromým médiím je to, že v Českým rozhlase neplatí, že každá relace musí být domácí, zahraniční, sport a počasí. Ne, relevanci může získat naprosto tematicky cokoliv, ve chvíli, kdy to má ten dosah na ty lidi. Tak to je třeba věc, co mě na tom baví. To je za mě úplně všechno.

Příloha č. 18: Přepis rozhovoru – Respondent 14

Jak dlouho pracujete v médiích?

To musím zapátrat v paměti. Já jsem totiž začínal na rádiu Relax. Tam jsem byl někdy od 16 let. A jsem 87 ročník.

A v Českém rozhlase?

To bude zhruba od 2014.

Pracoval jste vždycky jako zprávař?

Ano, já jsem dostal echo od spolužačky, a ona mi říkala, že tam je to zprávařka, která má osobní problémy a projevuje se to v tom vysílání. No a že se tam teda asi pravděpodobně takového bude, tak že ta dobrá šance se teďka jako ozvat. Tak jsem se ozval a začal jsem na nočních zprávách.

Jaké je vaše vzdělání?

Jsem bakalář.

Vy zastáváte pozici zprávaře, můžete mi říct, co to všechno znamená?

Jasně. No tak jako ten můj plný úvazek vlastně zaměstnává úplně to nejvíc. Co to je právě ten plus. Ale tak když se jí ptáte na Radiožurnálu, tak de facto ono to ono, to je skoro stejný, až na to časové vytížení, a taky to, že se jeden prostě na všechny denní doby, to na tom plusu taky není. Je to prostě příprava a prezentace zpravodajské relace, celoplošný, což je důležitý. Kdyby to bylo regionální. tak to asi bude mít jiný parametry. Řídím se prostě nějakými doporučeními, jednak jako kodexem samozřejmě ČRo, to je asi úplně nějaký základ a potom věcmi, o kterých jsem se tak nějak jako za běhu na učil, a tak nějak jako respektuji to, jak by se ta relace měla skládat. Co by měla obsahovat, co by mělo být tak nějak na začátku, na konci taková ta klasická obrácena prostě pyramida a že na začátku je to nejdůležitější a na konci na tom se prostě bývá něco jako lehčího. A taky se to samozřejmě ale odvíjí od toho, jestli se zrovna něco děje nebo neděje. Když se nic neděje, tak člověk je rád prostě, že tam vůbec má co dát. Myslím si, že nevím, ten otvírák nebo ta hlavní zpráva v té relaci, která by měla být, tak by měla být z domova. Ale ani to vždycky nejde – jsou jako situace, kdy se prostě ta relace otevírá třeba prostě nějakým zahraničním tématem, když se prostě něco děje v zahraničí, něco důležitého, tak je logický, že

to bude na začátku té relace. Ale pokud by všechno běží tak, jak má, a tak si myslím, že bude to, že by jako úplně první věc v těch zprávách mělo být jako domácí, protože to je to, co to, co prostě lidi tady v té republice zajímá. No samozřejmě. A to je asi jako ta věc, jak jsem říkal na začátku ohledně toho kodexu, tak tak to je vlastně jako ono, kdybych to rozvedl jako do detailu, tak jako samozřejmě prostě to zpravodajství by mělo být vyvážený, pravdivý, ověřený, tak prostě na všechny tyto věci se snažím jako dbát, byť já dostávám nějaké samozřejmě produkt, který už prošel něčíma rukama. To znamená, někdo to musel vytvořit, někdo to musel napsat, někdo už to musel ověřit, pak to někdo ještě jako schvaluje atd. Ale i přesto jako se snažím, snažím se to pročíst. A když je tam nějaký nedostatek, tak se snažím to řešit s tím, kdo to třeba psal nebo kdo to schvaloval. Domlouváme se na tom, jestli by tam šlo třeba něco doplnit nebo tak. No, prostě dbám na to, aby prostě ty parametry byly takový, jaký mají být.

Můžete mi popsat hierarchii nebo nějakou strukturu v newsroomu z vašeho pohledu?

Tak pro mě asi klíčová osoba je editor Radiožurnálu. Je to tak, alespoň teda třeba ve všední dny, o víkendu je to zase trošičku jiný, ale ve všední dny je to tak, že tam jeden editor, který se stará o proudový vysílání, tedy o to vlastně co je okolo zpráv, tomu se říká proudové vysílání. A mě zajímá právě ten druhý editor, který by se měl starat o zpravodajské relace. Těch klíčových osob je tam samozřejmě víc, protože ta práce v rádiu jako týmová práce, tam nejde úplně jako říct, kdo je nejdůležitější, protože prostě bez ani jedno z toho článku by to asi nešlo. Ale pro mě primární osob v tu chvíli, když sedím na té židli, tak je pro mě ten editor, který se stará o zpravodajské relace. A potom samozřejmě ještě jakoby koordinátoři nebo editoři prostě, který schvalují ty příspěvky, ať už z domácího koš, domácí redakce nebo ze zahraniční redakce. Prostě tak jako s těma taky vlastně komunikuji, jestli něco bude, nebude atd. Tak nějak je to prostě jako týmová práce. No ale asi poslední slovo má editor toho Radiožurnálu.

Vy jste říkal, že jste pracoval i v soukromých médiích, vnímáte nějaký rozdíl v tvorbě zpravodajství?

No jasně, a obrovský. Já nevím, jak je to úplně na všech jako soukromých stanicích. Jsou samozřejmě stanice jako většího kalibru, jako je prostě třeba já nevím, nimi Impuls nebo Frekvence 1, kde samozřejmě asi na tom zpravodajství dělá trošičku víc lidí než na těch menších regionálních nebo komerčních rádiích. Ale přesto si myslím, že takto není srovnatelné, protože v tom ČRo právě prostě je ta síla zezadu jakoby v tom, že tam je fakt jako hodně lidí, který to připravuje a kterým mají čas na to něco obvolávat, vytvářet vlastní věci, obvolávat prostě respondenty, když se něco děje, což prostě člověk, když je v tom jako komerčním rádiu typu

Oldies rádia. Tam prostě byl člověk na to úplně sám jako bez editora byl jsem si vlastně sám svým editorem, takže ten rozdíl je obrovský.

Vnímal jste někdy tlak na to, jak zprávy dělat, ať už na soukromé stanici nebo veřejnoprávní?

Tak na tom komerčním vůbec jako jsem nic takového nezaznamenal. A je tam prostě třeba to, co jsem se do těch zpráv dal, to tam bylo. A v ČRo samozřejmě tím, jak jsme se o tom i bavili, že to prochází jakoby nějakýma více kontrolami, tak samozřejmě jako nenazval bych to tlakem, ale prostě nějaký jako korekce, ani to nemuselo být z důvodu obsahového, ale prostě stane se, že editor prostě řekne hele, tohle dej prostě až na druhý místo. Nejdřív tam dej tuhle zprávu. Je to spíš jako jenom o dramaturgii, ale jako že by byl tlak typu nebudeme tam teďka dávat tohoto respondentu, protože se nám nehodí jeho názor, tak to jsem nezažil. Já třeba vnímám, že mám poměrně velkou míru autonomie, nikdo mi do toho nezasahuje, ale vždycky je to o nějaké domluvě s kolegy.

Máte nějakou představu o cílovém posluchači?

Tak jako cítím tam samozřejmě prostě nějaký kus respektu k tomu, že to někdo poslouchá, ale že bych jako si představoval konkrétní osobu, nedokážu to asi říct. Ono to ani úplně nejde, protože si myslím, že to rádio ráno poslouchá i jiná sorta lidí, než prostě odpoledne a večer a v noci. To jako jsou zase úplně jako jiný lidi, kteří to poslouchají, takže nikdy jsem nad tím úplně tak jako nepřemýšlel, kdo přesně to poslouchá. Tak jako nějak je mi jasný, že to poslouchají asi docela dost řidiči třeba v autě nebo tak. Takže si myslím, že třeba dopravní zpravodajství je dost důležitý v tom vysílání a tak. Ale jako že bych nějak se tím úplně přesně zabýval, to ne. Prostě dělám to pořád jako stejně. Snažím se o to, aby ta kvalita byla stejná. I když je to odpoledne, ve dvě ráno, tak prostě se mi líbí, když je to pořád dobrý.

Můžete mi popsat, jak vypadá vaše běžná směna?

Tak na tom Radiožurnálu je to tak, že vlastně jak je to jako nonstop provoz 24/7, tak vždycky je tam někdo jako před vámi. Někdo, kdo měl službu před vámi. Takže to znamená, že prostě přijdou a předávajíme si tu službu. To znamená, prostě si sednu a poslechnu si od toho kolegy, který byl přede mnou nějaký jeho výběr toho, co asi je nejdůležitější ten den, popřípadě, co bude následovat. Řekne mi třeba, že ten den bude důležitá tiskovka ve dvě odpoledne. Prostě předáme si tu agendu a pak začnu.

Sledujete, co se děje u konkurence?

Určitě. Je to daný i tím, že z newsroomu je tam asi 50 000 televizí, kde jsou jako různé kanály. Už jenom už jenom to jako donutí člověka trošičku sledovat. Pokud se nepletu, tak je tam ČT24 logicky, CNN Prima News, jo atd. a pak zahraniční kanály. Takže to sleduji jako určitě. Já jsem prostě profesionálně jako fakt jako zatížený tým tak, tak to sleduji prostě pořád, i když mám volno a pořád se snažím být jako v obraze, takže určitě ano.

Má sledování konkurence vliv na to, jestli zprávu zařadíte do relace?

Když mi ta zpráva přijde zajímavá a vím, že vyšla třeba na Seznamu a vidím, že ji nikdo z redakce nedělá, tak to editorům určitě navrhnou, jestli by nebylo dobrý to zpracovat.

Máte jako zprávaři nějaké porady?

Nemáme.

A jaké směny převážně děláte?

Když jako vezmu jenom ty služby na tom Radiožurnálu, no tak asi ano. Ale já hlavně dělám zprávaře na Plusu, kde jsem nejčastěji. Tam mám hodně ranních, hodně denních, tam občas i moderuji. Tam bývají hodně porady, ale to už je zase jiný příběh.

Kdo nebo co jsou zdroje pro vaše zprávy?

Určitě je to to, co se vyrábí přímo jako v té naší kuchyni nebo jak bych to řekl, to znamená prostě to, co se prostě vytvoří tom newsroomu, popřípadě od lidí, kteří jsou v terénu. Tak to jsou asi ty naše jako primární zdroje a byla by škoda je asi nevyužít, když jako je máme. Ale samozřejmě tak jako člověk sleduje i ty jiné kanály, a i ty jiné zdroje. Takže asi tak nějak se porozhlížím prostě všude. Máme tam jako nějaký agenturní věci myslím Reuters, Četku atd., takže prostě určitě se koukám jako do ČTK, jestli něco nevyšlo, jestli tam není, co nového. Ale jako primárně asi jako spoléhám, na to, co vytvoří ti mí kolegové prostě přímo v tom newsroomu.

Jak uvažujete nad skladbou té relace?

To je asi jak kdy. Když se děje něco prostě opravdu jako teď a tady a není to úplně vyřešený, já nevím, třeba nějaké ty teroristický útoky ve Francii v Paříži. To je jako věc, která jako velká. A teď se neví, jako úplně, co se děje a vlastně má to pořád nějaký průběh, tak tam asi jako za A) jasný, že se to bude táhnout celou tou službou. Je jasný, že to bude jako hlavní téma všech

těch relací, takže tam asi jako vlastně přemýšlím dopředu tímto směrem, ale zase na druhou stranu, nemůže se tam nic dát dopředu, protože se to pořád vyvíjí. To znamená, prostě vím, že to tam budu mít, ale čekám na nějakou aktualizovanou verzi, kterou si tam dávám třeba až třeba na poslední chvíli. Jsou je takový jako věci, že opravdu se tam dávají ty věci na poslední chvíli a tak. No a když je jako nějaký normální den, tak si asi dokážu prostě představit nebo dělám to tak, že prostě si projedu, i to vysílání, co se vysílá mimo ty zprávy a na základě toho prostě se snažím přemýšlet prostě, co do té relace dám, tak aby se to třeba nekřížilo s tím, co bude v tom normálním vysílání. Nebo vím, že tam je toto zajímavý téma, ale nevejde se mi do této hodiny nebo relace, tak ho dám do příští. Jako dá se říct, že prostě dle situace přemýšlím prostě všemi směry.

Podle čeho si vybíráte, jakou zprávu do vysílání zařadíte?

Je to asi vyhodnocení nějaký důležitosti prostě té daný informace. Asi jako by to bylo dobrý dát do nějaké příkladu. Když bude ten den prostě třeba dejme tomu při první kolo přímé prezidentské volby, tak prostě je jasný, že pocitově je potřeba to dát jakoby vysoko nebo úplně nahoru, úplně na začátek. Protože prostě je to téma dne, ale je teda pravda, že to je prostě jako o subjektivním pocitu, ale většinou si myslím, že my, co to jako děláme, tak dokážeme tak nějak jakoby cítit, co je v těch chvílích úplně jako nejdůležitější, co je trošičku míň důležitý, ale přesto je to důležitý, tak to tam dáme a tak.

Řídím se nějak jako citem, taky tím, jak to dělali, jak se to prostě to téma zpracovávalo celý ten den předtím, než já přijdu do té služby, protože jakoby samozřejmě to je i to, jak jsme si říkali, že si předáváme tu službu, tak já prostě vím, co ten můj kolega předtím nebo kolegyně vysílali, co drželi nahoře, jaký téma. Tak nějak jako nasaji atmosféru asi, co je nejdůležitější a podle toho prostě tak nějak zařazují ty zprávy. Nedám tam prostě informaci o tom, že deficit bude takový a takový, když prostě někdo někoho tady srazí, třeba 20 lidí na zastávce. Prostě je to takový podle citu, jak ta agenda se vede už od rána.

Můžete ten cit nějak blíže popsat? Jak ho člověk získá?

Člověk si řekne, co asi zajímá ty lidi, který to rádio poslouchají. Tak jako asi si člověk opravdu jako řekne v tu chvíli, co je teďka důležitý s ohledem na to, kdo to rádio poslouchá nebo co by ti lidi potřebovali slyšet, co nás vlastně očekávají. A potom je to už jako o tom, co jako si člověk opravdu myslí, že důležitý, ale není to jenom jako o tom, že já bych si to myslel a dal to tam. Ale je to fakt ta týmová práce v tom newsroomu, tak jako člověk tak jako prostě pozná, co je ten den důležitý. To je hrozně těžký na to odpovědět. Je to jako podle citu samozřejmě. Ale

nasáváte jako prostě nějaký informace z okolí a podle toho podle toho jakoby usoudíte, že to je asi jako fakt ono.

Když je běžný den, jak si zprávy do vysílání vybíráte?

Já to nedávám úplně podle toho, co mě zajímá. Spíš si jako vždycky kladu tu otázku, co by zajímalo ty lidi, co to poslouchají. A pokud jde o úplně akutní zprávy, tak se snažím prostě v rámci té služby tak nějak jako použít všechny ty zprávy, ke kterým mám prostě úctu z nějakého důvodu, že to někdo vytvořil, říkal, někdo udělal, připravil, tak se snažím v rámci té služby jako těch šesti hodin nebo kolik to je prostě tak nějak jako třeba ty regionální zprávy konkrétně prostě otočit takové, aby všechny zazněly. Tam úplně o to důležitost nejde, musí to být zajímavý samozřejmě téma a musí to být jako poslouchatelný, zajímavý pro ty lidi. Ale že bych jako upřednostnili úplně něco z regionu před něčím jako jiným, to ne. Je to spíš prostě o tom, aby se to zutilkovalo, aby to prostě zaznělo. Když je něco, co jako to usoudím, že fakt jako nuda třeba. Stává se to, že prostě je něco, u čeho si člověk říká, koho toto vlastně jako zajímá? Tak jako je pravda, že to sunu před sebou a možná to ani nezahraji, ale to se stává málokdy, a tak nějak jako spíš se snažím prostě to prostřídát tak, aby to tam zaznělo.

Jak má podle vás vypadat dobrá rozhlasová relace?

Záleží asi na tom, jako vy, jak je to je zrovna situace a co se děje. No a jinak to bude vypadat, když bude úplný klid a bude svátek a jednat. Jinak to bude vypadat, když se bude dít nějaký průšvih. Ale vždycky by to asi mělo předat něco tomu posluchači. Těžko na toto odpovídat. No, já se snažím vždycky, aby ta relace byla jako dobrá. Jestli pro mě jako v konečném důsledku je, tak to asi nedokážu úplně posoudit. Moje snaha jako stoprocentně je, aby vždycky byla. I když není třeba z čeho brát, tak se samozřejmě se snažím jako poskládat to nějak smysluplně tak, aby byla prostě zajímavá a předala nějakou informaci.

A jaké je to řazení zpráv?

Když se nic neděje tak děláte, co můžete. Ty zprávy se odvysílat musí. Není možný říct tak jako nic nemáme a bude ticho nebo dáme tam něco jiného. Vždycky můžete dát. No tak vybírám to z té nabídky, která tam je. A dáte nahoru prostě něco, co vím přijde nejlepší nebo nejzásadnější.

Kdo rozhoduje o řazení zpráv?

Tak rozhoduje o tom zprávař, tento tam naskládá, ale ta konečná odpovědnost jde podle mě za editorem, jak jsme se o tom bavili na začátku. Je tam ten editor, který by měl mít na starosti zprávy, tak ten by vlastně to relaci každou měl vidět a odsouhlasit. Ale v praxi je to tak, že my se fakt jako známe, už mezi sebou, ty lidi, co tam, co tam pracují a je tam nějaká vzájemná důvěra, že se ta relace poskládá dobře. Nicméně samozřejmě může se stát, že se do toho koukne ten editor, a právě trošičku to upravuje. Řekne hele, toto budu mít v proudu za půl hodiny to tam nedávej. Nebo toto jsme tam měli před hodinou. Dej tam něco jiného. To samozřejmě ten zásah konečný tam může být přímo, ale myslím, že ta odpovědnost, pokud by se dostalo do éteru něco, co, co tam třeba nepatří nebo byla by tam nějaká chyba, tak konečná vina nebo jak to říct, prostě bude u toho editora, že on by to měl jako jakoby vlastně zkontrolovat.

Byla ta kontrola na začátku ze strany editorů větší?

Asi když jsem začínal, tak asi jo. Když tam mají ty lidi jako nováčka ve svých řadách, tak asi ta kontrola je trošičku větší, aby se tam opravdu nestal nějaký průšvih. Ale postupem času tam narůstá nějaká důvěra a je to spíš taková namátková kontrola. I když jako zase je to editor od editora a každý má ten styl práce trošičku jiný. Já se pamatuji kdysi jednoho editora, to byl člověk jako opravdu, který měl absolutně jasnou vizi, jak to ráno chce vést. Nejdřív obešel všechny jakoby koordinátory a editor a zaúkoloval je, co chce. Pak si sednul s příložníkem, to jsou ty, co chodí do studia a prostě podávají tam nějaký témata zpracovaný. A ještě k tomu ráno jsou prostě zprávy opravdu jako v celou, ve čtvrt na půl a ve tři čtvrtě a pak zase v celou, prostě po 15 minutách. A on každou tu relaci si šel sednout k tomu zprávaři udělali tu relaci spolu. Takový přístup jsem tam pak nezažil, ale moc se mi to líbilo. Myslím si, že takto by to pak jako mělo být.

To z jeho strany ale nebyla přímo kontrola, tam šlo o tom, že on chtěl mít to ráno přesně podle svých představ a snažil se to držet v těch mantinelech, aby mu to všechno vlastně drželo dohromady. Proto on to dělal. To nebyla jako kontrola, že by to nějak chtěl. Pokud jde o to autonomii, tak jako obecně, je na mojí pozici velká. Já zase na druhou stranu nevidím přes ten stůl, jestli mě tam na to někdo kouká. A když vlastně nic neřekne, tak já nevím, jestli se na to podíval nebo jestli se na to podíval a prostě byl spokojený a nic neřekl. Takže jako do jaký míry to ten editor kontroluje nevím, ale málokdy se stane, že prostě do toho jako zasáhne nebo že mi řekne prostě toto tam dávat nebudeme. To se stává fakt jako málokdy. Takže si myslím, že ta míra té autonomie je docela velká.

Dostáváte nějakou zpětnou vazbu?

Tak v případě, že se někdo ozve, že tam není něco dobře nebo třeba že je to dobře, což se stává fakt málokdy. Tak jako jo, ale asi stejná odpověď málokdy.

Vzpomenete si nějaké téma, které byste do vysílání nezařadil?

Jakoby není to úplně, že bych o tom rozhodoval já, ale pamatuji se takové situace. Já myslím, že nakonec to bylo odvysílány. To byla nějaká reportáž, ale to se spíš týkalo jako proudového vysílání a ne zpráv. Myslím, že já nikdy ve zprávách takový rozhodnutí dělat nemusel. Ale byla to nějaká reportáž v regionech, reportérka byla v rámci jako Valentýna někde na nějaké swingers akci, to už podle mě bylo tak jako za hranou. Ale odvysílalo se to, ale já bych to nepustil. Ale nevybavuji si nic, že bych to musel řešit ve zprávách.

My jsme párkrát zmínili kodex, ovlivňuje vás nějak v osobním životě?

Určitě, uvědomuji si, v jakém médiu pracuji, jako přemýšlím na tím, kdyby člověk měl jít třeba na nějakou třeba demonstrace, tak určitě to má člověk v hlavě. Já to mám říct jako jednodušší v tom, že já moc jako nejsem aktivní na sociálních sítích. Já tam nedávám téměř nic nebo nevím kdy jsem tam naposledy něco napsal. Nemám to vlastně ani moc rád, takže tím jsem vlastně z toho venku. Ale kdybych jako kdybych byl aktivnější, tak určitě bych nad tím jako přemýšlel. Obzvlášť, pokud máte na profilu napsaný, že pracujete pro ČRo, jako kdyby to bylo úplně soukromý profil, tak jako člověk se nemusí tak jako moc snažit. Pokud to máte ohlavičkovany tím, že pracujete v ČRo, tak asi by se člověk tam plno těch je na těch sítích, měl chovat tak nějak jako v rámci těch mantinelů.

Jste v práci pod časovým tlakem?

Jak kdy.

Má to vliv na zprávy, které zařadíte do relace?

Většinou když je ten časový tlak, tak je to z toho důvodu, že se právě je nějaký průšvih, a právě proto ten časový tlak nastává, protože prostě se něco pověřuje do poslední chvíle, na poslední chvíli se to tam dává. Takže v těch chvílích, kdy je ten tlak, tak to spíš jako bývá úplně jasný, co chceme, v těch zprávách bude, ale spíš se čeká na zpřesnění, na nějaký prostě jako další informace. Ale zrovna tady v tom případě je téměř jako jasný, co tam bude.

Kontrolujete faktickou správnost zpráv?

No tak to je právě na té dohodě s tím editorem. On jakoby je v tu chvíli jako garantem toho, že by to mělo být jako správný. Když mi to povolí, tak já to беру tak, že prostě je ta informace v pořádku, a to je pro mě jakoby nějaký jako aspoň prvotní jako ověření, pokud by říkala radši to tam nebudeme dávat. Zatím ještě počkáme na ověření. Takto tam samozřejmě jako nedám ani psát nebudu. Ale normálně to беру, že to prošlo a samozřejmě se to snažím kontrolovat, protože občas projde něco, co není úplně stoprocentní. Jako ono není možný samozřejmě úplně všechno poslouchat a všechno přečíst. Takže je to do jisté míry o důvěře, ta je klíčová, ale samozřejmě tak nějak jako rámcově se podíváme si všechno jako sedí.

Můžete mi ještě jednou popsat, jak přemýšlíte nad tvorbou zpráv?

Je to důležitost, vyváženost je pro mě klíčová. Je nějaká jako pestrost, přesnost. Asi tak jako pro mě nejdůležitější.

Podle čeho se rozhodujete, že tu zprávu zařadíte do relace?

Tak někdy si to ta situace sama prostě vyžádá, když se děje něco podstatného a když ne, tak asi podle té důležitosti, a tak je taky podle té pestrosti, že prostě, aby to bylo zajímavý pro ty lidi, který mě, který to správně poslouchal. Myslím prostě na to, aby, aby to bylo všechno tak, jak má, bylo toto bylo přesně vyvážený atd. Ale také samozřejmě, aby to lidi bavilo. Takže asi tím se řídím, ale je to opravdu jako případných případů. A den ode dne sněžilo, je ale těžký na to odpovědět obecně, protože každý den je jiný.

Jak vnímáte sendvičovou metodu?

Ta je typická pro Radiožurnál. Jasně, na začátku by vždycky mělo být něco těžšího, samozřejmě záleží na tom, co se děje. Může být ekonomický, kriminální, fakt jako cokoliv. Na ta metodika je vlastně jako taková, že prostě potom těžším tématu, to by mělo být něco, co to trošičku jako zjemní, co bude třeba pro lidi, co bude pro ně užitečný. A to se snažím jako držet. Většinou se snažím, aby to těžší téma bylo z domova, nějaký lehčí téma nebo spotřební téma z domova a pak nějaký předěl, těžší téma ze zahraničí a buď nějaký lehčí téma ze zahraničí nebo nějaká tečka úplně na závěr. Prostě nějaký úplně lehký téma. A to si myslím, že děláme, tak nějak všichni ten sendvič a docela dlouho už.

Příloha č. 19: Přepis rozhovoru – Respondentka 15

Jak dlouho pracujete v médiích?

31 let.

A bylo to vždycky jenom pro ČRo?

Ne byla v tom i soukromá rádia i jedna soukromá televize.

Jak dlouho jste v ČRo?

Od roku 1991.

A vždycky jste pracovala jako zprávařka?

Ne, začínala jsem v roce 91 na písárně, to jsem byla redaktorka. Čistě zprávy pak dělám od roku 1994.

A to jste byla v soukromých médiích?

No, já se vlastně pak jsem z toho tehdy ještě vlastně československého rozhlasu jsem pak po čase, asi po roce a půl odešla někam úplně mimo sféru. Ale pak jsem se vrátila, protože právě ve zpravodajské směně sháněli redaktory. A vzniklo to no, takže vlastně od roku 92/93 jsem povýšila jakoby na redaktorkou. No a pak to šlo postupně.

Jaké je vaše vzdělání?

Vysokoškolské – v Olomouci bakalář a ve Zlíně magistr.

Co všechno obnáší vaše pozice?

Když přijdu do práce, tak to jedu do autem, což je výhoda v jednom směru, že vlastně poslouchám zprávy a to, co se děje, takže jsem v obraze. Takže to předávání té služby od kolegů, který končí tu službu, je mnohem jednodušší. No pak si sednu, seznámím se, co tam je dál, kromě těch highlightů, a domluvím se s editorem víceméně na tom, co budeme hrát. Pokud je jasná jednička, tak jako jak jí opakovat často nebo prostě, jestli to ještě hrát, když je to třeba z rána a já přijdu na odpoledne.

Jaká je hierarchie v newsroomu?

Nejvíce v kontaktu jsem samozřejmě s editorem, s moderátorem, s technikami. A pak s koordinátorem lidí v terénu. Plus koordinátorem Newsroomu, plus se zahraniční službou prostě tak nějak jako, ale nejvíc teda je to editor a moderátor a technik, zvukař.

Vy jste zmínila i zkušenost se soukromými médii, jde to třeba nějak srovnat?

Tak typově, co se týče té soukromé televize, tak určitě, protože tady v tom velkou roli hrají sponzoři. A pokud má sponzor nějaký zájem na nějaký věci, ať už kladný nebo záporný, tak samozřejmě se to odráží v tom zpravodajství. Ale v ČRo – aspoň co můžu zmínit poslední 2, 3 roky a s Ukrajinou, tak ne.

Jak vnímáte míru své autonomie?

Můj pocit svobody a autonomie je opravdu velký. I přesto, že máme řadu pravidel, která musíme dodržovat, třeba Kodex.

Máte nějakou představu o posluchači?

Ani ne. Je to spíš jako obecný. Je fakt, že nad tím ani nepřemýšlím. Prostě člověk se řídí, pokud máme kodex nebo máme prostě nějakou formu toho, čemu se budeme věnovat ten den. Takže jako ty zprávy tam dáváš prostě dál už v těchto letech jako pocitu, A většinou to bylo pocitový vždycky.

Co je ten pocit? Podle čeho si vybíráte, jakou zprávu do vysílání zařadíte?

Jak už jsem říkala, tak prostě témata jsou daný. Pokud je něco, co se týče zahraničí, což byla v poslední době ta Ukrajina nebo prostě nějaký neštěstí, který zasáhne spoustu lidí, ať je to pád letadla prostě nebo nějaká živelná katastrofa, tak tyto zprávy se předřazují dle mého nejen pocitu, ale i dle prostě toto, té formy tvorby zpráv. Ty zprávy by vlastně měly mít jakoby sendvičový charakter – to znamená důležitý na začátek, pak to něčím v uvozovkách odlehčíme, pak třeba tam dáme zase nějakou vážnější, samozřejmě vážnější v uvozovkách. A nakonec zvířátko, nakonec hluboký lidský příběh, zajímavost. Já, když mám zprávy, tak se tam snažím opravdu dávat, když ne do každých zpráv, tak aspoň do každých druhých z těch velkých v celou nějakou zajímavost. Něco z kultury, něco, já nevím – archeologický objev i vesmírný objev. Přírodou, protože si myslím, že těch negativních zpráv máme fakt hodně. Když se dějí, tak vysíláme a pro třeba zvířátko nakonec je to prostor není. Ale aby to nebylo, furt, tak jako to

těžký a smutný, protože život není jenom těžký a smutný. A my bychom měli reflektovat prostě veškerý obory, ať už lidských činností, dění a tak.

Jak si vybíráte zprávy, pokud se nic neděje?

Tak, protože sídlíme v Praze a mnohdy dostáváme pocit, že Praha je pupek světa. A ono to tak není, žiji na vesnici, většinu svých velmi blízkých kamarádů nemám v Praze, ale v té vsi, kde žiji nebo prostě někde jinde. Víím, že ono je v podstatě nezajímá, co se děje tady v Praze, pokud to není, že tam nějaká centrální věc, která se týká státu. Takže podle těch regionů, může to být na osobním pocitu, ale zároveň si člověk říká toto třeba konkrétně – dáme například přerušení dodávek tepla a teplé vody. Nedohodli se prostě s firmou, vypnula jim dodávky. Toto se může stát kdekoliv. Tak pojďme na to upozornit. Pojďme třeba dát návod na to, jak se v takovém případě zachovat. Co proto mohou třeba ty obce, kterým se to stane, jako udělat. Další věc je, že tam kolikrát spadnou jako příspěvky z regionu, který jsou vyloženě lokální. Říkám si, že to, co se děje v Aši, že tam otevřou obchvat, takže to fakt lidi ve Starém Hrozenkově zajímat asi nebude. Pokud to tam zmínit, tak třeba v těch kratších zprávách nebo se to tam zmíní jenom velmi okrajově.

A jak je to s tečkami?

Já mám velmi blízko k přírodě, k přírodním vědám, takže co se týče těchto věcí, tak určitě pocitově. Pokud je i v četce a nemám to napsané, tak si to napíšu. Další věc kultura vůbec jako i starý filmy. Teď prostě je strašně moc herců, a ne na různých těch platformách Netflix atd., který ani nevíš podstatě, jak se jmenují, protože jich je strašně moc. Pokud stane, že takový ty herci, který už bohužel umírají, ale zasáhli nějak do té filmové sféry, ještě když film byl opravdu filmem, točil, se žádá postprodukce, žádný zelený pozadí a něco pro to udělali, tak pocitově to tam ráda dám. Teď víím, že spouště mladých škod to třeba nic neřekne. Ale dle mého názoru se ten člověk zaslouží nějaký prostor. I v současných médiích, který jsou rychloobrátkové výroky, ale kdysi jsme na něj chodili a prostě padala nám čelist, jak je úžasný.

Kdo má zodpovědnost za relaci?

Ono totiž záleží, který tam je editor. Někdo si tu relaci projíždí slovo po slově, je schopný zaseknout se na slovním spojení – a to slovní spojení si musíš buď obhájit nebo mu prostě ustoupit. protože jako vteřinová ručička se blíží k celý a jako nehodláš se nechat rozhodit. Ale taky je důležitý si to umět obhájit, proč to tam je, a protože ten editor nemá na starosti jenom ty zprávy, ale spoustu věcí okolo, tak třeba nezná ty konsekvence. A když mu to vysvětlíš tak

jako ok, jasně, to jsem nevěděl. Jsou tací, kteří bazírují na slovíčkách, že mu to přijde povzbudit hodnotící je citově zabarvený, nevím jaký. Ano, jako někdy se s tím člověk vzteká, ale v podstatě já jsem zodpovědná za tu relaci s tím, že by to měl zkouknou editor, což se děje, tak ve 40 % případů. Takže v podstatě, když to shrneme, ano, já jsem zodpovědná za to relaci, to, co tam odvysílám.

Píšete si někdy zprávy sama?

Ano, když vidím, že jsou lidi zasekaný, protože natáčeji telefonáty, přepisují něco. V případě takových těch zajímavostí je i mě dost často odpovězeno takovou blbost psát nebudeme, takže jako si to napíšu sama. Myslím si, že ty zprávy psát umím. Jednak délka praxe, ale ono délka praxe neznamená, že tu zprávu umíš napsat. Navíc je v tom obrovská výhoda, že si to člověk píše do pusy. Jo, že prostě tam máš slovní spojení, formulace, jazykové prostředky všeho druhu, který tam můžeš použít a víš, že ti to do té pusy sedne. Může být sebelíp napsaná zpráva od nikoho jiného, ale je třeba napsaná tak strašně kostrbatě, že to nejde.

Kontrolujete si faktickou správnost těch zpráv?

Jo. Tím, že jako mám já hlavně, ty rána, kdy vlastně jsem v kontaktu s tím editorem neustále, když se dohadujeme, aby se nezdvojovaly příspěvky nebo když budou ve zprávách a za 10 minut, by to šlo zase v proudu, tak se domlouváme prostě na nějakou tu formulaci. Za chvíli uslyšíte víc nebo máme podrobnosti. Takže on každý té zprávy prostě vidí. Takže minimum v uvozovkách nějakého chybného zařazení je v tomto případě opravdu minimum nebo to víceméně nehrozí. Přes den je to možná něco jiného, protože tam jsou dva editoři.

Stalo se někdy, že jste něco do vysílání nechtěla zařadit?

Určitě. Jako říkám si, že je teď v současné situaci, bavíme se prostě téměř o konci roku 2022, tak teď lidi trápí prostě základní životní potřeby, to znamená zdražování, peníze. Myslím si, že problémy, který máme my, mají lidi v Evropě ve světě taky. Ale jak se říká, bližší košile než kabát. Takže si myslím, že třeba jaký je HDP na Srí Lance tady ty lidi absolutně nemůže zajímat, pokud to není člověk, který se tou Srí Lanku zabývá nebo má touhu tam žít nebo cokoliv. A někdy se z toho udělá velký téma nebo náš asijský zpravodaj z toho prostě pošle jako obsáhlý příspěvek, který ale tady, pokud ten příspěvek není postavený pravdu, takže je to chytne na první poslech. Tak si myslím, že to je zbytečný a není to proti kodexu. Reflektujete celý světový dění, ale myslím si, že v současné době, kdy lidi začínají přemýšlet vlastně úplně jinak, a tak je to nemůže oslovit.

A stává se někdy, že nějaké zprávy nezahrajete?

Ano. V první řadě jsou buď časové důvody, proto že zprávy nejsou nafukovací – to bývá jako asi nejčastější důvod, proč se to odsouvá. Dalším důvodem je právě takový vnitřní přesvědčení, ten pocit, že tato zpráva těm lidem jako vůbec nic neřekne a že to bude opravdu kulisový poslech, který jde jedním uchem tam a druhým ven. A další třeba to téma je zajímavý, ale ta zpráva nebo ten příspěvek je postavený tak, že je to na úplný přestřihání nebo na úplný předělání, takže ta forma.

Byla nějaká kauza, která se neměla odvysílat?

Úplně konkrétní příklad ti neřeknu, ale spíš mám takový jako zase vnitřní pocit, že do rozhlasového vysílání zpravodajského nebo do zpravodajské stanice nepatří investigativní kauzy, protože investigativní kauzy vyžadují dlouhého obšírného vysvětlování. Něco jiného, když je to v printech. Můžeš se k tomu vrátit. Pokud k tomu nerozumíš, můžeš si to přečíst dvakrát. Smysl to má samozřejmě na zpravodajském serveru iROZHLAS.cz, ale v tom zpravodajství, pokud si to nemůžeš vrátit u relace něco, čemu jsem neporozuměl, tak dochází ke spoustě nedorozumění.

Ta ohlášení, toto uvození toho příspěvku od těch investigativců je udělaný precizně, ale nejde třeba do pusy a ta ohlášení se nesmí měnit, protože pokud je to nějaká kauza, která by hrozila, dejme tomu nějaké, ne trestním postihem, ale pokud by to šlo někam k advokátům, tak oni to mají ve cizelovaný tak, aby se s tím nehýbalo. Ale někdy to je na škodu věci. A pak máš ohlášení čítající 20 řádků, to je minutová zpráva, a do toho máš vyjádření práce státního zástupce: nebudu to komentovat. Takže myslím si, že investigativní ano, ale ne v rozhlase nebo takto, v rozhlase ano, ale ve zpravodajské relaci ne.

Sledujete konkurenci?

Já jsem v tomto hrozně troglodyt a nesleduji. Ono to je daný věkem a zachování duševního zdraví je pro mě daleko důležitější než cokoli jiného. A vím, že ty informace se prostě valí ze všech stran, ať už jsou to veřejnoprávní nebo soukromý média, ať už máš zpravodajský server i rovinu. Takže já se snažím se zachovat nějaký odstup a nesleduji. Ale kolikrát se lidé autem jede dlouho a Radiožurnál ho nebaví. Tak samozřejmě si to překlikáváš na jiný stanice. A zase tady musím říct s hrdostí, že co se týče projevu, tak prostě máme kultivovaný projev, žádný čágo bélo, což prostě mě takto spisovná čeština vadí. Je to prostě generační věc. Já jsem spíš

taková jako tu češtinu mám ráda. Nemám je ráda zaplevelenou. Tady vždycky mě to už je nějaké, to jde úplně jinam.

Vy jste zmiňovala vnitřní pocit, jak ho člověk získá? Může se ho nějak naučit?

Když zmíním čistě sebe, tak je spousta věcí, ke kterým člověk má nějaký dar a ví, že by to dělal dobře. Před X lety jsem říkala, tohle by mi šlo a bavilo by mě to a našla jsem se v tom. Zjistila jsem, že vlastně ten pocit té pipi, že byl naprosto správný a že mi to šlo. Doufám, že mi to jde, a ještě nějaký pátek třeba půjde. Ale je to takový ten faktor X, který neumíš popsat. Samozřejmě, že se to dá naučit, o tom žádná, ale já jsem přesvědčená, že asi k tomuto člověk musí mít nějaký opravdu lehký talent nebo přesně ten vnitřní pocit, který ti dává nejen to, že víš, co tam máš dál nebo jak to máš udělat, ale zároveň ještě k tomu dává ten nadhled. Protože jak já říkám třeba mladším kolegům, kteří jsou vynervovaní z toho, že se přereknou, že něco řeknu špatně. Já říkám — s našimi zprávami nezachraňujeme životy. To, že přečtu čtyři písmenka špatně, z toho nikdo ten infarkt nedostane. Jsme jenom lidi, nejsme stroje, ale rozhodl jsem se celý den.

Máte jako zprávaři nějaké porady?

Bohužel ne, ale ocenila bych je.

A zpětná vazba?

Taky bych ji ocenila. Dřív ta zpětná vazba byla. V ostatních případech vlastně v současnosti. A ono se to vztahuje i na ty porady, který by měly být. Netoužím každý den po hodinové poradě, ale tak jednou za čtvrt roku si řekneme hele, co děláme špatně? Jak to vylepšit? Něco takového. Ještě tak rok, dva zpátky vlastně bylo, že osobní oddělení chtělo nějaký dotazníky a na základě těch dotazníků jsme se scházeli. Ale pak přišel COVID, všechno se změnilo a některý věci vlastně usnuly. Takže já fakt bych tu zpětnou vazbu jako — já netoužím potom aby po každých zprávách za mnou někdo přišel a řekl, ty jsi byla tak úžasná, jak ti to četlo, ale bylo by fakt jako super prostě si říct, co a jak, protože si myslím, že co zprávař to jedna velká individualita. Ono schroustat tyto lidi dohromady je strašně obtížný, protože vlastně jakoby ta korekce není a časem se ty individuality začínají prosazovat vlastně na úkor nějakého společného zájmu.

Já se ještě vrátím ke stavbě té relace, je předem daný počet zahraničních, domácích zpráv?

Jako tento úzus určitě není nebo nějaký pravidlo. Prostě reflektujeme to, co se děje, ať už to je prostě něco důležitého, co se děje právě teď jako aktuální zpravodajství nebo i v rámci

kontinuálního zpravodajství jsou povodně, když je požár v Českém Švýcarsku. Takže tento poměr jako – teď musíš dát jednoho politika a teď musíš dát, Nevím, obecní zastupitelstva – někde teď bude jedna zahraniční. Teď si tam dáme jako tečku, to ne.

Jak zaučujete své kolegy?

Myslím, že je důležité to všichni vnímáme stejně, co je pro to vysílání a posluchače důležitý. Ty hodnoty jsou nějak nastavený – je to hlavně ta veřejnoprávnost, tedy důraz na posluchače, nezávislost a objektivita. Asi v podstatě vysvětluji nebo říkám to, co jsem řekla teďka, akorát je to asi ve zhuštěnější formě. Třeba nedávno přišla jedna nová kolegyně, a ta má ten faktor X, když to řeknu, člověk jí ty věci jednou řekl a ona věděla.

Takže je to zase o nějakém pocitu?

Ano, o tom faktoru X.

Můžete mi ještě jednou říct, jak přemýšlíte nad složením těch zpráv?

Já vím, ale nevím, jak ti to popsat. Víím, v jakém módu třeba jely ty zprávy předtím jako nějaký řazení nebo co se dávalo na to první místo a snažím se toho držet. Ale na druhou stranu každý, i když všichni budeme tvrdit, že jedeme podle kodexu a že jedeme, já nevím, podle jakého prostě redakčního nastavení, tak každý si myslím, že do těch zpráv dává kus sebe a myslím si, že někdo i své pocity. Snažíme se vlastně zachovat ten mód, který je nastavený, ale zároveň do toho, dejme tomu, přidat kus sebe. A my máme jako zprávaři a moderátoři nebo lidi, který prezentují cokoli máme obrovskou výhodu. Obrovský dar, protože nejen, že to přečteme, ale modulací otázku můžeme té zprávě dát nějakou přidanou hodnotu. Musíme si neustále hlídat projev, soustředit se a nedělat chyby v podobě přeréků. Důležitá je i intonace – ani lehkým zaváháním nesmíme dát vědět, co si o daném tématu myslíme.

Podle čeho se rozhodujete, jestli se zpráva zařadí do vysílání?

Vždycky, když člověk je v té práci, tak máš nějaký objem těch zpráv, který tam máš odvyšlat. Pokud se třeba ráno, odpoledne, dopoledne děje něco důležitého, tak ne že to hraješ pořád dokola. Téma je stejný, ale někam ho posouváš, ať už nějakými vyjádřením reakcemi a tak. Takže v tomto je to vlastně jasný. Pokud je to téma hodně závažný, tak je mu věnován třeba daleko větší časový úsek těch zpráv než normálním věcem. A zase jsme u toho časového presu, že ty ostatní se tam třeba nedostanou jenom kvůli tomu, že prostě ty zprávy nejsou nafukovací a stane se, že prostě přebíráš službu, máš tam zprávy, který jsou z rána, na který se jako

neodehrály. Nevíte důvod. Ale třeba já osobně se snažím ty zprávy, který pokud nejsou úplně blbý, nebo opravdu takový jako hodně lokální, že to lidi na druhém konci republiky nezajímá, tak se je tam snažím dávat. A když ne třeba v úplném znění, tak třeba aspoň do těch kratších zpráv, který tam můžeš použít. Prostě to, co se děje. Sice ta zpráva není jakoby fyzicky odvysílaná, ale ta informace tam prostě zazní v rámci prostě toho celkového vysílání.

Příloha č. 20: Přepis rozhovoru – Respondentka 16

Jak dlouho pracujete v médiích?

Asi třicet let, když byly mojí dceři tři roky té starší a je jí 33, takže třicet let.

A jak dlouho je to v Rozhlase?

V Českém rozhlase? To je patnáct let.

A předtím byla i nějaká soukromá média?

Určitě byla. První bylo na severní Moravě ve Frýdku-Místku, rádio Morava, pak to byla televize Kabel Plus v Ostravě. Odtamtud jsem jako krajánek začala posílat natočené příspěvky do televize Nova a Prima, a pak jsem se z Frýdku-Místku, odkud pocházím, přestěhovala do Prahy a zařukala jsem na rádio Alfa, že jsem pracovala v radiu Morava a že bych těm chtěla pracovat a vzali mě. Takže třicet let no.

Jaké je Vaše vzdělání?

Středoškolské s maturitou.

Vy zastáváte pozici zprávařky, můžete mi říct, co to všechno obnáší z Vašeho pohledu?

Jak kdy. Záleží, co se děje, co se stane v domově i ve světě. Adrenalin, když se opravdu něco děje. Strašná spousta informací, které se musí vydělit kolikrát, aby se vešly do stopáže, která je, protože zprávy nejsou nafukovací. A pak to pro mě v Českém rozhlase znamená, že se teda snažím, že veřejnoprávní nemusí být nudná. Já jsem do Rozhlasu nastupovala ze soukromých rádií a první půlrok jsem byla z toho... bylo to pro mě křečovitě ty zprávy. A v těch soukromých je to takový trošku svižnější, jednodušší, opsanější, tak aby to pochopili všichni, i ta paní z Horní Dolní. Což se v Rozhlasu občas neděje.

Jak se to teda dělá, tak, aby to nebylo nudné?

Nejdříve tomu musím porozumět já, jako zprávař a když dostanu podklady nějaký zprávě a nerozumím tomu, tak musím jít za někým, kdo ten podklad udělal a v podstatě i ve spolupráci s ním se to snažit zjednodušit tak, aby to pochopilo i 13leté dítě které poslouchá ČRo, aby to pochopila i 70letá babička. Z mého projevu nemůže být poznat, co si o nějakém tématu myslím. Musíme se taky vyvarovat cizích slov, strašných souvětí, která ani nejdu učíst a jsou k

nepochopení a lidi to přestane zajímat. V novinách si to přečtete, když něčemu nerozumíte, ale v tom rádiu to zazní a pokud to nezaujme, lidi to nepochopí.

Vy jako zprávaři pracujete v newsroomu, můžete mi popsat z Vašeho posledu tu strukturu? S kým nejčastěji spolupracujete?

Nejčastěji s editory, pod kterými jsou samozřejmě děčka a zetka – domácí a zahraniční zpravodajové, kteří jsou první, co se dostanou s tou zprávou do kontaktu a už se zpracovává dál od toho domácího nebo zahraničního reportéra nebo reportéra z terénu. Probíhá schvalovací proces přes koordinátory a editory a teprve potom se to v ČRo dostane k tomu zprávaři. A je to tam tak zařízeno, že až je to podepsáno od toho editora, tak to jde do vysílání.

Takže zprávař je ten poslední, kdo jde s tou zprávou ven?

Ano, My jsme ti, kteří jdou s kůží na trh. Ti posluchači si zpravodajství často spojují jenom s našim hlasem a nevidí, kolik lidí se na přípravě podílí. Když se něco pokazí nebo se řekne špatně, tak ti posluchači nevidí to, co je všechno za tím zprávařem, on si myslí, že si to zprávař někde vezme a jde to přečíst.

Říkala jste, že jste pracovala i pro soukromá média, tak jestli to jde nějak srovnat nebo je to pro vás rozdíl ta práce pro veřejnoprávní a soukromé médium třeba v tvorbě zpráv?

V těch soukromých to běží rychleji a nejde to tak do hloubky, není to až tak zpracovaný téma, takže když se něco stane, ve veřejnoprávní se to víc rozebere do hloubky, je na to víc lidí, jsou zpravodajové po celém světě, kdežto soukromé médium nemá tolik zahraničních zpravodajů nebo reportérů třeba i u nás, tak je tam. Je to víc o té práci zprávaře v newsroomu, taky tam má k sobě nějaké lidi, ale ten rozhlas je nejvíc. Někdy je to i na mě strašně lidí na všechno, a ne vždy je to ku prospěchu.

Zažila jste někdy politický tlak? Ať už ve veřejnoprávním nebo soukromém médiu?

Ne. Musím říct, že i kdyby byl někde nějaký nátlak, tak ti novináři se nenechají do toho dotlačit. Ani v tom soukromém médiu. Ale taky to bylo v té době, kdy to ještě tak nebylo, teď bohatí podnikatelé vlastní média., nebylo to tak o tom.

Máte nějakou představu o cílovém posluchači?

V podstatě ano, protože to za ta léta vím, kdo poslouchá ČRo, kdo poslouchá radši soukromé médium. Dokážu si představit tu škálu lidí od nějakých 13-14, což vím, že máme takhle mladé

nadšené posluchače, ale až třeba po 70leté babičky a dědečky, kteří tomu veřejnoprávnímu rozhlasu věří, protože teď je jich hodně, a ne všechny o tom informují tak, jak mají.

Snažíte se teda tomu přizpůsobit relaci?

Tam jde o to, že já si myslím, že ve zpravodajství se to úplně přizpůsobovat nedá, zpravodajství se podřizuje tomu, co se stalo a podle toho běží ten den ta relace. Nějaká zpráva se prolíná celým dnem, protože je to hodně zásadní, takže já nejedu do práce s tím, že bych si představovala, o čem ty zprávy budou, to vůbec. Já jedu do práce s tím, že vím, co se děje, co se stalo a vlastně si tu představu dělám, ale podle situace, co se opravdu stalo.

Jak vypadá Vaše běžná směna? Co uděláte jako první, když přijdete do práce?

Nejdřív kafe. A vlastně předání směny s předcházejícím kolegou nebo kolegyní, protože do té práce už jedu. už to poslouchám v autě celou dobu, abych věděla, do čeho jdu... ale ono se to zpravodajství nedá vypnout v hlavě ani když máte volno, když tím teda žijete, takže tak zhruba vím, na jakou směnu nastupuji, střídám kolegu/kolegyni a proběhne taková rychlo porada, co se ještě dá k těm událostem očekávat, co se stalo, co jsme vysílali, co jsme měli, co se povedlo a co se ještě za ten den bude vyvíjet, předpokládané situace. A do toho samozřejmě potom přichází ty nečekané, to se musí do těch zpráv taky vměstnat, když se stane něco neočekávaného. Někde něco bouchne, stane se vážná nehoda, která si zaslouží pozornost veřejnoprávního média, tak kolikrát se to téma, které doteď běželo posune a přebije to jiné téma. To je přesně ten adrenalin, že nevím. Nastoupím do práce, myslím si, že bude pohodová směna, že se toho moc neděje ten den a odcházím nabytá několika informacemi, který bych si vůbec nevymyslela, který by mě nenapadly.

Vy jste zmínila tu mini poradu. Chápu, že je to jenom předání směny, ale máte jako zprávaři nějaké porady obecně?

Tak v ČRo moc ne, zatím. Teď jsme teda dostali, že se sejdeme s naší ředitelkou zpravodajství po delší době. Jestli třeba jednou za rok? Že si řekneme, co se povedlo, nepovedlo, co je potřeba do budoucna zlepšit, kam bude směřovat Český rozhlas. Ale v podstatě na úrovni editorů, zprávařů v newsroomu, to probíhá několikrát za den, když se něco děje.

Sledujete, co se děje u konkurence, respektive v jiných zpravodajských médiích? Zajímá mě to během směny, jestli to sledujete, co se kde děje?

Tak určitě projíždím všechny weby, protože zprávy mají půlhodinový interval, tak mezitím projedu ostatní weby, co kde píšou třeba o té samé události, co vysíláme my. Mám samozřejmě, tím že jsem byla v těch médiích hodně, tak mám kolegy, takže občas si i sdělíme nějaké info navzájem, že se to v některých případech, kdy se opravdu něco stane, nebere jako úplná konkurence, naopak spíš si řekneme, ano vy jste měli tohle, my jsme měli tohle, dobře... dá se tam najít i určitá míra kolegiality.

Mimo tu směnu? To jste už říkala, že to posloucháte v autě, ale třeba i jestli doma si pustíte jiná rádia nebo je to spíš televize?

Většinu zpravodajství z televize večer, pokud nejsem v práci, tak se někdy snažím to úplně vypnout. Pro zachování zdravého rozumu. Někdy si ze zajímavosti a ze zvědavosti pustím nějaké soukromé médium, když se něco line. Někaká velká událost, která trvá několik dní, tak mě zajímá, jak to zpracovávají ostatní média.

Podle čeho si vybíráte, jakou zprávu do toho vysílání zařadíte?

Podle té aktuálnosti. Sazím hodně i na ten cit, i na tu skladbu zpráv, aby nebyla celá relace těžká, třeba jenom ekonomická. I když třeba je nejvíc důležitých zpráv ekonomických, tak si myslím, že to je těžké pro toho posluchače poslouchat v rámci těch 6 minut, takže se snažím nějakou tu půl minutku, tři čtvrtě minutku to odlehčit tečkou nebo něčím trošku odlehčit, když je někdy den se spoustou těžkých zpráv. Ale úplně vlastně nemůžeme jenom podle nálady si to sestavit ty zprávy, musí tam být nějaká důvěra mezi tím zprávařem a editorem, že kdybych si to udělala jenom podle nálady, tak by to mohl být taky průšvih. Jako nějaká zodpovědnost, informovanost, tam musí být a podle těch událostí. Proto mě to zpravodajství baví, že si nemusím nic vymýšlet, že informujeme lidi o tom, co se skutečně stalo.

Zmínila jste ten cit, vlastně ten zmiňují všichni zprávaři. Tak mě zajímá, jestli byste to dokázala nějak popsat, co ten cit jako je, co za tím stojí?

Tak samozřejmě někdy vznikne dohad s editorem, mezi zprávařem a editorem, že zprávař cítí, hodit zprávu na tzv. otvírák něco jiného než ten editor, a potom je to o té komunikaci a o té argumentaci, proč dát jako jedničku zprávu tu nebo tu, což se někdy stane, že můžou mít i dva zprávaři jiný názor, tak ano, může to být o tom citu, ale zase nemůže jít o úplně zásadní zprávu, když nadhodím... kdyby hořelo Národní divadlo, tak nikdo nepochybuje o tom, že by to byla

zpráva číslo 1. Ale někdy jsou dvě zprávy na plus mínus stejné úrovni, tak je to někdy jedno, jestli to bude 1 nebo 2, ale někdy vznikne spor a může to být, že editor si myslí něco jiného, zprávař si myslí něco jiného. Jsem právě, když jsem kdysi dávno začínala tady před 15 lety s Martinem Křížkem ve dvojici, dělali jsme spolu rána, tak jsme se výborně doplňovali. On neměl zkušenosti ze soukromého rádia a já jsem přišla ze soukromého a výborně jsme se doplňovali.

Já jsem uměla udělat headline, říká se v soukromých rádiích, headline by neměl být delší než propiska, a tady jsem přišla a headline měl souvětí. To jsem říkala, to přece není headline! Takže jsem fungovala jako takový zkracovač a urychlovač, že se tam tím pádem vejde víc zpráv, protože je tam časový limit, takže jsme se velmi dobře několik let doplňovali. Když byla nějaká zpráva složitě dlouhá, tak jsem to zkrátila a udělala headline a on zase překládal ty zahraniční nebo se vyznal v těch válečných věcech a procestoval kus světa, takže jsme se v tom velmi doplňovali. To se dobře střetlo veřejnoprávní a soukromé médium.

Vy jste zmínila, že se někdy stane, že jsou zprávy na stejné úrovni důležitosti, dejme tomu regionální nebo nějaká kultura, tak podle čeho rozhodujete, co si tam zařadíte?

Tak může to někdy být, že to může ovlivnit. Ale taky se dívám na to zpracování, jak vypadá to ohlášení, jak vypadá ten zvuk, který na to navazuje.

Taky ta forma toho, jak to někdo udělal?

Ano. A může to být zdánlivě třeba nějaká blbost, ale když je hezky udělaná, tak zaujme. Tak vždycky zaujme.

Takže je to víc o zpracování než o tématu?

Ano, pokud to není něco zásadního, tak určitě. Může být zajímavé téma, které v uvozovkách někdo tak pokazí, že se to vysílat nedá, tak to tam prostě nepůjde a třeba je to tomu zprávaři líto, protože je to hezké téma, ale není dobře uděláno. Takže někdy ano, a to mě pak mrzí, že je to hezké téma a nedokázal to tam někdo dobře zpracovat, není to dobře udělaný, tak to tam zůstane v podstatě ležet, což je škoda, protože taky někdo vynaložil tu práci.

Asi mi je jedno, z jakého to je kraje, pokud to zaujme. A projíždím to vždycky všechno, protože třeba potom večer, když opadne všechn ten shon, tak je prostor večer tam dávat ty odlehčenější věci, nebo přes víkend. Tak hodně se v těch regionech koukám, co by zaujalo, co... co mě zaujalo, ano, taky to dělám podle toho, co mě zaujalo a myslím si, odhaduji, že by to mohlo lidi zajímat. A třeba i regionální téma se může dotknout jiných regionů, pokud je to

zajímavá věc. To neznamena, že když to vezmu z K. Varů, tak. ano, některá zpráva z KV nebude zajímat někoho na severní Moravě, ale jsou i regionální věci, které můžou fungovat podobně v krajích a pak jsou zajímavé.

Jak vnímáte míru Vaší autonomie? Třeba ve srovnání se soukromým médiem, jak moc třeba komunikujete s tím editorem a jak Vám do toho zasahuje?

Na Radiožurnálu jak který.

Takže je to víc o těch osobních vztazích?

Ano, každý editor má jiný přístup, samozřejmě zpravodajství je taky hodně o dohadování a kolikrát o nervech a o hádkách s tím editorem, je to tak. Ale když z toho pak vznikne dobrá věc, tak to k tomu zpravodajství patří. Ne vždy se všichni shodnou, hlavně teda v situacích, kdy jim něco hoří, potřebuje se to udělat hned, zpracovat hned a taky někdy editor v rychlosti schválí něco, kde může být něco špatně, všichni jsou jenom lidi, takže někdy je to o dohadech. Je to hodně o dohadech, kdy některý editor to nechá na tom zprávaři vyloženě a třeba by zasáhnul až bude průšvih, taky jsou. Jsou tam různí editoři a různí zprávaři.

A jak je to konkrétně u Vás?

Většinou mě nechávají, mám ten pocit, že si to tak nějak... Pokud si já nejsem něčím jistá, tak se radši toho editora taky zeptám, někdy zvažuji, jestli tohle dát úplně nahoru nebo to dát jako třetí zprávu, tak se ráda poradím, protože někdy v tom fofru si tak jako řeknu, jestli jsem neulítla, jestli jsem tam neměla dát ještě tohle...? Takže nemám s tím problém poradit se nebo když mi editor řekne, ať tímhle nezačínám, tak pokud si myslím, že má asi jako pravdu, tak souhlasím, ale taky někdy jako zprávaři bojujeme, taky.

Píšete si někdy zprávy sama?

Ano.

A kdy se to děje?

Já jsem na to zvyklá v podstatě často. Já jsem rychlejší, než když na to mám kolikrát čekat. Ne vždycky, jo. Ale já jsem zvyklá si to okamžitě rychle, když vyjde flash, si to během minuty napsat.

Vždy to pak kontroluje editor?

Někdy ani ne, když je to v té rychlosti. Takže někdy až zpětně a potom se to teprve, jak se ta zpráva rozšiřuje, tak už se to potom zadává oficiálně, ale mně se stává často, že si ty zprávy píšu.

Stane se i někdy, že když si třeba vyberete něco třeba v ČTK, třeba nějaká tečka, že si říkáte, že se Vám to líbí a napíšete si to sama?

Jo, taky. To většinou spíš, když jsou ty služby pohodovější, nic moc se zpravodajsky neděje, je to víkend nebo sváteční den a v podstatě, dívám se do naší nabídky a není moc co z čeho vybrat, tak se dívám do té četky a vyzobávám si ty pěkné věci, které by se daly na to tečkoidní, na tu tečku zpráv použít.

A to někdo kontroluje? Editor?

Já se s ním někdy domluvím, že jsem si to napsala, ať se podívá a on řekne ok, v pohodě. Ale někdy to ten editor nestíhá. Ale dělávám to, jsem na to zvyklá ze soukromých médií, že jsme si to psali sami a dělali sami ty zprávy.

A tam jste měli nějakého editora?

Měla, ale všechny ty psané zprávy si dělá zprávař sám. Takže jsem na to byla zvyklá. Tvorba headlinu, ohlášení, jak má vypadat ohlášení, tak to si v soukromých médiích dělají zprávaři sami.

Dostáváte nějakou zpětnou vazbu? Ať už pozitivní nebo negativní a klidně i v rámci newsroomu...

To bohužel ne, no.

Ocenila byste, kdyby nějaká byla?

Určitě. V tom Rozhlase je pozitivní zpětná vazba velmi vzácná, samozřejmě když se stane průšvih, tak je to okamžité, ale to musíme vědět okamžitě, pokud je něco špatně, abychom v tom nepokračovali, to je jasný.

A třeba od editorů?

Tam v podstatě, pokud není žádná zpětná, tak je to v pořádku.

Vybavíte si nějaké téma, která byste třeba Vy do toho vysílání nezařadila do té relace, nebylo třeba proti kodexu, ale přišlo Vám, že by to Rozhlas neměl dělat, protože se to tam nehodí?

Nějak zásadně ani ne, protože... Pokud se něco stane a máme to ověřeno z několika zdrojů, stalo se to. Tak my jsme tam od toho, abychom lidi informovali. Asi nemám problém s tím, něco odvysílat. Asi nejsme hyeny a nebudeme vysílat zprávy, sekce hyena se tomu říká na soukromých TV, ale tomu se Rozhlas automaticky, bych řekla, vyhýbá. Že ta etika tam prostě musí fungovat, ten cit a tyhle věci, takže s tím já nemám problém v Rozhlase, tam se tyhle věci nedějí

V Rozhlase se všichni musíte řídit kodexem. Ovlivňuje Vás to nějak i v osobním životě, v tom smyslu třeba při používání sociálních sítí?

Nekomentuji nic politického na soc. sítích, protože to ani nesmím, ale nějak mě to neomezuje, mně to nevadí, já nepotřebuji ten názor někde šířit úplně, aby to ta komunita těch x lidí... nepotřebuji. Když si potřebuji s někým o něčem popovídat, tak si povídáme v soukromí.

Jak Vás ovlivňují deadlines? Jste hodně pod tlakem v práci?

Hm, někdy zbytečně jo, a to mi vadí. Někdy mi to vadí, když je to zbytečně a je na to čas a ono to tam ještě tři minuty před zprávami není, tak to mi vadí, to se pídím potom, proč to tak trvá, když to skončilo už před 3 hodinami, proč... To mi vadí. Když samozřejmě něco dvě minuty před zprávami vybuchne, tak je jasný, že to dostanu až do studia a že to vidím až z rychlíku, ale nemám to ráda. Já si ty zprávy ráda přepisuji. Jak mně to vyhovuje, protože když pak dostanu a stává se to, že čtete a přijde editor a já vůbec nevím, co mi podává, no a teď to čtu a úplně se hrozím toho, co to čtu, ale nemám jinou možnost, když během červené on tam vejde, tohle mi dá a řekne, tohle čti. Tak to přečtu a pak vylezu a řeknu, tak takhle ne. To by se třeba nic nestalo, kdyby to půl hodiny počkalo. Ta forma, jak to někdo píše, mi vadí. Ta složitost, to tak je no. Ale všichni jsme se to učili. Já to беру tak, že se to ty lidi musí naučit.

Přemýšlíte na zprávami od relace k relaci nebo třeba dvě tři relace dopředu?

V podstatě od relace k relaci, průběžně, ale když se mi něco posouvá, že se to nevešlo z časových důvodů, že to vždy přebije jiná událost, tak třeba nějakou hezkou zprávou pořád tlačím před sebou a čekám až se to trochu uvolní a vejde se tam. Takže nějaký nástřel zpráv si dělám, ale v podstatě od relace k relaci a musíme být schopní to okamžitě změnit, kdyby se

cokoliv stalo. Takže není to tak daný, když je třeba půl třetí a já si tam už nahodím čtvrtou, pokud by se něco stalo, tak okamžitě letí všechno během minuty pryč a ty zprávy budou vypadat jinak.

Je nějaký určený počet, jestli musí být zprávy z domácího, ze zahraničního, z ekonomického?

Ne, ne, já to dělám podle sebe, nikdo mi neřekl... Většinou se začíná domovem, ten domov je pro nás bližší, tak už kvůli tomu. Tady není výjimkou v Radiožurnálu, že se začíná zahraničím, pokud se něco děje, protože ta situace je taky teď ve světě pro lidi zajímavá, takže není nějaký úzus, kolik, kterých zpráv mít, a tak já to taky tak беру, podle toho, co se ten daný den děje a může být třeba ¾ zpráv zahraničních, pokud je to zajímavější třeba viz Ukrajina, tak pak se vejde jen dvě, tři zprávy z domova. Nikdy mi nikdo neřekl, že tam musím mít třeba tři zprávy z domova, dvě ze zahraničí a dvě z vědy.

Sendvičová metoda – dodržujete ji?

Já, asi u něčeho mi to nevadí, ale u něčeho nevím. Ta zpráva proběhne jenom dvakrát a nic se neděje. Nevím, nevím. Ale u něčeho mi to přijde, že to je v pořádku, že by se to mělo takhle skládat, takhle řídit. Já to tak opravdu, většinou podle toho, co to je za událost, co k tomu máme a jsme taky vázáni tím materiálem, co máme k té dané situaci. A jako to neberu jako úzus, ani jako jestli se má nebo nemá, prostě se fakt řídím výběrem, co tam je na výběr a jak se to dá poskládat.

Jak by podle Vás měla vypadat dobrá relace?

Dobrá relace... To určují události. Takže když k těm událostem zajímavým, které stojí za to vysílat, máme ty informace, tak pak se to pracuje jedna báseň, pak je to. když k tomu máme, když se to dá rozvinout, když v některý zprávě mám ještě jakoby pokračování, tak to mě baví. A vývoj, když se to opravdu vyvíjí, někdy se to povede, a to se pak i dobře vysílá. Když se něco takhle něco děje a šlape to, tak mě to hrozně baví ta služba.

Jaké vlastnosti by měl mít dobrý zprávař?

Musí ho to zajímat, ta situace, co se děje doma i ve světě. Musí mít přehled, to určitě musí mít. Já si myslím, že je dobré porovnávat a sledovat konkurenci, musí mít dobrý projev, musí je to bavit, musí být rychlý, svižný, umět reagovat, ale to se tou praxí cvičí.

Můžete mi ještě jednou popsat, jak uvažujete nad skladbou nebo nad vytvářením té relace?

Podívám se do nabídky, přijedu do práce zhruba s tím, že vím, co se zhruba děje doma nebo ve světě, jsem v obraze podívám se do naší nabídky a podle toho., a taky samozřejmě jsou témata naše, naše investigativní, co máme, co jsou dobré věci, takže i od toho se to odvíjí, no a samozřejmě poslední dobou jsou prioritou ty zprávy, o čem rozhoduje vláda, co bude, co se týká pomoci lidem, to zajímá celou republiku, pak tam musíte mít nějakou protiváhu, opozici, tak takhle když to na sebe navazuje, ta skladba těch zpráv, tak mi to přijde v pořádku. V podstatě mám třeba dojem, že ze světa jsem lidem ten dnešní souhrn nabídl, tak se potom podívám na nějakou úplně jinou než politickou zprávu ze zahraničí, aby se to trochu nařadilo něčím zajímavějším, a pak tam může být nějaká důležitá regionální tečka. Něco takového, co zaujme, ale co je třeba důležité pro ten daný kraj a může to inspirovat ostatní kraje.

Chcete ještě něco dodat k tomu výběru a uvažování nad těmi zprávami, co jsme nezmínily?

Je to hodně o lidech, ten odchod z práce hodně záleží na tom, jaká ta směna byla, jak kdo spolupracuje, kdo je a není ochotný. Já jsem strašně rychlý člověk, proto dělám zpravodajství, točila jsem publicistiku a Občanské judo, dělala jsem v Černých ovčích, vrtat se 14 dní v jedné věci už mě potom fakt nebavilo, už to ubíjelo. Takže já jsem takový ten akční člověk, co se stane, dělej, dělej, jedeme, jedeme, volej, máš to? A jedem! A jsem velmi ráda, když to šlape a když to máme. A když ty zvuky jsou a když to přibývá, tak odcházím domu s tím, že to bylo super, ale to je hodně o lidech to zpravodajství, protože není hvězda ten zprávař, ale celý ten newsroom, když šlape, když funguje, tak je to super. Naopak, když potom zprávař nemá dobrý den a pokazí to někomu, celému týmu, který na tom pracuje, což se může stát i zprávaři, tak to mě potom velmi mrzí. Když to pokazíte, nějakou důležitou věc, několika lidem, může se to stát.

Příloha č. 21: Přepis rozhovoru – Respondent 17

Jak dlouho pracujete v médiích?

Jsem zaměstnaný od 2013 na Plusu. Předtím jsem šel z elévu a z Rádia Česko. Myslím, že to byla na začátek jako slušná škola. Asi největší, co jsem tady jako v rozhlasu dostal. Pak když jsem byl zaměstnanec, tak jako tady máš zprávy a dobrý.

Pracoval jste vždycky jenom v rozhlasu?

Ano, já jsem čistě rozhlasový.

Jaké máte vzdělání?

Já jsem bakalář mediálních studií.

Co všechno obnáší práce zprávaře?

Přijdu do práce, přihlásím se do redakčního systému a zjistím, co se ten den stalo. Začnu pomalu a jistě třídím nejdřív jako základní – domácí i zahraniční události, regionální a potom nějaký, podkategorie, to jsou nějaký tematické okruhy, co dělají většinou z domácí redakce na nějaký svoje téma a k tomu mají prostě 2 3 zprávy, tak to prostě máme speciální balíčky, kolonky prostě. Tak si tam máme, já nevím – jednání bankovní rady český národní banky, průzkumy a prostě různý takový ty věci, co se prostě zpracovávají. No a vlastně se musím kouknout, co mají v proudovém vysílání, že vím. A podle toho také zjistím, jak oni mají třeba řazení těch důležitých událostí, jestli to je víc jako o zahraničních událostech nebo víc jako o domácím. A musím to složit tak, abychom jsme se nějak jako nedublovaly prostě, že když jde o 6:08 zpravodaj ze Spojených států. Aby to prostě se tam jako nedublovalo nebo když jde domácí příložník s nějakým souhrnem z vlády nebo ze sněmovny. Má tam třeba 3-4 zvuky buďto máte zpráv nebo různě z nějakých jako hrubáčů, tak si musím pohlídat, aby nezahrál ve zprávách ten samý zvuk, co bude mít ten příložník. Nic jako složitěho dodržet stopáž. Tak dá říct, že vlastně toto, co jsem vlastně popsal, dělám tomu rannímu zprávaři, to základní třídění. Že musím koukat do proudu, to platí i o tom nočním vysílání. Že prostě ten noční editor si tam dává témata, příspěvky nebo různé příložnické vstupy.

Tak je může reprízovat i v tom nočním vysílání, tak si musím dávat pozor, abych tam neměl třeba toho redaktora nebo to samý téma, nebo když už, tak to mít třeba jenom ve čtený verzi a odkázat podrobněji, že to bude potom na nočním Radiožurnálu. Prostě v této půl hodině. A

když vlastně přijdu po někom, tak ta předávka, tam je to o té předávce, že ten přede mnou mi řekne nějaký ty nejdůležitější události, ty témata, co je třeba nového, když třeba, měl službu v odpoledne, změnilo se to a to, jsou tam k tomu dva nový zvuky. Ale třeba v zahraničí se stalo., auto vlítlo někde na náměstí do toho a tsunami támhle někde.

To je prostě ta předávka. Stejně jako potom to zorientování se, co se dělo, tak to většinou člověk na to koukne do té nabídky. Už jako když už ten člověk jde, nejde poprvé, tak už prostě ví, co a jak.

Vy jako zprávaři pracujete v newsroomu, můžete mi popsat hierarchii z Vašeho pohledu?

Na Radiožurnálu je pro mě důležitý ten editor, co se týká zpráv, vím že jako přes den mají to rozdělený proudy, zprávy...Já dělám hlavně noční. Občas jsem měl i nějaký ty odpolední, takový ty, co jsou ty osmnáctky a tamto vlastně bylo stejný. Pro mě byl ten určující hlavně ten radiožurnálový editor, co se věnoval zprávám. Takže de facto s ním si řekneme na začátku nějakou základní zase, dělo se to a to, budeme hrát to a to. V osmnáctce prostě tam je to většinou jasný, že ty balíčky, co se dělají s nějakým jako od redaktorů na pusu nebo s nějakou montáží, co je s ohlášením/odhlášením, tak to prostě většinou jde do té hlavní relace a potom jako se to nějak jako recykluje dál a dál, takže to je pro mě ta hlavní styčná osoba. Nu a vlastně v tu chvíli se někomu jinému zodpovídat nemusím. Pokud tam není, tak je to ten šéfeditor Newsroomu. A jinak pro mě nejsou vlastně nadřizení, co se týká. Tak pro mě asi nejsou. Co jsou tam ti koordinátoři domácí nebo zahraniční. Tak jako si většinou řekneme, hele budeš mít zvuk nový k tomu a tomu.

A zadáváte to třeba vy sám?

Spíš, když vidím, že to tam není, vím že to je v agenturách. Ono je to většinou takový, že se to tam objeví za chvíli do půl hodiny jako. A když vidím, že to tam jako furt není, tak se jako ozvu tomu koordinátorovi, ale je tam prostě nějaká tam událost buď ze zahraničí, nebo z domácího, tak řeknu, hele nemohl byste mě napsat nějakou aspoň čtenou nebo něco.

A buď on se ozve, jo, jo, už se to píše, anebo to zadá a bude k tomu třeba i zvuk mluvčí. Někdy mi ale přijde rychlejší, když si tu zprávu napíšu sám. Hlavně v případech, kdy se stane nečekaná událost a já s tím můžu jít rychle do vysílání.

No a podle čeho si vybíráte jakou zprávu do vysílání zařadit? Co je pro Vás důležité?

Většinou to je jasný jakoby podle těch důležitosti těch událostí v tom, kterým dni. Dneska třeba byly v noci volby do kongresu a dneska se toho ani moc nedělo, takže když se toho moc neděje,

tak ty relace jsou spíš. to co tam zrovna je, co se ten den děje. Takže to jsou ty hlavní, událost v zahraničí, hlavní, co se děje z domova, takže si umím představit, že večer, když jdu na noční, tak už budou jasný nějaký hodně konečný výsledky těch kongresových voleb, už bude jasný, kdo má většinu ve sněmovně reprezentantů, kdo má většinu v senátu. Jak je to s guvernéry. Protože třeba teďka ráno to je hodně takové – volilo se, hlasy se sčítají, průběžný výsledky jsou takový a takový. To byla hlavní zpráva ze zahraničí. Z domova bylo, to bylo spíš takový suchý, že vláda bude jednat o zrušení nějakých starých zákonů. Na vládě bude, že když pojede vlak s nějakými energetickými surovinami, tak jsou to takový, většinou je to, vláda, sněmovna, senát. zas je ta hierarchie, jak to jde v té domácí politice, jde to prostě od vlády, sněmovna, senát. A potom když měl být vlastně soud o Janouškovi, o kterým měli rozhodovat, jestli mu uznají ukončení trestu nebo nějaký přerušení. Tak to je jedna z těch zpráv, která bude hodně nahoře. Takže takový ten top, Kongres, válka na Ukrajině – to se drží od února v top trojce furt.

Vidíte v tom třeba nějaký rozdíl, že dřív bylo na otvíraku domácí zpravodajství, ale s válkou na Ukrajině se to změnilo?

Tak on byl předtím COVID, takže ty poslední tři roky byly takový specifický situace.

Takže je to podle toho, jak je to důležité? Aktuální?

Jo, přesně tak. Nedám tam. třeba na poslední noční byla aktuální zpráva, že v Rokytnici v Orlických Horách jim přerušili dodávky teplé vody, tak to se třeba drželo. jako třeba regionální věc, tak to se držela hodně vysoko, protože to má souvislosti s drahými energiemi nebo podobně. Podobná zpráva byla s Bruntálem, kdy jim tam ze dne na den, z hodiny na hodinu zrušili teplou vodu a topení, tak to se samozřejmě. byť je to regionální věc, ale souvisí s celospolečenským dopadem, i třeba s celoevropským, tak se to drží hodně vysoko.

Jak má podle Vás vypadat dobrá rozhlasová relace?

Blbá relace vypadá tak, že tam je jedna nebo dvě důležité věci, typicky jsou to víkendové relace nebo sváteční. Věci, který když člověk odvysílá, tak je vidět, že je ani vědět nemusí nebo buď to jsou jasný průběžný věci, co se dějí rok, co rok nebo... jsou tam hodně takový tečkový témata. Nevím, jestli to je tím, že se tady nic neděje nebo že to lidi neuměj vytáhnout z těch běžných věcí jako ty důležité témata, který by měly být zajímavá. Ale nakonec tam spadnou takový témata, který jsou těm redaktorům bližší. ale daly by se zahrát spíš o víkendech. Takže dobrá relace je, když je tam válka na Ukrajině, jedná sněmovna, byla rada Český národní banky o úrokových sazbách.

Takže když tam jsou důležité věci pro lidi? Nebo co je ta důležitost?

To je dobrá zmínka, že je to pro lidi. Když to, co se děje ve sněmovně, na vládě, je potom důležitý pro lidi, samozřejmě jako volby do Kongresu asi pro nás nejsou jako úplně důležitý. Že to asi tady nebude mít dopad, jestli bude ve sněmovně reprezentantů většinu demokrati nebo republikáni, jaký guvernér vede támhle jaký stát, ale je to z toho celkový dění asi to nejzajímavější. Děje se něco v nejbohatší zemi na světě, která je jednou ze zemí, která má jaderný zbraně, ovlivňuje ekonomiku na celém světě, potažmo i u nás. Je to nejdůležitější vojenský spojenec. Tak to asi nedám nakonec. Je to nějaký obraz o politickým rozpoložení, a to se může odrazit v zahraniční politice, v mezinárodních vztazích a tak, proto se třeba ten Kongres jede takhle vysoko, byť bezprostředně pro ty lidi tady to nemá úplně význam. Možná budou mít levnější plyn nebo tak... ale z toho globálnějšího pohledu je to důležitý.

Nejlepší relace je ta, že se tam nevejdou už jiný důležitý věci, že je to tak nabouchaný, že musíte vyhodit zprávu, která by normálně byla v top trojce třeba nebo někde vysoko uprostřed té relace, tak to je nejlepší relace.

Vybíráte si zprávy někdy i podle toho, co by Vás bavilo v osobním životě? Podle čeho se v těchto případech rozhodujete?

V situacích, kdy není úplně co hrát, je tam přesně přetlak těchto obecných zpráv, takže potom, když vidím z regionu, vím je tam třeba dostavba dálnice D35 ve východních Čechách, tak dám jí spíš než o tom, jestli se někde pokřtily varhany támhle v Plzni nebo že byla úroda v jižních Čechách nebo na severu Čech, jo. A kdybych se měl rozhodnout mezi dvěma regionálními zprávami, tak jako ano, asi spíš si tam dám nějakou, která je mi územně bližší.

Protože odtamtud pocházíte?

Jo, mám tam babičky. Jezdím tam furt, je to takový druhý domov. Takže když tam vidím dostavba dálnice D35, tak přesně vím, co to je.

Umíte si líp představit třeba místo a lidi, kterých se to týká...

Ano, přesně tak. Potom třeba tu jinou regionální dám v jiné relaci. Ale když ji tam vidím, jak přiskočí během dne, tak pokud už jsem měl zařazenou jinou z regionu, tak nemám problém ji vyměnit. Tak tu, co jsem měl předtím, dám prostě později. Anebo dva tři roky zpátky, byl závod Formule 1 a byl závod víkendový a v podružný soutěži ve Formuli 2 se zabil mladý kluk, byla to velká bouračka. Bylo to sotva ve sportovních zprávách, ale já jsem šel prostě za, byla sobota

nebo neděle ráno, šel jsem za sportákem, ať mi udělá toho pána, co se zabil. a on byl rád, že někoho vůbec ta zpráva zajímá. Takže na Plusu zazněla konkrétní vyžádaná věc z mého osobního zájmu, jinak se to moc neprojevuje. A vlastně ještě možná na Radiožurnálu, to se týkalo zase sportu, v americkém fotbalu je hráč, kterému je 44 let, vyhrál 7x ligu, je to hvězda největší, měl ohlásit konec kariéry, takže událost jako hrom – on teda hraje dál – je to i díky nějaký dietě, je mu jak o 15 let míň. Tak jsme prostě zase se sportákama řešili, co ten Tom, napíšete mi ho, nebo jak to je? Takže pak v 11 večer zaznělo i v titulcích, hráč Tom Brady, vítěz 7 Superbowlů, ukončuje nejspíš kariéru. Tak to byla ještě jedna věc, co ovlivnila znění, byť sportovní rubriky, ale bylo to něco, co je nějakým osobním dopadem.

Zajímá mě řazení zpráv. Kdo rozhoduje o pořadí, kdo je zodpovědný za ty zprávy ve výsledku?

Editor mě sprdne, když to udělám blbě, takže asi editor. Já to samozřejmě musím hlídat, aby to dávalo smysl. Aby ta zpráva, která teďka v té Rokytnici, abych druhou noční po sobě přišel a už se to hrálo minulou noc a já jsem tam měl zprávu, která vypadala úplně stejně jak kdyby se nic nezměnilo, tak musím hlídat tohle. Já jsem si to moc nečetl, prostě jsem si to zkopíroval z nějakého souhrnu domácího. a editor se ptal —hele četl sis to? To jsme vysílali včera! A já zase, vždyť to měli v osmnáctce, vzal jsem to, co jste vysílali tři hodiny předtím.

A on, že to tak nemůžu říct, že to dělal někdo jiný. Takže jsem za to zodpovědný já, ale kdyby se tam odvysílalo něco špatně, tak za to může editor. Takže drtivá většina i to řazení, je na tom zprávaři.

Jaká je podle vás míra vaší autonomie?

Moje práce je spíš o přepisování, než abych psal něco svého. Něco čerstvého, co vyšlo chvíli před zprávami a mělo by to tam být, tak to si musím napsat sám, než to proleze tím schvalovacím kolečkem, zetko to napíše, koordinátor to schválí... tak to si dopíšu sám. Z ČTK nic jako, většinou se to dá vzít tak, jak to tam je nebo si to napíšu tzv. do pusy, aby tam nebyly ty knižní výrazy. A v drtivé většině je to spíš o přepisování. Začíná to překlapy přes opakující se slova, přes vyšinitý vazby, nelogický vazby. Když si to přečtu nahlas, tak to vyleze. chce to nějak přeskládat, editor na to koukne. Buď to nepřepíšu a editor mi to omlátí o hlavu, že jsem to evidentně ani nečetl. tak pak to musím narychlo ve studiu poupravit. Takže je to spíš o tom přepisování a ta kontrola, to je jak kdo. Někdo to čte slovo od slova. Někdo to spíš prolítne, tak napůl plynu. Ale nikdy neproleze žádná blbost.

Dostáváte zpětnou vazbu na vaši práci?

Ta bezprostřední tam je, na té službě, na Radiožurnálu. Na Radiožurnálu, jak to procházej, tak mi řeknou, ať to napíšu jinak nebo to přepíšu. Většinou když nic neříkají, tak je to v pohodě. Ozvou se, když je něco blbě nebo ať tam dám jinou tečku nebo předěl trochu jinak. Já bych dal to řazení výš a níž. To jsou takový detaily spíš.

Uvítal byste to?

No já to říkám každému šefovi, poslední hlasové školení nás zprávařů bylo, když byl ještě šéfredaktor Ondřej Nováček, což už je možná pět let. Tak tam mi naposledy poradili nějaký hlasový figle a podobně. aby se člověk nepřehříval. Asi by tady musel být někdo, kdo by měsíc poslouchal zprávaře a pak by jim řekl, co a jak. Což víme, jak to personálně chodí s vytížením. Takže obecná, skoro vůbec.

To mě zajímá. Jestli jste dostal nějakou příručku, když jste nastoupil na Radiožurnál, o tom, jak máte zprávy řadit? Nebo jak jste se dozvěděl, jak tu relaci dělat?

Člověk většinou ví, protože sedí v tom Newsroomu, tak ví, jak to dělá ta stanice. Třeba za COVIDu, tak personálu samozřejmě nedostatek, potřebovali se přeobsazovat služby, tak potom došlo i na mě. Já jsem tam dřív tolik nebyl, jenom na ty noční, ale tušil jsem, že to řazení je trošičku možná jinačí, ale vím že má být vždy to nejaktuálnější, ať už to je zahraniční nebo z domova. Víc to domácí, něco víc lidský. Víím, že tím, čím bych začínal na Plusu, úplně by se to jako... V některých případech jo, kdy jsou ty příklady jasný jako Ukrajina, Kongres, volby. To jsou jasný věci, ale musel jsem se na Radiožurnálu doptat, jestli mám dát nejdřív tuhle těžkou zprávu a pak mám dát rovnou jako nějakou odlehčenou nebo tu odlehčenou až na konec? A je to spíš případ od případu. Buď je ta hlavní zpráva tak dlouhá, že je tam pak rovnou předěl, když je z domácí, tak jde potom něco zahraničního, a pak je nějaká tečka – odlehčenější věc, až nakonec. Když je to někdy kratší, tak by se mělo dát něco těžkého, pak odlehčenějšího, pak zahraniční, něco regionální a pak nějaká tečka. Ale je to na konzultaci s editorem. V drtivý většině případů je to těm zprávařů jasný, prostě z té nabídky, co tam je. Asi se v tom nedá udělat jako, když je člověk jako normálně přičetný, tak v tom nenaseká nějaký chyby. Když člověk neví, tak se zeptá, jak to poskládat.

Byla někdy nějaká kauza, o které si myslíte, že by se neměla odvysílat?

To je těžký, já tyhle věci dost zapomínám.

Řídíte se při své práci nějakými dokumenty?

Tak při té práci to je jasný – Kodex.

A ovlivňuje vás to nějak v soukromém životě?

Já se většinou nevyjadřuji. nechodím na demonstraci, manifest. Nebyl jsem ani na Chvilkařích, ani na těch sítích... Nevím, jestli je to vhodný pro tuhle práci, ale úplně mě to na sítích nebaví, nebo ne nebaví, ale je to taková ta hospodská. Jedny řvou na sebe, ty řvou na ty druhý, to k tomu normálnímu životu nepotřebuji sledovat, kdo se, s kým hádá a jak se to tam řeší. ty vlákna projíždět, že je to tak a tak. Většinou mi to stačí v té práci, kde to stejně slyším. Když už to otevřu, tak se nějak utvrdím v tom, že to jsou stejný bubliny. Ale mně nebaví ty bojůvky mezi těma bublinkami, ten má o milimetr jiný názor a už se strkají. to mě na tom mrzí, kdyby tam někdo řekl, že si myslí, že je to malinko jinak, tak se ten z té druhý strany přilítne a byl bych, že se zastávám jako někoho. Říkám si, že je zlatý sledovat krajinkáře a tak.

Takže se tohohle vůbec neúčastníte. Tím pádem to neřešíte?

Přesně, takže ani nemám problém s kodexem, že bych někde něco plácnul nebo se k něčemu vyjadřoval třeba k vnitrorozhlasovým věcem. Kolikrát když člověk slyší, co se tam všechno řeší, nějaký vnitro redakční věci, někdo si vylévá srdíčko, tak těm cizím to nic neřekne... Co je v kabině, to tam zůstane. Prostě všude je něco, tak v tomhle jsem bezproblémový, nezajímavý.

Máte představu o tom cílovém posluchači? Pro koho ty zprávy vlastně děláte?

To je taková jako abstraktní věc, mně přijde, že na Plusu je to 55letý inženýr, muž s vysokoškolským vzděláním, který má rád zahraniční politiku a zajímá se o domácí dění. Na Radiožurnálu tam je ta masa od studentů přes střední třídu po důchodce. Vím, že to nejsou úplně Impulsoví posluchači nebo Evropy 2.

Zajímá mě spíš, jestli nad tím někdy přemýšlíte nebo ne a skládáte podle toho třeba nějak ty relace?

Spíš ne. Protože stejně, možná když je tam nějaký téma zpracovaný, který by mohlo být spotřebitelský a je zpracovaný neurčitě, že člověk ví, že by se dalo zpracovat líp. Posledně třeba antibiotika, měsíc zpátky, najednou přišel ráno editor a říká, že to ani nemá cenu vysílat, když

je to obecný téma, ale dá se tam najít informace a zpracování daleko jiný a blíž to těm posluchačům říct, o co tam jde než obecný plácání o tom, že antibiotika přestávají působit. Někdo tam natočil lékařku z nějakého konkrétnějšího oddělení a dalo by se na tom, jí vyzpovídat na dalších, víc to jako rozebrat, na konkrétní příklad, proč zrovna to v jejím odvětví nefunguje, co se dělá blbě. Ale bylo to tak obecně zpracovaný, tak nic neříkající, že i ty lidský témata spotřebitelský, by mohly být někdy zpracovaný srozumitelně, klidně se na to nedívat tolik z té výšky, jako že jsme rozhlas a jsme intelektuálové. Vůbec, má to být tak, že i ten inženýr chce slyšet, jak to je. Je to spíš o tom zpracování. Tam si člověk vzpomene na toho posluchače, že mu to asi úplně nic neřekne. Kdyby to bylo nepsaný taky do těch zpráv, tak si to člověk taky přepíše trochu jinak, jak to člověk chápe trochu v nějakým tom základu. Jinak asi moc ne.

Sledujete, co se děje u konkurence? Jednak během směny, jestli sledujete zpravodajství nebo Twitteru nebo i mimo práci?

Při práci ty zpravodajský weby člověk samozřejmě sleduje, ale mimo. přiznám se, vůbec. Když vím, že je nějaký speciál, nějaký důležitý vysílání, když jsem jel z noční, začala válka na Ukrajině, tak to jsem u toho byl přilepený, protože pokračovalo to, co jsem v těch relacích začal, tak mě zajímalo, jak to tam dorazí, jak mu to tam bouchá. Tak je člověk u toho přilepený, u toho našeho rozhlasu, ale jinak spíš to mám jako podcastově zaměřený. Sleduji politický podcasty od Kecy a Politika přes vlevo dole až po Topolánka. Ten záběr mám a tím, že moderuji i na tom Plusu, tak pak mám spíš najednou jiný vysvětlení a pohledy pro některý situace a zase jiný zákulisní informace. Člověk si najednou řekne, hele mi to fakt jako řešíme. Prostě jsme odkázaní na to, co většinou co politici řeknou v médiu, ale je to třeba jen 10 % toho, co se v reálu skutečně děje a řeší. To vše ostatní je hodně jiný. I když k tomu máme víc zpráv a tak, pořád je to jen ten povrch. Když se chce člověk pobavit, tak si pustím ranní show Evropy 2, ale většinou spíš přes ty podcasty člověk zjistí nějaký střípky a tak. A i to člověk tuší, nemá žádný ideální představy, že když odvysíláme nějaký rozhovory a zprávy, že najednou jsme něco... většinou je to povrch toho, a to zákulisí a to politikaření, ten špinavý lobbismus a business, to se děje tam někde. Takže my máme fakt jako jen ten povrch.

Takže o tom, co sleduji, je to spíš o těch podcastech spíš, protože tam si člověk dneska vybere zleva doprava, přes střed, paměť národa. Těch hlavních podcastů je tak 5-6, ty nejposlouchanější, tak to prostě sjeďu a mám nějaký obrázek. Člověk si tam z toho zobe to, co chce. Je zajímavý, když on zabrousí do nějaký té historie a člověk se dozví různý věci. Tak spíš takhle si udržuji nějaký vhled.

Můžete mi ještě jednou popsat, jak uvažujete nad skladbou relace?

Vždy si je potřeba říct, co je hlavní z toho zahraničního, co z toho domácího. Člověk přijde k nějaké nabídce a tam to prostě... většinou si člověk ty zprávy nevymyslí jako jiný, prostě se děje to, co se děje a v tom rozhlasu, v tom zpravodajství to funguje tak, že když odejdu z práce, tak můžu zapomenout, co se dělo, protože když přijde druhý den, tak je to úplně něco jiného, pokud to není válka na Ukrajině nebo nějaký ty průběžný posuny. I když člověk přijde po někom, což moc nemám rád, protože většinou začínám buď ty rána nebo ta noc už to dojíždí, ale něco začíná a člověk má ten čistý štít a líp se to třídí, než když do toho naskočí v průběhu a stejně je to za hodinu jiný a musí během krátké chvíle vstřebat to, co se dělo předtím. takže se rychle zorientovat v tom, co jsou ty hlavní události, co se teď děje, domov, zahraničí, Ukrajiny, energetika. Není to nic objektivního.

Podle čeho se teda rozhodujete, že se ta zpráva do relace zařadí?

Ta důležitost je asi nejhlavnější, že jo. Pak se to kombinuje s tou blízkostí, protože ty domácí témata jsou důležitější, košile bližší než kabát, taková ta oblíbená hláška, takže co platilo v jedné relaci, nemusí za hodinu platit v druhé. Takže když vylezlo to, že Roman Janoušek zůstane dál ve vězení, tak to zařadím jako první a až potom jdou ty Kongresy, Ukrajiny a já nevím, co. A aktuálnost, to je to hlavní. Důležitost, aktuálnost a jak to v tom dni přichází. Tak samozřejmě když je tam nějaká aktualita z horní dolní, tak to samozřejmě nedám jako první, ale když je to z toho balíku těch důležitých událostí, tak to jde jako první, a potom to jde v další relaci až jako druhý, třetí. Dá se tam zase, když se nic neděje, tak Ukrajina přijde nejvíc vhod, tak se dá Ukrajina atd. To řazení, to je asi jasný, jak jsem to řekl. Vláda, sněmovna, senát, prezident, ta politika, pak události (tenkrát to byl COVID, teď je to energetika), takže asi tak. Takže to, co si řeknu, že je důležitý a vyleze k tomu něco nového, tak to prostě najednou. někdy se to musí přeskládat i pět minut před relací. Já to dělám většinou tak, že si to nastřelím dopředu, po půlkách už si to seřadím ty zprávy v celou, někdo to má opačně, že to skládá až čtvrt hodiny nebo deset minut předtím, já to většinou, abych to měl na jistotu, abych tam něco měl a když se tam začne deset minut předtím něco dít, tak hned se to dělá líp, když může člověk něco vyhodit, přepsat něco. Najednou bouchne něco v Afganistánu, tenkrát pět minut před zprávami, bylo zabito pět českých vojáků, tak to je okruh důležitých věcí, který když se někde něco šustne, je tam nějaká aktualizace, tak to jde jako první a pak se to tak nějak míchá.

Když děláte relaci, přemýšlíte výhledově, už třeba v hodině nebo půlhodině nebo si to předchystáváte třeba navíc?

Většinou se to řídí podle proudu, že kdybych chtěl něco hrát, tak to tam nemůžu dát ten zvuk nebo takhle, ale ráno, nebo i v noci, tak když. Většinou jo, většinou vím z té nabídky, že tohle půjde v jednu, tohle dám ve tři nebo ten balík, co šel o půlnoci můžu dát třeba ve dvě, ve tři. To, co zbylo, můžu dát ve čtyři. Ta čtvrtá je to takový půl napůl, recykluje se, ale už je to ten nový den. Takže tam je to tak nějak zběžně, když to vidím v té nabídce, tak už zhruba tuší – že tohle se třeba ještě nehrálo, tak to bude teď nejbliž a už to tak nějak vím, co zahraji v té nadcházející relaci a potom z toho vyplynou ty další příspěvky a tak. Já to tak zhruba mám. Když tu noc mám udělanou na míru, tak ... v té noci, tam člověk hodí. tam vymění zahraniční zprávu, protože se spíš děje v noci něco v zahraničí než tady. Když jsem měl v jednu hotovou už předpřipravenou relaci už ve tři a mezitím se něco šustne, tak to tu další relaci předělám, takže to tak nějak v té nabídce má předepsaný. Když není co hrát, to jsou spíš ty víkendy, tak je to tak, že hrál jsem to v šest, tak to zahraji až v osm nebo v 11, aby se ty příspěvky odehrály tak nějak rovnoměrně. Už prostě tak nějak vím, jak si to tam rozepsat.

Příloha č. 22: Přepis rozhovoru – Respondentka 18

Jak dlouho pracujete v médiích?

Školu jsem skončila v roce 2016. Ne, od roku 2015 pracuji v médiích. Od roku 2015, mezitím jsem ale měla dvě děti.

A bylo to vždycky v Českém rozhlase?

Bylo to vždycky v Českém rozhlase, respektive první zkušenost ale nebyla na nějakou smlouvu. Bylo to v rámci školní praxe. Tak to bylo rádio Relax, kde jsem taky dělala zprávy, ale nebyla jsem tam zaměstnaná. Teď kromě Radiožurnálu pracuji i v Karlíně na Regionu.

A tam děláte taky zprávařku?

Tam dělám taky zprávařku, plus ještě vyrábím takový kulturní pořad dvouminutový.

Takže redaktorská práce?

Ano, dá se říct.

A jaké je vaše vzdělání?

Mám vysokoškolský diplom, univerzita Jana Amose Komenského, a ještě před tím vyšší odbornou školu publicistiky, takže jsem diplomovaný specialista a bakalář.

Co všechno práce zprávaře obnáší?

Určitě to obnáší to, že člověk prostě musí být v obraze. Takže i když nejsem v práci, tak abych měla mít kontext co se obecně děje, jak v Česku, tak i ve světě. Poslouchám zprávy a sleduji zpravodajství. Takže si myslím, že člověk i když má zrovna volno tak by měl pořád být v nějaký permanenci a sledovat to. Určitě je to obecné povědomí: politika, ekonomika, zahraniční dění. Člověk potřebuje taky práci s českým jazykem. Určitě tedy práci s jazykem.

Zároveň teda nějaký preference na mikrofon, aby člověk uměl hovořit a neměl žádnou řečovou vadu. Myslím si, že to je částečně trošku stresová práce v určitých chvílích, kdy se něco začne dít. Víš, že za chvíli tě to čeká, že to musíš jít říct a za tebou se děje nějaký humbuk. Skládají se ty zprávy na poslední chvíli, takže si myslím, že to je občas i o nějaký nervozitě. No asi tak.

V jaké časy děláte zprávy na Radiožurnálu nejčastěji?

Nejčastěji jsou to noční, a to je směna od 22:00 do 4:30. A pak to jsou ještě odpolední zprávy, které dělám párkrát do měsíce. A to je 16:00 až 22:00.

Vy jako zprávařka pracujete v Newsroomu, můžete mi popsat strukturu z vašeho pohledu?

S kým nejčastěji pracujete?

Určitě to je hlavní editor, který má na starost to, že se podívá ještě před tím, než jdu do studia na zprávy. Jestli jsou správně seřazené a tematicky vyvážené a tak dál. Z mojí pozice ještě můžu udělat to, že třeba řeknu prosím vyrobte mi tuhle zprávu. Vidím to někde v četce, nebo na Twitteru, nebo někde na zpravodajských webech. Ale většinou jsme v takové harmonii, že není potřeba abych si tam něco delegovala. Takže to jsou ti editoři. Jo, určitě.

Jak vnímáte práci pro veřejnoprávní médium?

Pracovat pro Mafru tak si myslím, že člověk je nějakým způsobem ovlivněný, protože je Babišova. Ve veřejnoprávním prostoru mám pocit, že opravdu není náklonnost politická. To mě zajímá, jestli si někdy vnímala tlak na tvoji práci. Ne, naopak. To vůbec ne, je mi sympatický to, že si všichni zprávaři dáváme záležet na tom a zároveň i ti editoři, kteří nechávají vyrábět ty příspěvky, aby vždy zazněla jak vláda, tak opozice. Prostě aby tam byl názor obou názorových skupin.

Mě zajímá ještě jestli máte představu o cílovém posluchači? Představujete si někoho konkrétního?

Představuji si člověka, který je z většího města. Většinou myslím si že maloměšťáci a vesničani nás neposlouchají. Představuji si posluchače, který je vzdělanější, má spíš střední školu a dál. Představuji si řidiče taky, úředníky, spíš studovanější lidi a z měst. Teda já osobně.

Přizpůsobujete tomu poradí nebo výběr zpráv?

Jo, protože cílíme na posluchače, takže si myslím, že to je důležitý pro to, jak tu práci dělat. Zároveň to nemůžu úplně škatulkovat. Jsou určitá pravidla, který zprávař musí dodržovat. To znamená, že jsou prostě obecně témata, který se dějí, řeší. Jsou to velký kauzy, a to jsou takzvané otvíráky potom, v relaci. Takže spíš tak jako koukám na to, aby to zasáhlo co nejširší publikum, aby ty zprávy měly dopad, klidně i na tu vesnici. Otvírat hlavně třeba domácíma aktuálníma věcmi. Ne vždycky je samozřejmě něco jakoby nosného. Že bych to škatulkovala na toho vzdělaného, nevím, nějakého doktora, to ne.

Jak vypadá vaše běžná směna? Co musíte udělat jako první, když přijedete do práce?

Tak, když pomínu to, že se musím přihlásit do těch zpravodajských jakoby webů. Otvírám Četku, otvírám si Twitteru, kde vlastně má rozhlas ve sledování různý at' už politiky nebo i pražskou integrovanou dopravu. Různý další zpravodajský weby. Já si jakoby otvírám ČT24, iDnes, Aktuálně.cz, Novinky. Občas kouknu, co se tam děje, jestli my to máme.

To mě právě zajímá, jestli sledujete konkurenci?

No sleduji určitě. Také během směny, ano.

A pak i třeba když jste doma?

Když jsem doma tak pravidelně na mobilech, teda na mobilu. Plus nejsem jako televizní typ, občas vidím v český televizi zprávy. Ty komerční televize moc ne. To nestíhám, nedávám. A poslouchám Radiožurnál, a i ostatní rádia občas cíleně. Si zapnu zprávy abych měla tak nějak přehled.

Mě ještě zajímá, jestli máte nějaké porady v práci?

Ne, ještě se mi nestalo, že bych byla přizvána na porady na Radiožurnálu.

Promiň, já jsem se ještě nezeptala, jak dlouho děláš zprávy na Radiožurnálu?

Na Radiožurnálu jsem od roku 2020. Takže dva roky to budou. Jo, byl to leden 2020.

Co jsou zdroje pro vaše zprávy?

Tak poměr ti neřeknu ale určitě jsou jakoby základ ČTK, ze který potom tvoří redaktoři. Reuters prostě a tady ty různý zahraniční agentury ještě. A poměr, no myslím si, že určitě se vyrábějí nějaký zprávy přímo v baráku ve smyslu: byl tam host, politik. Vyjádřil se k něčemu. Tak se to samozřejmě stříhne a použije ale asi je ten primární zdroj z venčí. Jako ty agentury. No myslím si, že to jsou spíš ty agentury plus pak se jako vyrábět hodně regionální zprávy. Který nejsou podle mě podložený agenturou. Ty lidi jdou vyloženě za tím jako něco zjistit. Hele nevím. Ten poměr ti neřeknu. Jo to jen jestli ty máš nějaký odhad. Nemám, nemám.

Podle čeho si vybíráte, jakou zprávu do vysílání zařadíte?

Tam je několik hledisek, který my prostě musíme dodržovat. A to: Aby se ty zprávy vlastně obměňovali v určitých jakoby intervalech. Nemůžeme vysílat pořád to samí dokola i když by mi to přišlo jako strašně důležitý. Já začnu úplně odjinud. Volby třeba. Velký téma a musí být v každých zprávách. To je jasný. A pak ten zbytek řeším tak, že skládám tu relaci tak, aby prostě třeba zahraničí bylo pro toho našeho posluchače co nejbližší. To znamená, že jakmile se něco děje v Německu, tak je to pro nás blíž. Pro toho posluchače je to blíž a tu zprávu zařadím spíš než něco třeba z mého pohledu méně důležitého kvůli tomu, že to je. Nevím. V Indonésii. Volby v Indonésii a volby v Německu, je jasný, že spíš zařadím to Německo. A pak se ale může samozřejmě stát, že třeba zprávu, kterou vyrobili o Indonésii ani nezahrnu, protože se mi jakoby nevejde v ty mojí směně. Nestihnu to zařadit. A někdy naopak zařazuji i zprávy, který mi nepřijdou úplně zajímavý až tak. Nebo že by byli informativně tak jako zajímavý. Že by to měli lidi vidět. Ale přesto je občas zařadím, protože prostě není co vysílat. Prostě takzvaná okurka. Tak jako to jsou potom věci, že si říkám dneska to stálo za prd a uplyne jsem si to cucala z prstu v uvozovkách. Jo, jsou taky takový prostě dny.

Jak by měla vypadat dobrá zpravodajská relace?

Dobrá zpravodajská relace. Takže, umím si představit otvírák typu: Nevím, nějaká třeba politická kauza. Prostě něco, co je i úplně nejlépe právě zdrojované českým rozhlasem, aby nás všude nejlépe citovali. Tak to by bylo skvělý. Protože vlastně za mě to vypadá úplně ideálně když je super zpráva se zvukem, nějakým zdrojem, respondentem. A pod tím ještě důležitá nějaká jako čtená zpráva třeba z domácího. Něco zajímavého zahraničního z blízkého okolí. Zase třeba se zvukem a krátká čtená zpráva dejme tomu klidně. Teď si nebudu vymýšlet témata, ale takový ty zprávy typu, že někde třeba umřeli prostě migranti, protože zase pluli někde po nějaký vodě, nebo nějaká přírodní katastrofa. Prostě něco nám blízkého. A pak něco velkého ze světa ale třeba jako i ze vzdálenějších míst. A potom jsou vždycky na řadě nějaký takový ty tečky jako kulturní věci, odlehčenější témata nebo i regionální věci zajímavý. Takže ať už je to třeba, já nevím, otevření nějakého nového prostoru, kulturního. Nebo nějaký významné koncert. Za mě tohle jako posluchačsky je zajímavý a ten člověk dostane vlastně v pár minutách hezkou nálož zajímavých informací.

Když je klidný den a neděje se zásadní událost, jak se rozhodujete, co do vysílání vyberete?

My se máme snažit být opravdu co nejobjektivnější, ale samozřejmě jsme jenom lidi. Takže si myslím, že i když nechci tak to asi nějakým způsobem ovlivním. Proto asi děláš i práci na tohle

téma. Jako stejně ale vždycky se zamyslí nad tím, jestli to ty lidi zajímá. Fakt se jako zaměřuji na to, abych já byla ztotožněná s tím, jestli by mě to urazilo nebo ne, když bych tu zprávu slyšela v ty relaci. Prostě pokud je to něco mě blízkého tak samozřejmě tím líp. A odvysílám to o to raději. Ale kdybych úplně nesouzněla s tím tématem, ale řeknu si, ale přijde mi to důležitý, zajímavý, myslím si, že ten posluchač by to ocenil, tak to tam jako dám. Určitě to nějaký vliv má, ta moje osoba, to že tam sedím a věřím, že kolegy by to fakt skládal jinak. Tu relaci. Ale zároveň si myslím, že se na to snažíme nahlížet jako fakt za toho posluchače a bajt co nejobektivnější. A přesto, že mě nebaví témata ekonomický a takový ty jako, nevím, Česká Národní banka, inflace. To mě nebaví, ale nakonec to tam stejně zařadím, protože si myslím, že je potřeba o tom mluvit. Takže přemýšlí nad tím posluchačem a tím co je pro něho jako přínosný. No. Jako stoprocentně. Kdyby to tak nebylo tak si myslím, že to děláme blbě. Tu práci. Fakt musíme myslet na ty lidi, za tím reprákem. Fakt bychom měli být nezávislí. Já bych se měla odpoutat od nějakého svého upřednostňování. A fakt snažím se o to, ale nemyslím si, že by to bylo stoprocentní. Prostě protože jak říkám, jsme jenom lidi.

Jaká je míra vaší autonomie? A kdo má zodpovědnost za tu relaci?

Myslím si, že to jde ruku v ruce, ale ten editor je tam od toho, oba si korigoval tu směnu. Takže asi on by byl ten, který by šel na kobereček. Ale já bych šla hned druhá. Nebo bychom šli prostě spolu. Já nevidím, jestli oni vidí každou relaci, ale rozhodně to spolu konzultujeme. Když si nejsem něčím jistá tak se zeptám. Nemám s tím vůbec problém. Je to hodně o komunikaci, ta práce. A pod dozorem určitě jsem a když nejsem a cítím, že bych to potřebovala tak se zeptám. A když necítím, že bych potřebovala dozor a nevím, jestli on mi zkontroloval tu relaci, ten editor tak prostě jdu s tím, že já mám v tuhle chvíli svědomí čistý, že jsem to udělala nejlíp jak jsem mohla. A pokud jsem to udělala špatně tak se to dozvím pak.

Když jste nastupovala na Radiožurnál, dostala jste nějaký manuál o tom, jak zprávy dělat?

Ne, jenom jako zaškolení v podobě kolegyně. Ale manuál a příručku ne.

A jak to zaškolení probíhalo?

Šla jsem se několikrát podívat na směnu, jak to jako vypadá. Vyslechla jsem si instrukce, jak jsou zvyklí tu práci tam vykonávat. Jedna kolegyně mě zaškolovala s tím, že já ale už měla vlastně v uvozovkách výhodu z toho regionu, že jsem znala ty systémy i principy toho zpravodajství.

A jaká byla míra kontroly ze strany editorů?

Ze začátku si mě asi víc hlídali. Prostě je to nová tvář, která má prezentovat to, co dělá celá redakce. Ono to může působit, že jsme svým způsobem čtecí hlavy, ale té práce tam taky kus uděláme a kdybych to zvorala tak si myslím, že by se se mnou rozloučili. A určitě mě kontroloval více na začátku. Ted' mám pocit větší jakoby svobody. Asi jsem se jim nějak osvědčila. Ta důvěra roste s časem.

Píšete si někdy zprávy sama?

Může se to stát. Ted' zrovna byli volby, kdy toho všichni měli v té redakci spoustu a vylezli nějaký věci v četce. Takže jako první udělám třeba to, že se zeptám koordinátora newsroomu. Hele, co myslíte, budete na tom pracovat? A on hele prosím tě, jestli můžeš udělej si to sama. Takže já s tím vůbec nemám problém. A i se jako kolikrát stane, že řeknu – hele, vidím tady něco v ČTK nebo na Twitteru, já si to ted' napíšu a pak třeba k tomu můžete sehnat nějaký zvuky. Nemám s tím problém, si napsat sama zprávy.

A kontroluje to po vás někdo?

Ano. Myslím si, že záleží taky na situaci. Někdy je to tak v presu, že to ani nikdo nekontroluje. Může se stát, že jdu bez kontroly na blind něco přečíst. Ale ještě se mi nestalo, aby z toho byl malér.

Ověřujete si faktickou správnost zpráv?

Jako přečtu si to a když mi přijde něco divného, něco mi tam nesedí, tak samozřejmě na to upozorním. Když mi to přijde divný, tak se na to zeptám. Ale když mi to přijde v pohodě tak jdu a odvysílám to a už se mi stalo, že třeba jedno písmenko změní úplně význam zprávy. Třeba odbojář a odborář to tedy' byla velká chyba.

Dostáváte nějakou zpětnou vazbu?

Moc ne. Spíš mi přijde, že z počátku kontrolovali hodně teda jednotlivé relace, řeknou ti, jestli se jim líbí projev, nebo nelíbí. Ted' si myslím, že když je ticho tak je vlastně tak nějak všechno v pohodě. Když by byl problém tak se ozvou ale jako úplnou špatnou vazbu nemám.

A ocenila byste ji?

Ano. Tak jako člověk by byl určitě rád za třeba i ty porady a tak. Jako já to říkám od začátku, už jsem mnohokrát nadnesla, že jsme měli jakoby spolu víc mluvit.

Stalo se vám, že bylo nějaké téma, které byste do vysílání nezařadila?

Věci typu nějaká anketa, nebo něco co na mě nepůsobí, že to je nosné a důležité a byly tam prostě zprávy, které mi přišly zajímavější, lepší, informačně hodnotnější, takže jsem to třeba úplně vynechala. Ale já často jdu po někom na tu směnu, to znamená, že já dostanu i informace. A když vidím, že kolegové to neodvysílali a měli proto nějaký důvod, tak si to prostě vyhodnotím, jestli mi to stojí za to to odvysílat, nebo ne když vidím, že tam jsou zprávy, který mi přímou zajímavější, lepší. Tak třeba s nimi v tom jako držím basu anebo naopak to třeba i použiji. Spíš se, ale shodneme, jsou tam občas věci, které neodvysíláme. To třeba bývají ty ankety. Témata, která se řeší pořád dokola. Jako zdražování. Ted' se zdražuje všechno. A když se zdražuje jako energie tak jasně, ale pak nevím nějaký produkt, jako třeba zdražení cigaret. To jsou fakt věci, u kterých máte pocit, že se vysílaly před 14 dny a najednou jsou tam znova.

Ovlivňuje Vás nějak Kodex v osobním životě?

Nešla bych třeba na demonstrace. A když už tak určitě by to nebyly demonstrace na Václaváku. Já se spíš snažím vůbec jako nevyjadřovat na tohle tím někde veřejně. Ať už je to cokoliv. Politika, můj život obecně moc jako nesdílím. Myslím si, že to k tomu nepatří.

Byla nějaká kauza, která se podle vás neměla odvysílat?

Ano to byla minimálně debata s editorem – třeba covid. Takové ty počty v nemocnicích, nakažených, počty udělaných trestů a tak dál. Pak už jsem s tím fakt měla problém to vysílat a pak to už i zprávaři začali tyto zprávy ignorovat. Nebo se to odvysílalo jednou, protože nám přišlo, že už ty nemocnice plný nejsou. Že se ta situace docela uklidnila a nebyla v tu chvíli žádný opatření. Tak jsme nepovažovali za důležité začínat tím relaci, nebo to zařazovat do relace a říkat kolik je nakažených. Myslím si, že v určité chvíli už to bylo za hranicí únosnosti i pro toho posluchače. Já jsem měla pocit, že už bych je odrazovala, že už by vypli to rádio, kdybych jim tam zase cpala, kolik je nemocných.

A to byla nějaké dohoda mezi zprávaři a editory?

Z mojí strany to bylo čistě tak, že já jsem přišla do práce a byla tam ta zpráva vyrobená a vydala jsem, že byla naposledy odvysílána v šest třeba, nebo sedm hodin ráno, a já tam přišla ve čtyři odpoledne. Otevřu tu zprávu a říkám si proč nebyla odvysílána, přečetla jsem si ji a covid, čísla prostě. A ignorovala jsem ji. Nebylo to po konzultaci s nikým, ale zároveň mi editoři neřekli, že to musím odvysílat.

A děje se někdy, že máte od editorů zadané, jaká zpráva má přednost?

Ano. Je nastavená agenda tematická. Když třeba zemře Gott nebo Zagorová, to musí být v každých zprávách. Konzultujeme to a máme občas i zadání, že opravdu tohle tam teď musí být. Anebo teď to téma nedávej, protože to třeba bude v proudu. Takže já zprávy musím seřazovat i s ohledem na to, co je v proudu, aby ta moje relace nezněla uplyne stejně jako za 15 minut. Na to musíme brát taky ohled, takže já si vždycky otvírám to, co si tam chystá proudový editor a kontroluji to.

Můžete mi ještě jednou popsat váš myšlenkový proces při vytvoření relací?

Uvažuji nad tím z hlediska toho posluchače, co by rád slyšel. Ale zároveň dodržuji prostě pravidla typu: nosný témata zazní, opakují se v určitých intervalech. Otvírám tím, co považuji já i zároveň jsem jako informovaná editory a tak dál, co je v ten den fakt jako nejaktuálnější, nejdůležitější. Takže aby to v těch zprávách vždy zaznělo. Uvažuji nad tím z hlediska... Vždy když mám tu relaci hotovou tak se na ni kouknu a říkám si, jestli bych to fakt jako chtěla slyšet ve vysílání. Jestli je to tematicky vyvážený, aby nebyla nějaká velká... Ministerstvo dopravy a pak nějaká opravená silnice na konci v nějakém regionu, nebo otevřený most. Aby to bylo tematicky vyvážený. Takže pro mě je důležitý tam nasypat třeba tři různé jako oblasti. To znamená politika, ekonomika, kultura. prostě tematicky vyvážený. Pak ta informační hodnota. Aby to bylo velký otvírák, velká událost, pak ty zahraniční věci a zavřít to něčím příjemnějším, odlehčenějším.

A co je pro vás nejdůležitější?

Myslím si, že domácí má skoro vždy převahu, pokud to nejsou věci typu Ukrajina a válka, tím se hrozně dlouho otvíralo, teď už ne. Protože to zase nějakou dobu plyne, už jsme zase v takovém jako stereotypu blbým, že to všichni bereme, že se to jako děje. Má to už nějaký trvání. Muselo by se tam stát pro nás něco v uvozovkách velkého, abychom tím otevřeli. Většinou se otvírá domácími věcmi, ale někdy se fakt nic neděje a volby ve Francii jsou důležitější. Prezidentské volby dejme tomu. To se pak ta relace přehází. Je to kus od kusu no. Ty zprávy ovlivňuje fakt hrozně moc věcí. Co se v ten den děje, co se děje za témata, co bude právě v tom vysílání. Ta aktuálnost teď a tady. Prostě teď něco vylezlo tak teď to musíme odvysílat, protože za hodinu, za dvě už to budou mít všichni. Už to nebude mít takovou informační hodnotu. Koukám na to, jestli obsahuje všechno: Kdo, co, kde, kdy, jak a proč. Jestli prostě splňuje náležitosti ty zprávy. Pokud je z tohoto hlediska v pořádku, tak ji zařadím do relace.

Jestli zase splňuje nějaký normy na zprávy, jestli je nosná, jestli má vypovídající informační hodnotu, Jestli se mi hodí do té konkrétní relace v tuhle chvíli, Protože teď se mi hodit může a za hodinu už zase ne.

Co to ovlivňuje?

To ovlivňuje aktuálnost zprávy, ovlivňuje to ten proud a ty věci okolo. Ovlivňuje to i fakt, že některé ty věci jsou kontinuální, mají vývoj a vlastně ti fakt jako vyprchá pak ta zpráva. Musíte tomu prostě uspořádat, uzpůsobit tu relaci.

Co si myslíte o sendvičovém řazení?

Nikdo mi neřekl o sendvičové metodě, ale z principu to tak vlastně je. Že se otevře něčím těžším právě, dejme tomu domácím. Budou prezidentské volby, tak třeba tímto tématem a pak odlehčenější nějaká domácí téma. Ale taky důležitá. To je vlastně to o čem jsem mluvila před tím, jak tu relaci skládám já. Vždy se to snažím vyvážit. Složitější téma nahoru, pod tím to odlehčenější. A je úplně jedno, jestli je to právě zahraniční, nebo domácí. Ale zároveň, to ještě jako bych kecala, pro mě hraje důležitou roli ta blízkost. Takže třeba nějaký požáry letní v Evropě, jsou určitě důležitý, tak je dám na vrch.

Požáry v zahraniční sekci a pod to muži dát taky něco takhle jako nepříjemného, nějakou jako přírodní katastrofu. Ale je to dál, tak ji dám pod. Prostě koukám na tu blízkost k tomu posluchači. Takže Evropa je pro mě vždy, skoro vždy na prvním místě. Nevím, co by to muselo přebít, abych to otočila. Musel by to být fakt jako hurikán, nebo Haiti, zemětřesení, tsunami. Pak jako určitě, jasně, pak se to vystřídá. Ale pokud by byli na podobný informační hodnotě pro mě jako požáry letní, a Haiti a tsunami, tak vždy dám tu Evropu výš. A ano, z principu si myslím, že taky to tak všichni děláme, že těžší – lehčí, těžší – lehčí. A blíž – dál, blíž- dál.

Příloha č. 23: Přepis rozhovoru – Respondentka 19

Jak dlouho pracujete v médiích?

Šest let

A pracovala jste jenom pro Český rozhlas nebo ještě někde jinde?

Byla jsem jako zaměstnanec jsem byla jenom v Českém rozhlase vždycky, ale byla jsem na různých dohodách a na stážích v takovém jednom menším rádiu. A byla jsem na stáži na Nově, ale jako zaměstnanec vyloženě jenom v Českém rozhlase.

Byla jste v rozhlase vždycky zprávařka?

Nejdřív jsem začala jako redaktor domácí redakce. Potom jsem začala dělat k tomu i zprávaře na Wavu a na Radiožurnálu jsem začala dělat až poté, co jsem dělala na Wavu. Takže vlastně ten vývoj byl takový, že, reportér domácí redakce k tomu po čase zprávař na Wavu, a potom až před dvěma a půl lety na Radiožurnálu.

Jaké je vaše vzdělání?

Jsem magistra z FSV, mediální studia.

V rozhlase zastáváte pozici zprávařky, co všechno tak pozice obnáší?

V případě Radiožurnálu je to tak, že se snažím sestavovat zpravodajství, kombinace domácího, zahraničního a regionálního dění v různých sférách a to nejdůležitější, co se děje doma i ve světě, srozumitelně říkat lidem.

Jako zprávaři pracujete v Newsroomu, můžete mi popsat jeho hierarchii?

Pro mě určitě nejvíc zásadní je editor vysílání Radiožurnálu a šéfeditor. To jsou dva lidi, který mi z mého pohledu mají co mluvit do sestavení těch zpráv a do obsahu těch zpráv, do formy i obsahu. Blíž mi je určitě editor vysílání Radiožurnálu, případně editor zpráv. Ve všední dny tam máme editora zpráv a editora vysílání proudu. Samozřejmě když je to rozdělené a jsou tam obě pozice ten den, tak je mi blíže editor zpráv. O víkendu a svátcích je to vlastně jeden editor, v jedné osobě. Je mi bližší z toho důvodu, že on opravdu mi kouká pod ruce. Záleží ale, jak, kdo – někdo mi opravdu kouká pod ruce a přímo mi říká, co by bylo fajn dát do těch zpráv.

Někdy to spolu opravdu procházíme. Takže editor vysílání je mi nejbližší a šéfredaktor mi do toho má co mluvit.

A mluví do toho i šéfredaktor?

Někdy se to stane, ale většinou respektuje to, že k tomuhle má spíš co říct ten editor vysílání.

Jsou ještě nějaké další pozice, se kterými pracujete?

Určitě. Jsou to kolegové koordinátoři domácí / newsroomu / zahraniční koordinátor, kteří vlastně pod sebou mají lidi, kteří mi tvoří příspěvky do vysílání. Takže ti ví, co mi můžou slíbit, že mi dodají ty věci, ví, co mi, kdo kdy může dodat za zprávu. Ví, s čím můžu počítat. Ví, co zrovna ověřili. Ví, co tam můžeme dát a tak podobně.

A to platí i pro ty třeba v terénu nebo regionech?

Určitě.

A sport?

Tam s jejich koordinátorem / editorem já vlastně nepřijdu skoro do styku, co se týče pracovního nasazení, a to z toho důvodu, že tam je ta hierarchie trochu jiná a zprávy si hodně řídí ten člověk, redaktor, který to má na starosti. Jejich editor do toho mluví poměrně málo. Spíše, než když je potřeba něco rozhodnout vyloženě, ale redaktor sportovní redakce má hodně volnou ruku.

Jak vnímáte práci pro veřejnoprávní médium?

Určitě mě to ovlivňuje. Jednak proto, že je tam a teďka v dobrém slova smyslu určitá autocenzura. Prostě vím, že určitý zprávy u nás nemají co dělat. Ať už to vezmu od bulváru – typu to se stalo třeba nedávno, Jiří Ovčáček se oženil – tak to jako samozřejmě dělat nebudeme. Nebude z toho otvírák, nebudu to vůbec požadovat po kolezích, aby mi to napsali nebo dali do vysílání. Takže od témat, přes formu až po ten styl, jakým to říkám lidem. Všichni dodržujeme pravidla Kodexu a máme stejnou představu o vysílání – vždycky jednáme s ohledem na zájem na posluchače. Zároveň ty informace musí být ověřené a dostupné pro každou vrstvu obyvatel.

Jaké témata – kromě bulváru – do veřejnoprávního vysílání nepatří?

Myslím si, že pro nás je podstatný hodně – a beru to tak já, veřejný zájem a veřejná služba. Já si vždycky představím, jestli těm lidem, posluchačům to bude užitečné. Ve chvíli, kdy si myslím, že je, užitečné bude, ať už jde o sraženou srnku, zdražení něčeho, nebo naopak jim něco, a to

mám moc ráda, usnadní život ulehčí život nebo jim můžeme s něčím pomoci, tak si myslím, že v tom vysílání to má smysl. Jsme médium veřejné služby a sloužíme těm posluchačům.

Máte nějakou představu o publiku? Představujete si nějak toho cílového posluchače Radiožurnálu?

Představuji, ale vždycky je to někdo jiný. Nebo jako ne vždycky někdo jiný, ale není to jeden člověk. To je tak obrovské rozpětí těch posluchačů, že spíš se snažíme, aby si tam každý něco našel, nebo aby to zahrnovalo co nejvíce lidí. Aby se ty zprávy týkaly co nejvíce lidí a nebyly úzkoprofilové. Ano, máme ze zákona vysílat i pro menšiny. Máme se ze zákona starat jak o mladé posluchače, tak starší. Ale snažím se, aby to opravdu postihlo co nejvíce lidí a aby se v tom co nejvíce lidí našlo. Vím, že nás poslouchají jak lidé, kterým je 25 let studují vysokou školu, tak třeba i můj děda, kterému je 80 let. Jak finančně, tak věkem, tak pohledem je to prostě hrozně široké rozpětí. Takže jednoho konkrétního posluchače před očima nemám, když to říkám. Spíš si představuji, že to někdo poslouchá a že mu to musí být srozumitelné.

Můžete popsat, jak vypadá vaše běžná směna? Co uděláte jako první, když přijдете do práce?

Když jdu na noční službu tak moje práce začíná už doma. Já se už doma koukám, co se ten den dělo, protože, třeba přes den jdu spát nebo řeším něco jiného. Takže většinou se ještě doma před noční podívám, co se dělo. Ale když přijdu do práce, tak se zorientuji v té nabídce zpráv a v tom, co se stalo v uplynulých hodinách. Podívám se do agentury, co se stalo. Pak se také povídám do plánů na to, co se očekává a rychle si pročtu titulky na pár serverech. Potom většinou se zeptám kolegů, jestli se neděje něco akutního. A pak se postupně začnu dívat i na to, co se děje v proudovém vysílání, abych věděla, co kam můžu začít sázet. V případě zpráv je to ještě specifické v tom, že je vlastně zprávař, kolega přede mnou připraví první relaci, takže já se do ní podívám a zjistím, co v ní je a připravím si vlastně to první vysílání.

Píšete si i nějaké relace dopředu nebo to děláte až potom, co přijдете do studia?

Ne, většinou se snažím rozplánovat si minimálně hodinu dopředu. To znamená ráno je to specifictější, protože jsou zprávy po čtvrt hodině. Takže tam se snažím přemýšlet po čtvrt hodinách, a to hodinu a půl dopředu. A v noci, když se nic neděje, tak si můžu přemýšlet tak 2–3 hodiny dopředu, co kde nasadit, protože i to proudové vysílání je delší dobu dopředu naplánované. Ale přes ten den tak většinou hodinu nebo hodinu a půl dopředu přemýšlím, co kam dám, aby se nevykrádala s proudem a tak dál. Je to prostě takový tetris.

A sledujete, co se děje u konkurence?

Ano. Určitě. Během práce, tím, jak máme zapnuty televizní obrazovky všude okolo, tak se dívám na televize, koukám se na BBC. Občas to upoutá moje oko. Třeba když je tam kraul – ta žlutá spodní linka, kde běží headlines. Takže to mě samozřejmě upoutá. A pak se samozřejmě dívám na Twitter. Třeba jednou za hodinu až dvě, co se děje. Konkurenční rádia neposlouchám, protože na to nemám čas. Takže buď je to televize nebo jsou to servery. Ale mimo pracovní dobu si často v autě pouštím jiná rádia, abych věděla, jak to dělají. Jakou mají skladbu, co staví na první, druhé místo a tak podobně. A jednou za čas si pouštím celé televizní zpravodajství. Například Novu tak jednou, dvakrát do měsíce. To abych věděla, jak to dělají a jak zpracovali různá témata. Když mě nějaké téma, na kterém jsem dělala hodně zajímá, tak si večer pustím Novu nebo Primu nebo ČT, abych věděla, jak to udělali. Ale obzvlášť tu Novu a Primu, protože u ČT tuším, že to bude uděláno “naším” způsobem. Ale u té Novy a Primy často dokážou dost překvapit. Tak mě zajímá, jak to zpracují.

A když se díváte na zprávy u konkurence během směny, ovlivní to nějak řazení vašich zpráv?

Já v tomto dost dám na svůj pocit, na nějaké svoje nastavení. V tomhle je to stejné, jako když je v ČTK něco červeného, tak se na to podívám a svým úsudkem si řeknu, jestli je to tak důležité nebo ne. A záleží samozřejmě hodně na té poradě s těmi ostatními. Nenechávám to úplně na sobě. Poradím se.

Můžete popsat myšlenkový proces při výběru zpráv?

Jak jsem řekla na začátku, hodně dám na to, kolik lidí to může ovlivnit a jak důležité to pro ně může být. Jestli je to hrozba. Když vyjdou v ČTK červeně a výsledky hospodaření ČEZu, tak naše posluchače to ovlivní až v nějakém X-tém kroku. Když tam bude červeně, že bouchnul Temelín, tak je to sakra průšvih a týká se to tisíce lidí v okolí a nejenom v okolí. Takže se snažím si co nejrychleji říct, jak velký důsledek to může mít pro našeho posluchače a podle toho se rozmyslet. Samozřejmě respektuji a dbám na to, co si myslí ten editor. Když řekne, že to, co já bych dala na první místo, to podle něj patří na druhé, tak s ním můžu vést debatu, ale většinou se nehádám a respektuji to. Nějakou debatu můžeme vést, ale nechci ho přemlouvat, protože on je primárně ten, kdo zodpovídá za vysílání a on mi v tu chvíli šéfuje. A taky samozřejmě, když je to domácí dění, tak je to pro mě asi důležitější než třeba zahraničí. Ale v současné době těžko říct, protože to, co se stane tisíce kilometrů daleko může velice rychle

ovlivnit i dění u nás. Takže poslední rok, je to složitější a častěji dávám zahraniční věci ve zprávách na první místo. To se dřív nedělo. Většinou jsem měla domácí věci na prvním místě.

Máte nějaké porady?

Ne, u zprávařů nemáme.

Ani týdenní porady se vás netýkají?

Netýkají se mě tak, že bych se zúčastnila. Na to není čas, abych tam chodila, protože bych to pak znamenalo, že buď nestihnu svoje vysílání nebo nestihnu ho nestihnu připravit. Ale samozřejmě, to, co z porady vzejde, tak o to se zajímám. Koukám se do plánů a registruji co se tam řešilo.

Jaké jsou zdroje vašich zpráv?

Jsou to agenturní zdroje. Používáme primárně ČTK a Reuters z těch úplně prvotních zdrojů. Ale samozřejmě jsou to i další světové agentury, které i třeba nemáme předplacený, ale kolegové se ně koukají přes zahraniční servery AFP, DPA a podobně. Takže jsou to primárně agentury, ale jsou to i konkurenční média a jsou to samozřejmě i kolegové, kteří sami s něčím přijdou.

A dokážete odhadnout nějaký poměr mezi tím, jak moc je to z vlastní agendy a jak moc z agentur?

Agentury 80 až 85 %. Z mého pohledu při běžném zpravodajství. Když odhlédnu od toho, že máme připraveny nějaké vlastní věci. A při běžném provozu 80 % určitě tvoří to agenturní zpravodajství.

Jak má podle vás vypadat dobrá rozhlasová relace?

Pokud to bereme u Radiožurnálu, tak se tam musí posluchač dozvědět v 5 až 6 minutách, co zásadního se děje. Musí to být pro něj pochopitelné. A pokud je tam důležitá zpráva tak se musí aspoň jednou za hodinu opakovat. Musí tam být, jak domácí, tak zahraniční dění, pokud v jedné nebo v druhé oblasti není nic, co by úplně převálcovalo tu druhou. Zároveň si pořád myslím, že tam musí i praktické informace typu jako v našem případě doprava, počasí. Takové úplně praktické věci.

Když tvoříte relaci, vybíráte si někdy nějaké zprávy podle toho, co vás baví v osobním životě?

Snažím se to nedělat, protože o mě opravdu nejde. Já jsem opravdu nepodstatná. Já jsem ten člověk, co to má odprezentovat tak, aby lidi v některých případech uklidnil, ale hlavně informoval. Je to spíš o zpracování. Může to být balíček z karlovarského festivalu, který je vlastně jako v našich měřítkách důležitý, ale může být udělaný neatraktivně pro toho posluchače a vlastně i pro mě jako gatekeepera. Ale ve chvíli, kdy v nabídce bude udělaná zpráva, která bude třeba o otevření rozhledny v Horní Dolní, ale bude udělaná hrozně hezky a bude za tím vidět ta práce, a to že je to zajímavá věc, Tak to dám klidně raději než tamto. Ale osobní zájmy do toho nezatahuji. Určitě to není tak, že když bydlím v Praze, budu upřednostňovat věci z Prahy. Určitě to není tak, že když mě nebaví moc filmy, ale knížky jo, takže bych spíš dávala knížky nebo divadlo a upřednostnila je před koncerty a naopak. To ne. Takže spíš rozhoduje forma, a to, jak zajímavé to je. Pro mě vlastně čím zajímavější, unikátnější a nová ta věc je, tím líp pro posluchače.

Říkala jste, že ve srovnání s ostatními kolegy na Radiožurnálu pracujete poměrně krátce. Když jste nastupovala, dostala jste nějakou příručku toho, jak to máte dělat?

Nedostala.

A existuje něco takového?

Neexistuje. Myslím si, že záleží a je důležitý, aby toho člověka proškolil někdo, kdo tam už pracuje na té pozici. A zároveň by bylo ideální, aby se ten člověk školil u více lidí, respektive aby se šel kouknout pod ruce více lidem. A já jsem měla výhodu v tom, že jsem pracovala zároveň i na té směně a ty zprávy jsem dřív vyráběla. Takže ten postup byl takový, že jsem ty zprávy nejdřív vyráběla a pak četla. Takže to pro mě byla velká výhoda, protože jsem vlastně zpovzdálí sledovala, jak ten zprávař pracuje x let. A pak jsem se posunula tu pozici toho zprávaře.

A to vám pomohlo?

Stoprocentně, protože jsem vlastně věděla, co mám dělat, jak to mám dělat a šlo jenom o to, abych se naučila to dělat taky. Abych se to dokázala naučit i mikrofonom. Dělat to rychle atd.

Kdo rozhoduje o pořadí zpráv?

Primárně s tím přijdu já. A pak už záleží na tom, kdo je tam jako editor. Jestli do toho chce víc mluvit nebo jestli to nechá víc na tom zprávaři a na jeho uvážení a zkušenostech.

Takže je to různé?

Je to různé a samozřejmě si myslím, že je to různé s těmi zkušenostmi. Kolegyním, který se jsou tam dlouho, tak těm do toho spíš nemluví a mě do toho mluví víc. A je to dobře. Já jsem za to ráda, protože nemám ty zkušenosti takové a ráda si nechám poradit. Není to tak, že bych si dupla. Pokud si někdo snaží prosadit velkou hloupost, tak se s ním snažím polemizovat a debatovat. Ale většinou to respektuji a když mi někdo řekne, že bychom něco měli dát na první místo, tak to předsunu. Takže ano, má mi do toho co mluvit ten editor vysílání, editor zpráv a když mi k tomu chce něco říct, tak to respektuji.

A právě zodpovídá za to, že ta relace bude fakticky správně? Že bude dobře udělaná?

Já to беру hodně osobně. Myslím si že někteří kolegové, co tak sleduji a vnímám, se hrozně zříkávají odpovědnosti. Když je tam chyba, mají tendenci dát od toho ruce pryč. Buď to si myslí, že za chybu může autor zprávy anebo editor vysílání, který si to pořádně nepřečetl. Já tu odpovědnost беру na sebe, protože si myslím, že ve chvíli, kdy já to říkám, tak si za tím musím stát. A to, že jsem si nevšimla té chyby, je samozřejmě chyba i toho autora, ale rozhodně i chyba moje.

Kontrolujete si zprávy předtím, než je čtete?

Stoprocentně. Může se stát, že si potřebuji odskočit a najednou zjistím, že mám minutu do vysílání a rychle si to potřebuji projít. Může se stát, že ne všechny zprávy jsem četla, slovo od slova, ale tím, že tam pracuji kratší dobu, tak si nedovolím, aby si natahala zprávy do relace, vytiskla a poprvé to viděla, až když čtu. To si prostě myslím, že není správně, ani když tam někdo dělá 30 let. Každý ale řekne něco jiného. To je podle mě už osobní rovina. Někomu je to víc jedno a bylo mu jedno i když tam pracoval rok, a i když tam pracuje 30 let. Ale já, protože jsem úzkostlivá pečlivka, tak nechci připustit, aby tam něco bylo špatně nebo abych se na něčem zasekla.

Píšete si zprávy sama?

Někdy ano. Většinou proto, že mi bohužel někdy nevyhovuje to, jak to někdo napsal přede mnou a chci si to upravit. A také když se to zpráva, kterou ve vysílání potřebuji otočit hodně

krát, je důležitá a už byly třeba tři možnosti, jak to říct a já je využila. Ale mě přijde lepší mít prostě ještě čtvrtou verzi, tak si ji napíšu. A je to i z toho důvodu, že když má víc zpráv za sebou, tak nechci abych zakrněla. Takže i proto si zprávy ráda píšu sama a trénuji ten mozek.

Dostáváte nějakou zpětnou vazbu? Ať už od ředitele Zpravodajství nebo od editorů?

Dost minimálně dostávám zpětnou vazbu k tomu obsahu. Určitě bych to ocenila víc, protože si myslím, že je to potřeba k tomu, aby ten člověk se mohl zlepšovat nebo aby věděl, kde má prostě slabá místa. Samozřejmě, že mě potěší, když mě někdo pochválí, to je fajn, ale taky je pro mě důležité, když mě někdo pokárá za něco a řekne, co by se dalo dělat líp. A já sama poznám, když se mi něco nepovedlo. Když jsou tam přereky, tak jsem na sebe našťvaná nebo když si chci pohrát s intonací, a nakonec jsem to řekla nějak jinak. Takže dost často si tu zpětnou vazbu sama sobě dělám. A dělám i to, zvláště u půlkových zpráv, kde delší čtený text, dělám to, že si nějaké ty zprávy zpětně poslechnu. Třeba jak jsem tam intonačně něco řekla nebo ne. Pořád i po těch dvou a půl letech a věřím, že to tak bude i dál, si s tou intonací hraji a zkouším různé věci. A to i podle toho, co slyším u kolegů nebo podle toho, co mi přijde pocitově dobré dělat. A pak mě zpětně zajímá, jak to bylo v tom vysílání slyšet. Jestli to tam bylo slyšet vůbec, jestli to bylo blbý a tak. Takže si to zpětně poslouchám a z těchto náslechů, si taky něco vezmu.

Je nějaké téma, které byste do vysílání nezařadila? Které třeba není v souladu s vašimi hodnotami, ale vyložene nebylo proti kodexu?

Asi se mi to stalo, nevybavím si přesně ten případ, ale myslím si, že se mi to stoprocentně stalo. Ale nebylo to zásadní dilema anebo když ano, tak to bylo o tom, že z té nabídky zpráv jsem si to nezařadila do relace. Za celou svoji směnu jsem tu zprávu prostě nepoužila. Stalo se mi to, že mi to přišlo moc okrajové. Teď se mi třeba nedávno stalo, už mi kolega přede mnou předával tu nabídku s tím, že tohle jsem nehrál a úplně se mi nezdá, jestli to k nám patří. Bylo to o nějakém zvláštní zvířátku nebo něco takového. A já jsem si říkala, že je to zvláštní, ale třeba v nějakých pozdějších hodinách by to šlo. Ale že by se mi něco vyložene přičilo, to asi ne.

A třeba okrajové věci? Něco jako ta zvířátka a tak podobně?

To tam klidně dám. Když třeba nějaký výzkum ukáže, že tento netopýr spí hlavou dolů 10 hodin anebo 8 hodin, jak se myslelo, tak proč ne. Je to zajímavé, to tam klidně dám. Ale, kdyby tam třeba byla věc, která mi přijde trošku vulgární nebo hloupě udělaná, tak to by možná byl ten případ. Nebo kdyby mi od nějakého reportéra přišla zpráva, kde mluví on má tam nějaké respondenty a přišlo mi, že s těch lidí děláme hlupáky, což si myslím, že dokážeme posoudit.

Tak bych to asi nepustila. To ať si nechá komerční rádio na nějakou výplň nebo klidně do proudového vysílání na nějakou srandičku, ale přijde mi, že do těch zpráv vedle vážných věcí to nepatří.

Co téma kodexu – ovlivňuje vás nějak jeho pravidla v osobním životě?

Stoprocentně. Ale to je taky dané mým nastavením. Já obecně moc nesdílím věci na sociální síti. Nevyjadřuji se k věcem, protože nechci a nemám to zapotřebí. A když má potřebu tak to proberu s lidmi ve svém okolí a postěžuji si nebo to probereme u piva, než že bych potřebovala to někam dávat. A dávám si na to určitě pozor, ale myslím si, že to není nic extrémního. spíš vím naprosto logicky, že když dělám to, co dělám, tak potom si na svůj facebook nebudu dávat věci, které si dělají srandu z prezidenta nebo vlády nebo naopak shazují člověka se kterým já nesouhlasím. Ano, kodex mě ovlivňuje i v osobní životě, ale neberu to jako utiskování. Je to moje volba.

Jaké vlastnosti podle vás musí mít dobrý zprávař?

No to bude asi širší. Musí být pečlivý. Musí se zajímat. Musí mít přehled. Musí být schopný se rychle rozhodovat. A musí být v danou chvíli být schopný udělat maximum práce za minimum času. Musí být schopný zvážit všechny pro a proti nějaké zprávy a rozhodnout se během velice krátké chvíle, jak to upravit a napsat. A tohle je hodně důležité. Já myslím, že je to prostě kombinace několika věcí – člověk musí neustále sledovat dění kolem sebe i když není v práci, zajímat se. A pak je to o nějakém talentu, někdo pro to má větší předpoklady.

Býváte často pod časovým tlakem?

Při ranních zprávách ano. Tam pro mě každá minuta hraje roli. Tam má každá minuta smysl a něco v ní dělám. Není minuta, kdybych se flákala. Buďto ji využiji na to, abych udělala něco pracovního nebo abych se třeba napila nebo něco snědla. Při těch dalších zprávách, třeba při nočních se mi třeba stane, že můžu víc začíst do nějaký článků a víc se věnovat nějakému tématu nebo si i třeba poslechnout i nějaké reportáže k tomu příspěvku. Nebo můžu probrat něco s kolegy. Ale při běžném dění tam ten tlak je. Ono se to nezdá ale pořád ten zprávař je v té smyčce a tlačí před sebou tu relaci. Ano, odjedu jednu relaci, ale už přemýšlím nad další. Takže ano, časový tlak tam je, protože ten čas běží. Ten čas prostě utíká, ten nezastavíte.

A cítila jste někdy nějaké jiné tlaky? Třeba polické tlaky na to, jak má vypadat relace? Dostal se k vám někdy nějaký pocit toho, že byste měla někdy něco prosazovat víc?

Nedostal. Nemám ten pocit. Jsem za to fakt ráda. A i když se mě na to ptají lidi mimo média, tak říkám, že mi nikdo neříká, abych do zpráv dávala nějaký určitý názor. Maximálně v tom slova smyslu, že tam třeba dlouho nezazněla opozice nebo že je potřeba to vyvážit, ale ne někoho protlačovat. Ne, nemám ten pocit a nikdy jsem ho neměla.

Popište mi prosím, ještě jednou v rámci rekapitulace váš myšlenkový proces v tom, když se rozhodujete, jakou zprávu zařadíte?

Určitě hraje roli to, jak ta zpráva je čerstvá, jak se nová. Hraje roli ta důležitost pro dění doma a ve světě a hraje samozřejmě roli i to, jestli jí posluchač slyšel několikrát nebo ne. Spíš se mi stává, že si tam dávám to, co bych dala do těch zpráv a případně vyhazuji. A když něco zbude to tady tom nejdůležitější v té stopáži, kterou mám danou na něco, říká se tomu tečková zpráva, na něco, co je spíš kulturního rázu nebo regionálnějšího, ale je to zajímavé a mohlo by to poutat pozornost, ale zároveň třeba pobavit nebo odlehčit v té skladbě těch těžších zpráv, tak to tam ráda dám. Ale určitě ne na úkor těch důležitých zpráv. A samozřejmě je pro mě také důležité, když o tom budeme třeba mluvit v následujících minutách po zprávách, tak buďto na to upoutat nebo, když to bude hodně rozebrané, tak to tam naopak nedat nebo jen hodně krátce.

Takže i to proudové vysílání to ovlivňuje?

Určitě ano. Protože zase si myslím, že z těch posluchačů děláme hlupáky, když jim jednu a tu samou informaci říkáme tou samou formou během 10 minut třikrát. To si myslím, že já, když to poslouchám, tak na to nemám náladu a přijde mi to nadbytečné a hraje to roli i při tvorbě těch zpráv, protože nechci, aby ten posluchač měl pocit, že nemám nic jiného říct. Takže když je to třeba vyhlášení nouzového stavu, tak to zopakujeme víckrát, protože je to naprosto zásadní, ale snažím se aspoň říct nějak jinak. Nebo použít nějaký jiný detail zprávy. Použít pohled druhé nebo třetí strany, aby ten obraz byl co nejucelenější. Aby měl posluchač co nejvíc informací.

A poslední věc na konec. Řídíte se sendvičovou metodou?

Moc ne. Myslím si, že je důležité, aby to nejdůležitější zaznělo na těch prvních příčkách, a to odlehčenější nakonec. Snažím se střídat domácí a zahraniční zprávy v půlkových zprávách, aby to bylo pestré. Jde mi spíš o tu pestrost. Ale jinak si myslím, že má mít prioritu to, jak zásadní zpráva to je. A nesetkala jsem se s tím, že by mi to někdo vytknul.

Příloha č. 24: Přepis rozhovoru – Respondentka 20

Jak dlouho pracujete v médiích?

Od roku 1995.

Jaké je vaše vzdělání?

Mám vysokou školu.

Vy jste mluvila o práci pro soukromé médium, byl tam nějaký rozdíl ve srovnání s veřejnoprávní stanicí?

Já tam ten rozdíl cítím veliký, protože soukromému rádiu jde o to, aby si udrželo posluchače. Žije z reklamy, potřebuje jich velký počet, to znamená, že jim podle toho servíruje taky ty informace. Výběr informací i často zpráv, vlastně těch relací, délka toho zpravodajství. Třeba na tom Impulsu mělo vyšší váhu, bylo tam jakoby důležitý. Ale s časem mi přišlo, že to zaměření na to zpravodajství se snižovalo. Na tom Radiožurnálu ty zprávy jsou prostě to, co tam i ty lidi podle mého vyhledávají. Je to takový orientační bod. Je celá, chci slyšet zprávy, pustím si je. Protože se chci dozvědět, co se děje. Na těch komerčních stanicích je to spíš tak, já bych řekla i magazín, že se to nevím, jestli se to dá nazvat, vysloveně zpravodajskou relací. Myslím si, že se řazení zpráv neřídí tím podle závažnosti událostí, ale spíš třeba zajímavosti nebo tím, co ty lidi chtějí slyšet. Určitě tam nebudou živý vstupy ze sněmovny, protože to bohužel prostě normálního člověka úplně nebaví. Myslím, že na zahraniční zpravodajství si tam vlastně vůbec nedává důraz, pokud se tam neděje něco zajímavého. Není to o tom, že je tam důležitá událost, ale je to zajímavý, pak to tam pronikne. Ale zahraničí vlastně je tam úplně bokem.

Vnímala jste třeba nějaké politické tlaky?

Politické snahy jsem nevnímala ani na tom Impulsu a ani v Rozhlase. To je na tom takový zvláštní. Možná je to tím, že už jsme jakoby samy od sebe naučení nějakým pravidlům. Ale mně se málokdy stane, že by mi někdo přišel jako mluvit do složení těch zpráv. To mě vlastně vždycky překvapilo. Ale ani na tom impulzu, ani třeba v rozhlase. Ano, někdy. Vedeme debatu o tom, že něco posuneme, něco, změním, ale nebývá to až tak často. Většinou tam nějaká ta shoda panuje automaticky.

Máte nějakou představu o cílovém posluchači Radiožurnálu?

Priznám se, že vlastně ani ne. Já to беру tak, jak to já cítím, jak bych já to chtěla. Jak mě by to zajímalo, ta relace, a tak ji stavím. Ale myslím si, že já jsem cílový posluchač Radiožurnálu, protože ve svém věku tady vlastně moc alternativu nevidím, takže vlastně řídím se sama sebou, protože mám pocit, že já jsem v cílový posluchač.

Můžete popsat, jak vypadá vaše běžná směna?

Tak nejdřív vlastně zprávař, který je přede mnou shrne nějak nejaktuálnější dění a vlastně si předáme jakoby tu službu, ve smyslu, že mě informuje – co považoval za důležitý, co se během jeho služby dělo, upozorní mě třeba na nějaký pro něj zajímavý věci, který buď odehrál, nebo neodehrál. Řekneme si důvody, proč. V okamžiku, kdy já zapnu ten počítač, tak samozřejmě nejdřív si zkontroluju veškerou agendu, kterou tam mám, která se hrála za celou tu dobu, co já jsem tam nebyla. V tu chvíli už se mi v hlavě rovná, co chci, to, co z toho chci hrát ještě já. Co mi přijde relevantní a co už spíš ne. Asi si protřídím ty zprávy potom podle svého. A tak se podívám do ČTK, abych zase tam sjela všechny informace z agentur za nějakou relevantní dobu a měla přehled, do jaké situace vlastně vstupuju. A pak už vlastně jsem to já, kdo řadí ty informace, který ke mně chodí.

Už si je třídím, už si říkám, do který relace je dám. Někdy je to, že jich chodí relativně málo a takže člověk automaticky to řadí. Jindy to je přehršel, že musí selektovat, vybírat, skládat musí hlídat tu stopáž, takže ne vždycky tam dá všechno nachystané. Takže ta směna je pak vlastně o tom vod zpráv do zpráv. Po celý hned okamžitě vlastně už chystám zprávy v půl. Po půl, okamžitě celou, někdy oboje najednou. Podle toho, jak ty informace chodí. Sleduji ČTK, bavím se s redaktory, na čem pracují, zadávám v případě, že potřebuji konkrétní informaci zpracovat, protože ona musí projít přes všechny ty koordinátory a podobný osoby, tak, aby byla správně. V tom okamžiku jí teprve můžu uchopit a zařadit si ji do relace a pracovat si s ní. A toto dělám vlastně opravdu neustále těch svých šest hodin.

Jak přemýšlíte nad skladbou té relace? Je to od relace k relaci nebo třeba o hodinu, dvě, dopředu?

Spíš na začátku od relace do relace, v okamžiku, kdy už jste tam rozkoukaná po té hodině, hodině a půl a najednou máte třeba i přetlak těch zpráv, protože ta relace má omezený čas. Nedáte tam vždycky všechno, tak vím, že tuto informaci rozhodně chci odvysílat, ale teď se mi tam nevejde, tak už si ji rovnou naplánuji na tu hodinu později. Nebo třeba vím, že tato informace je zásadní, tak já ji musím zopakovat, rozvinout, přepsat, přidat další reakce. Tak to

se vyvíjí, a to vlastně si hlavně můžu dát, že vím, že ta zpráva tam bude na začátku každý té relace třeba další dvě hodiny, protože má nějaký vývoj.

A sledujete, co se děje u konkurence, ať už během té směny anebo i třeba mimo práci. Nebo já se klidně zpravodajství?

Během směny sleduji zpravodajský servery, většinou ty základní iDnes, novinky, iROZHLAS samozřejmě. Ten někdy má taky jako zprávy, u kterých si řekneme, pojďme je taky rozebrat, protože jsou zajímavý. Často to děláme samozřejmě. Pak ČT 24, ta v newsroomu běží neustále na všech těch obrazovkách. Takže pokud nastane nějaká zásadní informace, všichni to víme a reagujeme na to. Jo a potom ještě vlastně během té své směny, když je nějaká tisková konference a podobný věci, taky si to pouštím. Když to přenáší televize, nebo to vlastně sleduji případně i zvukově čas od času, ty zpravodajské relace.

Doma – tam se přiznám že ve svém věku už nejsem schopná poslouchat komerční rádia. Opravdu to nejsem schopná unést. Mně vadí způsob, jakým mluví, způsob, jakým řadí ty zprávy. Je mi to hrozně nepříjemný, záplava reklamy, ale vlastně ten způsob projevu mě opravdu vadí, takže toto si nedělám. Samozřejmě sleduji zpravodajství, večerní události ČT.

Ovlivňuje sledování konkurence výběru vašich zpráv?

Rozhodně, pokud je to pro mě informace, která mně přijde zajímavá nebo závažná. Přesně toto udělám – řeknu editorovi a dalším kolegům, jestli se zprávě budeme věnovat. Ale samozřejmě pokud je to informace něčí, je pak naší prací nejdřív ověřit jejich správnost zazdrojovat. V okamžiku, kdy máme ověřeno, že je ta informace tak, jak je správně, můžeme jít dál vysílání. Ano, ale toto ano. Přesně tak to chodí.

Máte nějaké porady?

Nemáme. Já v podstatě jsem z tohoto hlediska zažila pouze za působení jednoho šéfredaktora, že byly nějaká školení a podobné věci. Ale vlastně za těch 10 let nebo tak dlouho tam jsem, to bylo párkrát. Jako ta zpětná vazba je tam fakt špatná. I když možná se ještě opravím čas od času se nějaká porada děje. Ale třeba jednou za půl roku, jednou za rok. To je to tak tak strašně raritní záležitost, že mám pocit, že jsem se to vlastně ani neděje.

Podle čeho si zprávy vybíráte? Jak nad tou zprávou uvažujete, co je pro vás důležité?

Myslím, že mám sobě zakódovaný ty zpravodajských hodnoty klasicky tak, jak se vyučují ve škole, ony podle mě fakt jako platí. Takže je to ta blízkost té informace, množství lidí, které ji

ovlivňují. Bohužel je to i třeba v té negativní stránce počet obětí třeba nějaký katastrofy, kde se stala, i vzdálenost nebo významnost určitý osoby. Platí tam ty zpravodajské hodnoty rozhodně. To osobností témata se podle mě projeví hlavně v tom ránu, protože tam je málokdy aktuální dění. Musíš tam mít předpřipraveného něco z večera – tam se nejvíc projeví osobnost zprávaře. Ty zprávy se tam nakonec objeví stejně, ale to pořadí bude jiné. Ale jako samozřejmě jako když je to Humpolec, odkud jsem, tak tam dát tu zprávu raději. Ale často je pro mě důležitější forma zpracování, že i kdyby to bylo z Humpolce a bylo by to udělaný tak debilně, tak to tam prostě nedám, protože černý špatně. Ale pak když je to třeba výstava, který já jsem malíře ráda, tak si to tam ráda dám.

Jak má podle vás vypadat dobrá relace?

Myslím si, že by měla být pestrá a nejde se se postavit. I když jsme na Radiožurnálu, nelze postavit relaci pouze na faktech a rozhodnutích a těch opravdu jako možná i důležitých věcí. Je podle mě nutný tam vložit i něco jako lidského. Nechci říkat, že je to hned hluboký lidský příběh, ale prostě i něco běžného ve smyslu máme svatého Martina, prodává se svatomartinské víno. Podle mě toto tam taky patří, nebo regionální informace, že najednou tu obří velkou informaci, která je zásadní pro všechny trošku jakoby zněžním tím, že tam dám něco sice regionálního, ale buď zajímavého, nebo taky s nějakým širším dopadem. Nebo to, že tam prostě někdo dělá něco smysluplného. A myslím si, že se to má trošku jakoby ředit. Nemůžeme ty posluchače úplně zahltit zase jako vážnými informacemi od začátku až do konce.

Jak si ty zprávy řadíte, když se nic důležitého neděje?

Tak to je rozhodně osobně rozhodnutí, podle mě vždycky, protože si i řeknu – je, to je zajímavá zpráva, jenže pro mě je zajímavá, já nevím, jestli je zajímavá pro ostatní a věřím tomu, že každý zprávař tohle má jinak. Myslím si, že jako zprávaři, se shodneme v té TOP informaci, která je na začátku a to, co pak se odvíjí dál, už je podle mě opravdu individuální. A ta relace, kdyby to někdo opravdu zkoumal, pozná rukopis každého zprávaře, protože tam v tomto se ta osobnost přesně projevuje. Co je zajímavý pro mě, nemusí být tak zajímavý, pro někoho jiného.

Co u vás rozhoduje, na co se díváte při výběru, co je ta důležitost?

Asi nejzásadnější je forma zpracování. V okamžiku, kdy i člověk může opravdu informovat o výlovu ryb a může to udělat tak hezky, že si řeknu jo to tam musím dát, protože prostě to má kulisy, má to lidi, má to tu živost, má jako vlastně vás to vtáhne na to se na to místo, kde se to děje, takže to je asi pro mě nejdůležitější a vlastně nehraje roli, kde to je, co to je apod. Myslím

si, že to je to nejdůležitější na těch regionálních informacích, že ten regionální reportér toto dokáže udělat. Pak to u mě má prim.

A je tam nějaký rozdíl v té tvorbě těch relací třeba celou, o půl?

Rozhodně stopážově. V půlkách zařazujeme zvuky. To už jenom, když jsou opravdu výjimečný události, něco se opravdu zásadního stane a je potřeba to tam dát. Aktuální vyjádření, který už třeba v celou neplatí. To taky bývají případy. Tak ano. Tam jsou výjimečný situace, kdy i v půl se může objevit zvuk, ale spíš ne. Takže to jsou spíš kratší správy, který mají jakoby svištět. Tam jde o to rychle dát tu základní informaci, pokud ji chci rozvést, na to mám ty zprávy v celou, takže tam ta tvorba je rozdílná. Navíc ty zprávy v půl, když nejsou nařazený těmi zvuky, tak nesmí ta zpráva být moc dlouhá, protože, ne že by se to nedalo učíst, ale nedá se to u poslouchat. Ta zpráva musí být jasná, relativně krátká, úderná, jsou tam třeba většinou čtyři informace plus sportovní zpráva. Takže to musí být napsané tak, aby jedna zpráva, druhá, třetí, čtvrtá frčíme a pro posluchače to není náročný na poslech.

V celou tam samozřejmě už to člověk musí řídit. Většinou se snažíme mít na začátku tu zprávu s tím zvukem, pokud máme, když nemáme, samozřejmě stačí i základní nějaká informace a ředíme to těma čtenýma, zvukovýma a podle toho, to poskládáme, takže to časově vychází. Bohužel ten čas je náš limit. S tím bojuji často. Potřebovala bych tu stopáž mít delší.

Kdo rozhoduje o pořadí zpráv?

Já tu relaci postavím podle svého uvážení. A v okamžiku, kdy třeba ten editor vysílání má pocit, že něco by upřednostnil, tak ten může rozhodnout o tom, že něco vyměním. Já s tím teda musím většinou souhlasit, ale my se dohodneme. My si nějak jako spolu komunikujeme, a nakonec si řekneme jo, tak ustoupí jeden nebo druhý. Ale domluvíme se není to o tom, že já bych to za každou cenu prosadila svou, to v žádným případě. Ale já to postavím a editor případně přijde a řekne hele, ne, uděláme to takto nebo jinak.

Stává se vám to často?

Je to hodně o lidech. Jsou editoři, kteří vlastně jen tak jako pokouknou a nechají vás pracovat úplně samostatně. Pak je editor, který se snaží toho víc zasahovat, ale není to, jakože zásah, je to spíše na nějaký třeba vychytání drobný chybičky, což je vlastně dobře i pro toho zprávaře, že má za sebou nějakou kontrolu.

Kontrolujete si faktickou správnost?

V okamžiku, kdy se sama nejsem jistá zní mi to podivně, mám pocit, že to nemusí sedět. Anebo třeba ty znalosti na to úplně nemám tak ano. Tak se samozřejmě snažím zjistit, hele, je to takto opravdu? Ano.

Jaká máte míru autonomie (ve srovnání s předchozími zkušenostmi z komerčních rádií)?

Překvapivě myslím, že úplně stejnou. Já tady mám pocit opravdu velké autonomie.

Dostáváte zpětnou vazbu? Od koho, jak často?

To je věc, která mě teď už tolik netrápí. Ale když jsem začínal a člověk si sám nebyl jistý, potřeboval tu zpětnou vazbu, tak mám pocit, že jsem ji jako nedostávala. Spíš málo, opravdu jednou za nějaký dlouhý čas. Ale ani to nebyla tak jako věčná ve smyslu pojd'me si sednout nad tvými relacemi a řekneme si: to je dobrý, toto je špatný, tohle se ti povedlo, tohle bych udělal jinak. To tam vlastně nikdy nebylo. Maximálně, že jsme měli obecné školení, kde nám byly a jakoby nějaké časté chyby předloženy, co se třeba v tom zpravodajství objevují, ale ne cíleně na konkrétní osobu. Jasně, taky je to poučný, ale že by s mou osobou konkrétně někdo takto jako systematicky pracoval, tak na to nějak nikdy nebyl čas. Myslím, že tam ty jako by snahy čas od času nějaký vyvstaly, ale velmi rychle zase utichly. A ta zpětná vazba si myslím, že tam to cítím jako nějaký trošku jako nemůžu říct nedostatek, ale něco, kde by to vedení by mělo mít, protože překvapivě se teď náhodou s jedním zahraničním zpravodajem mluvila, který dlouho byl pryč a potkali jsme se po strašně dlouhý době a já mu říkám – ty ses tak vypracoval, to je krásný, hrozně ti to jde. A on říká, no to já nemám vůbec žádnou zpětnou vazbu. Takže myslím, že nejsem jediná, kdo by ji uvítal.

Bylo nějaké téma, které byste do vysílání nezařadila kvůli vašim osobním hodnotám (ale nebylo to proti kodexu)?

Toto mívám u informací třeba o nějakých nehodách nebo soudech, kdy si říkám, jestli to je informace, kterou ten posluchač potřebuje vědět. Jako třeba vlastně, ale na tom panuje víceméně shoda, pokud to není nějaký extrém. V okamžiku, kdy se stane někdy nějaká vražda, tak ne vždycky o ní informujeme, protože prostě je to vražda prostá, nemá nějaký další přesah a myslím si, že to je správně. To jsou třeba informace, který bych tam já dával, taky nechtěla – nějaký mordy a takový věci, o kterých se třeba ty bulvárnější média jsou schopný to mít v otváracích, tak my si řekneme toto my hrát nechceme. Nemá to přesah pro toho daného posluchače kromě té hrůzy, která se tam třeba stane. Nebo z dopravních něho nebo často

polemizujeme o různých protestech, když jsou lidi v ulicích, jestli to je vhodný nebo vlastně komu tím často i sloužíme v uvozovkách. Jestli náhodou tím, že tuto informaci dáme ven, jestli nepomáháme nějakým extremismu apod. skupinám. To je myslím, že docela zásadní a tam o tom přemýšlíme hodně.

Napadá vás nějaká kauza, která se odvíšila, ale vy byste si řekla, opravdu ne, ale editor si ji prosadil?

Určitě je to vždycky o debatě, ale nikdy člověk musí jakoby ustoupit v uvozovkách. Ale teď konkrétně nevím. Jako nikdy to asi nebylo tak silný, že bych s tím tak vnitřně nesouhlasila, že bych si to pamatovala. A teď mě třeba napadá, že každý editor má nějaké preference, takže třeba někde spadne ultralight – a pro mě je to právě ta nehoda prostá. Říkám si, jako jasně, tak můžu to tam dát, ale nevím, jestli je to úplně nutný. A když je tam zrovna editor, kterému na tom záleží, tak já si řeknu, dobře, tak to tam dáme, ale dávám to třeba až úplně nakonec těch zpráv. Prostě dvě, tři věty. To je takový primitivní příklad.

Dostala jste při nástupu nějaký manuál?

Už je to teda dlouho, ale mám pocit, že jo. Že nějak to někde zpracovaný bylo nebo minimálně jsem byla odkázaná samozřejmě na kodex ČRo, na ty základní pravidla, který máme znát a máme dodržovat.

Řídíte se kodexem i osobním životě?

Rozhodně. Je to pro mě zásadní a velmi mě to ovlivňuje. Vlastně nikdy neprezentuji své politické názory ani sympatie na sociální síť. Málokdy anebo vždycky o tom hodně dlouho přemýšlím, jestli toto jako je v pořádku nebo ne. A překvapivě tratím trošku stůj svého manžela, protože mám pocit, že ani on by to neměl dělat. Protože přece jenom už tam jako nějak jsme propojeni. Takže ano v tom na sociální síť výslovně tam velmi přemýšlím.

Jaké vlastnosti má mít dobrý zprávař?

Z toho, co jde ven, tak podle mě musí mít krásnou češtinu a musím říct, že samozřejmě příjemný hlas, který se dobře poslouchá. Sice dávám tuto věc na začátek, je trošku primitivní, ale podle mě to rádio se hlavně poslouchá, takže by tam měli být lidi, který fakt jako ten jazyk tu češtinu rozmazlují a dělají ji krásnou. Tak já myslím si, že to je jako úkol toho rozhlasu a samozřejmě k tomu musí přijít, že máte nějakou inteligenci a přehled a snažíte se ty informace se dávat co

nejvíce neutrálně, objektivně, jak to jde. Takže nemít předsudky, pokud možno, ale současně myslím si, že je důležitý i ten projev.

Můžete mi ještě jednou popsat, jak uvažujete nad skládáním relace?

Záleží na konkrétním dni. Jeden, kdy je jasná zpráva číslo jedna, kdy se něco zásadního děje, tak se to od toho se to odvíjí. Mám zprávu číslo jedna je jasná a většinou drží několik hodin a relací po sobě. Ta to otvírá. Záleží na tom, jaký je to téma. Pokud je to těžký, třeba ekonomický nebo politický, tak se snažím potom ty zprávy dál lehce zlehčovat, ale ve smyslu, že tam dám třeba něco praktického nebo třeba soudy apod. Snažím se to vyvažovat. Těžká politika, tak trochu jinde pak zahraničí. Snažíme se tam vždycky zahraničí informaci, ale jsou situace, kdy třeba to domácí to přebije natolik, že, není to vždycky úplně stoprocentně nutný. Takže snažím se miz tu relaci pestrou, snažím se, takže podle toho to i skládáme, aby tam bylo víceméně jakoby všechno nebo z každého kousku něco, ale nesmí to být zase prioritou. Samozřejmě nechci mít guláše za každou cenu, ale když to jde a hezky se to skládá, tak ano. Pokud to nejde, tak samozřejmě tam dám klidně víc těžších informací, protože prostě zase ty lidi je mají mít.

A podle čeho se teda rozhodujete, že se to zařadí do vysílání?

Závažnost té informace, její dopad, blízkost pro ty lidi. A na konci stojí i to, jak byla zpracována. Vlastně pokud je to špatně udělaný, tak radši počkám – opravíme tu informaci, líp zpracujeme, i když je to zásadní informace, nemůže jít ven něco, co není vlastně dobrý. Asi tak jako obecně si myslím, že i když tam nemáme zpětnou vazbu v tom newsroomu až tak velikou, tak je tam ale nějaká jakoby ta komunitní duše. Myslím si, že to tam člověk jakoby nacítí a pak vlastně instinktivně ví, jak to tam jako má být. A že tohle máme ty zprávaři podle mě podobný, že i když jsme každá jiná osobnost, tak jakoby to cítíš, že takto to vlastně je, ta relace by měla nějak vypadat a liší se to v detailech.

Můžete mi nějak víc popsat, co znamená to „nacítění se“, jak to vnímáte?

Tím, že tam jste. Ono to tam pulzuje, on je to vlastně neskutečně živý organismus. A když tam jsi, tak vlastně ono tě to tvoří asi. Takže myslím, že by tam asi ani nebyl nikdo, kdo by s tím nesouhlasil. Když tam nikdo není spokojený, jde pryč. V okamžiku, kdy ti to sedí, tak tam si již a tím vlastně to posilujeme nějaký ten společný vědomí.

Jak vnímáte sendvičovou metodu?

A ono vlastně to, co říkám, že to chce mít pestrý, je ten sendvič. Jako nedělám to za každou cenu, ale když to jde, tak to udělám a ráda, ale nesmí to být úplně pak jako nějaká blbá zpráva, abych ji tam vložila jenom proto, aby to byl ten sendvič. Ano, není to pro mě prvoplánový, ale současně o tom přemýšlím, protože nechci ty lidi úplně vyřídit. Ano, ale nad tím je pořád nějaký smysluplnost těch informací a zpracování. My sice máme jakoby nějakou volnost výběru, ale ta agenda se nastavuje jinde. Na to já až takový vliv nemám. Já mám vliv na tu agendu v okamžiku, kdy se události dějí. Můžu upozornit editora, domluvit, že budou zpracovány a dostanou se do vysílání. Ale to prvotní agendu plánují vlastně ty šéfové na těch poradách. Takže já přijdu a pracuji s něčím, co už tam někdo dopředu vybral. Takže vybírám z vybraného. Až během dne, aktuální události, tam už to ovlivnit můžu. Ale tu prvotní agendu nastavují jiní lidé než my.

Píšete si někdy zprávy sama?

Taky ale už jsem opatrnější, protože tam jako samozřejmě riziko ty chyby je tak veliký a ten dopad i tak zásadní, že tím, že se vlastně rozstrukturoval ten newsroom z hlediska těch pozic koordinátora pro mě, protože já, když jsem začínala, tak tam tento systém ještě nebyl. Toto bylo ještě mnohem volnější. A člověk byl zvyklý i ze soukromého rádia si opravdu vytvářet hodně obsahu sám, tak jsem s takovým nasazením tam přišla. Pak jsem si ale uvědomila, že přece jenom je potřeba nějaký ty kontroly. Takže já si sice třeba troufl napsat nějakou zprávu, ale vždycky ji radši nechám posoudit ještě tomu koordinátorovi, editorovi. Chci tam mít souhlas někoho dalšího. Nepustím tam něco, co si zpracuji sama.

A děje se někdy, že si zprávu napíšete sama a nikdo ji nekontroluje?

Úplně na začátku ano – v okamžiku, kdy nastala tato struktura, tak už je vždycky, když toto udělám takto nejdřív si nechám posvětit od editora, že mu řeknu hele, teď je tady fleška, můžu ji tam dát tak, jak je v té ČTK? On mi řekne jo. Takže já zkopíruji a jdu s tím do vysílání nebo lehce učešu a jdu s tím, ale že bych z ničeho nic řekla tato zpráva je zajímavá, tak to je pro mě taková self kontrola, to už nedělám ze zásadovosti. Chci tam mít někoho, kdo mi to posvětil, protože jsem jenom člověk. A někdy stačí slovíčko a už můžete tu zprávu vlastně jakoby ovlivnit nebo zneprávnit. A to si myslím, že na Radiožurnál nepatří, že to si nemůžu už dovolit. I když to někdy často jako v té rychlosti k tomu svádí. Ale už jako za ty léta jsem si řekla, ne, to za to nestojí. Radši s tou informací počkám a bude správně, než abych náhodou udělala chybu. Jsme lidi. Může se to zdát jako velmi lehce.

Mám vlastně pocit obrovský svobody na to, že to je Český rozhlas. A vlastně mě to udivuje neustále. I po těch 12 let jsem říkala, že když přijdu z toho soukromého rádia, kde jsem si taky vlastně víceméně mohla dělat, co jsem chtěla, i když tam ten šéfredaktor možná byl takový trošku, že se snažil do toho zasahovat a tam ty porady byly častější. A tady jsem si říkala – vždyť je to ČRo, jak to, že mi nikdo nestojí za zadkem a neříká: tohle můžeš a tohle ne. Ale na druhou stranu vlastně asi nakonec opravdu platí nějaká ta zodpovědnost osobností, kterou tam každý ten zprávař cítí a nešel by proti nějakým možná řekněme kodexu. Zprávaře, kdybychom řekli virtuálního, že tam vlastně je a všichni se jím řídíme, aniž by byl fyzicky napsaný. A ta agenda tam jako na začátku vlastně je před vybraná.